

Raplamaa

LEADER LOOD

2009-2014

SISUKORD

SAATEKS	3	ÜLEVAADE TEOSTATUD PROJEKTIDEST	21
ÜLEVAADE LEADER-PROGRAMMIST EUROOPAS	4	JUURU VALD	22
ÜLEVAADE LEADER PROGRAMMIST EESTIS	6	KAIU VALD	29
MTÜ RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU LOOMISLUGU	7	KEHTNA VALD	38
PROLOOG	7	KOHILA VALD	50
MTÜ RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU ASUTAMINE	8	KÄRU VALD	61
RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU TEGEVUSTE PLANEERIMINE AASTATEKS 2006-2008	10	MÄRJAMAA VALD	69
AASTAD 2009-2013 TOETUSTE TAOTLEMISE JA PROJEKTIDE ELLUVIIMISE PERIOOD	11	RAIKKÜLA VALD	83
KOKKUVÕTLIK ÜLEVAATE PROJEKTIDE RAHASTAMISEST AASTATEL 2009-2013	12	RAPLA VALD	90
OLEME ÕPPINUD TEISTE KOGEMUSTEST JA JAGANUD OMI TEADMISI TEISTELE	14	VIGALA VALD	103
RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU TÖÖ RAHASTAMISPERIOODI AASTATEKS 2014-2020 ETTEVALMISTAMINE	17	TABELID	112
LÕPETUSEKS RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU ON PIDEVAS MUUTUMISES	18	SUMMARY	136

Raplamaa
Partnerluskogu
LEADER

LEADER
EESTI

Europas Maailm
Aaregus Põllumajandus
Euroopa Liidu toetusega
maajätkendades

SAATEKS

Hea lugeja!

Eesti maaelu arengukava ja Euroopa Liidu rahastamis- periood aastateks 2007-2013 on lõppenud. 2014. aastal tehti kokkuvõtteid ja analüüsi eelmise perioodi tegevusi. Kokkuvõtete tegemise aeg oli Raplamaa Partnerluskogulgi.

Küllap on igaüks märganud, et 5 aasta jooksul on Raplamaa külades ja asulates toimunud olulised muutused. Sel perioodil on ehitatud terviseradasid, keskasulate väljakuid, külaplatse, paigaldatud info-, tee- ja külasilte, valminud on laululavad ja laste mänguväljakud, kerkinud on uued jähi- ja külamajad, muutunud väikeettevõtete välis- ja sisseilme, mitmed ettevõtjad on soetanud uusi seadmeid. 2013.-2014. aastal maakonna ning üle-eestilise laulu- ja tantsupeo rongkäigus sammusid mitmed õpilaskollektiivid ja täiskasvanud isetegevuslased uutes esinemiskostüümides ja rahvarõivastes. Korraldati hulgaliselt õppepäevi, seminare, konverentse, laagreid, õpi- ja töötubasid ettevõtjatele, noortele, käsitöömeistritele, lavastati vabaõhuetendusi, rajati mälestustube tunnustatud kultuuri- ja

kirjandusnimestele. Kõiki eelnimetatud ettevõtmisi oli võimalik teostada eelkõige Euroopa Liidu maaelu arengu- toetuste kaasabil.

Käesoleva väljaande eesmärgiks on anda lugejale ülevaade LEADER põhimõtetest, MTÜ Raplamaa Partnerluskogu asutamisest, tutvustada rahastamisperioodi strateegiat ja toetatavaid valdkondi ning anda ülevaade perioodil 2009-2014 teostatud maakonnaülestest ning valdades teostatud projektidest. Väljaande koostamisel on projekte tutvustavate tekstide allikaks projektide kirjeldused. Üldtekstide allikaviited asuvad iga teksti järel.

Anne Kalf
koostaja

ÜLEVAADE LEADER PROGRAMMIST EUROOPAS

LEADER – lühend prantsuskeelsest terminist *Liaison Entre Action de Développement de l'Economie Rurale*, mis otsetõlkes tähendab „seosed erinevate maamajanduse arengu tegevuste vahel”, on Euroopa Komisjoni algatatud maaelu arenguprogramm, mille eesmärgiks on maapiirkondade tasakaalustatud areng. LEADER programmi vahenditega toetatakse piirkondlikust arengustrateegist lähtuvalt kohalike inimeste endi algatusi, kaasates kohalikke kogukondi, majanduslikke ja sotsiaalseid huvirühmi, s.t toetatakse nii era-, avaliku- kui ka mittetulundussektori projekte.

LEADER toetusprogramm on käesolevaks hetkeks kestnud üle kahekümne aasta ja tal on olnud mitmeid erinevaid rakendamise etappe:

- LEADER I toimis aastatel 1991-1993;
- LEADER II – aastatel 1994-1999;
- LEADER+ ja LEADER-tüüpi meede – aastatel 2000-2006.

Tuleb rõhutada, et eelnimetatud perioodidel oli programm rakendunud ainult osades piirkondades. Alles uus EL programmiperiood 2007-2013 nägi ette, et LEADER rakenduks liikmesriikide kõikides piirkondades.

Alates 2007. aastast kaasati (n.ö süvalaendati) LEADER-lähenemine üldisesse EL-i maaelu arengupoliitikasse. See tähendas, et LEADER liideti ELi poolt toetatavatesse riiklikesse ja piirkondlikesse maaelu arengu üldprogrammidesse kõrvuti mitmete muude maaelu arengu telgedega.

Alates 2007. aastast rahastati LEADER-it üldise finantsmehhanismi raames uuest Maaelu Arengu Euroopa Põllumajanduse fondist (EAFRD), kust EL andis igale liikmesriigile vahendid maaelu arengu toetamiseks.

Aastatel 2007-2013 kavandati LEADER-meedet rakendada maaelu arengukavade toetusmeetmena, mille eesmärk oli soodustada maapiirkonna elanike algatust kohaliku elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamisel, leidmaks uudseid lahendusi oma piirkonna eripärasid arvestades. LEADER-liikumisel on kindlad põhimõtted ja tööprintsibid. Need on sätestatud Euroopa Liidu õigusaktidega.

PIIRKONNAPÕHINE LÄHENEMINE

poliitika rakendamisel on aluseks kohalik tasand, mis võimaldab piirkonna potentsiaali äratundmist ja peamiste kitsaskohtade kindlakstegemist.

ALTPOOLT TULEV ALGATUS

kohalikud osalejad otsustavad strateegia väljatöötamise ja seavad kohaliku piirkonna prioriteetidid.

JOONIS 1: LEADER-LIIKUMISE SEITSE PÕHIALUST

AVALIKU JA ERASEKTORI PARTNERLUS

kohalike omavalitsuste, mittetulundusühenduste ja ettevõtjate partnerlusel moodustatud kohalikud tegevusgrupid

UUENDUSLIKKUSE SOOSIMINE

kohalikke tegevusgruppe julgustatakse toetama tegevusi, mis otsiksid uuenduslikke lähenemisi maapiirkondade arendamisel ja probleemide lahendamisel.

INTEGREERITUD JA MITUT VALDKONDA HÕLMAV LÄHENEMINE

soositakse strateegiaid, mis toetavad kohalikku arengut terviklikult ning seovad erinevad sektorid omavahel.

VÕRGUSTIKUTÖÖ EDENDAMINE

eesmärk on vahetada saavutusi, kogemusi ja oskusteavet probleemide lahendamisel nii kohalike tegevusgruppide vahel, riigi sees, riikide vahel kui ka üleeuroopalisel tasandil.

KOOSTÖÖ EDENDAMINE

ühisprojektide korraldamine koos teises piirkonnas, liikmesriigis või isegi kolmandas riigis asuva LEADER-rühmaga või sarnast lähenemist rakendava rühmaga.

Maaelu arendamisel on väga oluline osa rahvusvahelisel koostööl.

LEADERi põhialuste tähtsus seisneb selles, et kohalikud kogukonnad ise määratleksid oma vajadused, probleemid ja nende lahendused, koostaksid toetatavate tegevuste loetelu ning toetuse andmise tingimused, otsustaksid ise projektide toetamise üle, peaksid projektide elluviimise tulemuste kohta arvestust.

LEADER erines teistest Euroopa Liidu programmidest ja fondidest just selle poolest, et tingimusi ei pandud paika kesksel tasandil Brüsselis, vaid kohapeal. Kuna niihästi Euroopas tervikuna kui ka Eestis on piirkonniti suuri

erinevusi maaelu arengutasemes ja korraldamisel, andis just LEADER võimalusi hästi paindlikult kasutada raha spetsiifiliselt kohalikes huvides.

Kohalikke kogukondi kaasavat ja kohalikke ressursse väärtustavat piirkonnapõhist lähenemist ja altpoolt tulevat algatust hakati pikapeale nägema uue võimalusena töökohtade ja ettevõtete loomiseks maapiirkondadesse. Esialgu hakati LEADER-it rakendama katseliselt, liites mitmesugused kohaliku tasandi projektid ja ideed, sidusrühmad ning ressursid. See osutus ideaalseks vahendiks, et testida, kuidas suurendada maapiirkondade võimalusi.

1991. aastast alates on EL-i territooriumil, kus LEADER-lähenemist rakendatakse, LEADER-rühmade arv ja LEADER-tüüpi lähenemistele eraldatud rahaliste vahendite hulk järjepidevalt suurenenud.

Nüüdseks on esialgsest rahastamise programmist välja kasvanud kogu Euroopa Liidu maaelu arengut toetav ja ühendav LEADER-liikumine. LEADER põhineb algorganisatsioonidel, mida nimetatakse kohalikeks tegevusrühmadeks (Local Action Group – lühend LAG), kes kavandavad oma piirkonnas maaelu arengut, töötavad välja toetuste jagamise korra ja kinnitavad projektitoetused, koolitavad, teavitavad, toetavad maaettevõtjaid, külaseltse, kohalikke omavalitsusi. Üle Euroopa on loodud selliseid tegevusgruppe alla kahe ja poole tuhande,

KASUTATUD ALLIKAD:

<http://www.maainfo.ee> (kasutatud 18.detsember 2014)

http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_et.pdf (kasutatud 25 jaanuar 2015)

http://www.pria.ee/et/uudised/leader__euroraha_kohaliku_elu_heaks.html (kasutatud 25 jaanuar 2015)

ÜLEVAADE LEADER PROGRAMMIST EESTIS

Eesti astumisega Euroopa Liitu avanes ligipääs mitmetele maaelu arenguks esilekutsutud fondidele. Üks nendest oligi LEADER-programm, mida esialgu ei rakendatud programmina. Piloootperioodil rakendati seda riikliku arengukava (RAK) 2004-2006 meetme 3.6 "Kohaliku initsiatiivi arendamine – LEADER-tüüpi meede" kaudu. Võrreldes LEADER programmiga oli meetme administreerimine lihtsustatud, kuid selle põhimõtted kattusid programmi omadega.

Eestis algas LEADER-liikumise ettevalmistus 2004. aastal ja esialgu oli programmiga kaasatud Kagu-Eesti ja Pärnu Lahe piirkond. Sel perioodil teostati LEADER-tüüpi meedet kahes tegevusvaldkonnas:

- oskuste omandamine
- ja integreeritud maapiirkonna arengustrateegia.

Esimese tegevusvaldkonna raames toimus kohalike arengustrateegiate koostamine, teise tegevusvaldkonna raames strateegiate elluviimine.

Ulatuslikumalt käivitus Eestis LEADER programm Maaelu Arengukava (MAK) 2007 – 2013 raames ja LEADER meetme eesmärkideks oli julgustada ja toetada maaelu arengut soodustavate strateegiate loomist ning elluviimist, rõhk oli pandud koostööle ja koostöövõrgustikele, erinevatele kohalike algatuste edendamisele, põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõime parandamisele, maapiirkonna elukvaliteedi parandamisele, majandustegevuse mitmekesistamisele ning otsustusõiguse andmisele läbi LEADER kohalike tegevusgruppide kohalikule tasandile.

Maaelu arengukava aastateks 2007-2013 kaudu otsustas

riik LEADER-meetme kaudu jagada kuni 10% arengukava eelarvest. See oli 86,28 miljonit eurot, mis tegi keskmiselt aastas üle 12,78 miljonit euro. Oluline on rõhutada, et erinevalt muudest toetusmeetmetest said Leader meetmes otsustada kohalikud elanikud ise, mida on piirkonna kui terviku arenguks kõige rohkem vaja toetada – olgu see mõne olulise avaliku objekti kordategemine, õppereisid või ettevõtte turgutamine töökohtade loomise nimel.

Aprillist 2006 algas üle Eesti aktiivne partnerluskogu tegevusgruppide moodustamine.

Eestis tegutses perioodi lõpuks kokku 26 kohalikku tegevusgruppi, kes katsid ligi 99% maapiirkonnast. Tegevusgruppid korraldasid oma piirkonnas LEADER meetme projektitoetuste taotluste vastuvõttu kohaliku arengu strateegia elluviimiseks.

KASUTATUD ALLIKAD:

<http://www.maainfo.ee> (kasutatud 18.detsember 2014)

http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_et.pdf (kasutatud 25 jaanuar 2015)

http://www.pria.ee/et/uudised/leader_euroraha_kohaliku_elu_heaks.html (kasutatud 25 jaanuar 2015)

MTÜ RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU LOOMISLUGU

Proloog

Ükski asi ei sünni tühjalt kohalt. Igal suurel ettevõtmisel on proloog (eellugu), põhjalik arengulugu ja epiloog (järellugu).

Seoses uue riikliku arengukava 2007-2013 rakendamisega oli oluline, et maaelu edendamiseks kavandatud Euroopa Liidu vahendid jõuaksid Raplamaalegi. Meie jaoks oli tegemist uue programmiga, mille tingimustega oli vaja kohalike omavalitsuste esindajatel end põhjalikult kurssi viia.

Küllap mäletavad toonased omavalitsusjuhid ja volikogude liikmed, kuidas Raplamaa Omavalitsuste Liidu tegevjuht Silvi Ojamuru käis külakorda erinevate volikogude ees, et teha selgeks, mis see LEADER on, mida tähendab LAG, kuidas moodustada tegevusgrupp. Saime teada, et

LAG
=
KOHALIK TEGEVUSGRUPP
=
PARTNERLUSKOGU

Siinjuure selgituseks, et LAG tuleneb inglisekeelsest mõistest – *Local Action Group*.

Tegevusgrupi moodustamise aluseks pidi olema partnerlus kolme sektori vahel: avalik- ja erasektor ning kolmas sektor ehk kodanikuühendused.

JOONIS 2: KOHALIKU TEGEVUSGRUPI STRUKTUUR

Sellisel partnerlusel põhineva ühenduse asutamine oli üks eeltingimusi taotlemaks vahendeid Eesti Riikliku Arengukava (RAK) meetmest 3.6 – "Kohaliku initsiatiivi arendamine – LEADER -tüüpi meede".

MTÜ RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU ASUTAMINE

Viiekuulise intensiivse eeltöö tulemusena jõuti MTÜ Raplamaa Partnerluskogu asutamiseni.

LEADER tegevusgrupp MTÜ Raplamaa Partnerluskogu asutati 9. mail 2006 Rapla linnas Rapla Maavalitsuse suures saalis. Tegevusgrupi asutajaks oli 63 asutajaliiget Raplamaa üheksast omavalitsusest (va. Järvakandi vald).

Põhikirja järgi võisid Partnerluskogu liikmeteks olla

- mittetulundusühingud
- sihtasutused
- omavalitsused
- äriühingud (s.h füüsilisest isikust ettevõtjad)

Partnerluskogu tegevuse eesmärgiks on Raplamaa kohaliku elu arendamine, maaelu ja külade säilimisele, taaselustamisele ja säästvale arengule kaasaitamine, sealhulgas kohaliku ettevõtluse, teeninduse, turisminduse ja tööhõive eelduste arendamine ning tegevuspiirkonna elanike heaolu suurendamine.

Kuna tegemist on organisatsiooniga, kelle ülesandeks pidi saama miljonite kroonide jagamine, suhtusid asutajaliikmed äärmiselt tõsiselt partnerluskogu põhikirja projekti ja juhatuse valimisse.

Põhikiri, mille eelnõu valmimise juures olid olnud Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse ning ROL-i töötajad, võeti vastu asutamiskoosolekul.

Poleemikat põhjustas juhatuse liikmete arv. Pakutud oli, et lisaks iga omavalitsuse esindajale oleks juhatuses esindatud maakonnaülesed mittetulundusühendused nagu Rapla Taluliit, Raplamaa Külade Liit ja Rapla Tootjate Ühendus. Hääletage 26:24 jäi peale ettepanek, et valitakse üheksaliikmeline juhatus, lähtudes põhimõttest, et igast liikmesomavalitsusest on üks esindaja. Maakonnaorganisatsioonid jäid esindamata.

Juhatusse valiti kolm omavalitsuse, kolm ettevõtlusektori ja kolm kodanikeühenduste esindajat. Valituks osutus juhatus järgmises koosseisus:

- Hannes Vald – Juuru vald – KOV esindaja
- Kalev Kiviste – Kaiu vald – ettevõtjate esindaja
- Jaak Vitsur – Kehtna vald – MTÜ-de esindaja
- Toom Raudsep – Kohila vald – MTÜ-de esindaja
- Elari Hiis – Kärü vald – KOV esindaja
- Triin Matsalu – Märjamaa vald – KOV esindaja
- Tõnu Rahula – Raikküla vald – ettevõtjate esindaja
- Tiia Lister – Rapla vald – MTÜ-de esindaja
- Natalia Lüllmaa – Vigala vald – ettevõtjate esindaja

Revisjonikomisjoni valiti järgmised liikmed

Kalle Palling – Kärü

Silvi Resik – Märjamaa

Helbe Kliss – Vigala

Vaidlusteta ei läinud liikmetele sisseastumis- ja aastamaksu määramine. Lõpuks otsustati, et kohalikele omavalitsustele on sisseastumis- ja aastamaks 2000 ning teistele 100 krooni (toona kehtinud rahaühik).

Raplamaa Partnerluskogu juhatus kogunes esmakordselt 19. mail, et valida juhatuse esimees, kelleks sai Kaiu valla ettevõtja Kalev Kiviste, aseesimeheks Jaak Vitsur.

Esialgu tegevtootajat ei palgatud, vajalikud ettevalmistustööd tegid vabatahtlikkuse korras juhatuse liikmed ja teised aktivistid, kes koostasid niihästi arengukava kui ka muid vajalikke dokumente ja ajasid asju ministeeriumiga ning hiljem ka PRIA-ga. Äriregistris registreeriti Raplamaa Partnerluskogu 19. juunil 2006 kui vabatahtlikkuse alusel avalikes huvides tegutsev organisatsioon.

MTÜ RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU JUHATUS AASTATEL 2006-2015

HANNES VALD
JUURU VALD
ALATES 2006

KALEV KIVISTE
KAIU VALD
ALATES 2006
JUHATUSE ESIMEES
2006-2014

JAAK VITSUR
KEHTNA VALD
ALATES 2006

TRIIN MATSALU
MÄRJAMAA VALD
ALATES 2006
JUHATUSE ESIMEES
ALATES 2014

TÕNU RAHULA
RAIKKÜLA VALD
ALATES 2006

TIIA LISTER
RAPLA VALD
2006-2009

TOOM RAUDSEP
KOHILA VALD
2006-2007

RANDO LAI
KOHILA VALD
ALATES 2007

ELARI HIIS
KÄRÜ VALD
ALATES 2006

ÜLLE LAASNER
RAPLA VALD
ALATES 2009

NATALIA LÜLLMAA
VIGALA VALD
ALATES 2006

Raplamaa Partnerluskogu tegevuste planeerimine aastateks 2006-2008

Juhatuse esmaseks oluliseks ülesandeks oli Partnerluskogu "Tegevuskava aastateks 2006-2008" ning eelarveprojekti koostamine, sest vastmoodustatud tegevusgrupi esmaseks eesmärgiks oli RAKi meetme 3.6 avanemisel esitada rahastamisaotlus partnerluskogu arendustegevuseks ning piirkonna arengustrateegia koostamiseks, milleks moodustati juhatus juurde tegevuskava koostamise töörühm. 2006. aasta 22. septembril esitati PRIA-le tegevuskava ja taotlus toetuse saamiseks. Rahastamisotsus rahuldati jaanuaris 2007.

Esmased olulised tegevused olid suunatud organisatsiooni ja võrgustiku kujundamisele, erinevate sotsiaalsete ja ettevõtlusalaste ülevaadete ning analüüside koostamisele, arenguvajaduste väljaselgitamisele.

Alates 01. aprillist 2007 hakkas tööle tegevusgrupi büroo ja võeti ametisse tegevjuht Jaak Vitsur. 01. septembrist 2008 võeti tööle assistent Anne Kalf ja 1. septembril 2011 liitus büroo tegemistega arendusjuhina Iris Haiba. Lepingul alusel osales büroo töös projektinõustajana Maimu Niitsoo

JAAK VITSUR
TEGEVJUHT

IRIS HAIBA
ARENDUSJUHT-
PROJEKTINÕUSTAJA

ANNE KALF
ASSISTENT

Tegevusgrupi juhatus juurde komplekteeriti nõuandva häälega 11 liikmeline esindajate kogu Rapla

maakonna suurematest ühendustest ja maavalitsusest (Raplamaa Külade Liit, Raplamaa Taluliit, Raplamaa Tootjate Ühendus, Rapla Ettevõtjate Ühendus, Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus, Rapla Maavalitsus, Raplamaa Omavalitsuste Liit, Raplamaa Arendustöötajate Ümarlaud, Hansapanga Rapla osakond, Raplamaa Arengufond), kes võttis aktiivselt osa kõikidest juhatus koosolekutest ja osales juhatus töögruppide tegevuses.

Lisaks juhtgrupile moodustati valdade sidusrühmad, kes said piirkondades toimuvate ürituste ja ettevõtmiste koordineatoriteks. Igas vallavalitsuses leiti kontaktisik, kelle kaudu kulges tegevusrühma toimetamistest teadaandmine ja vallas olevate Partnerluskogu liikmete teavitamine.

Olulisel kohal oli sidusrühmades mitmesuguste erinevate ühistraditsioonide kujundamine. Alates 2007. aastal algatati Partnerluskogu liikmete poolt ühistalgute korraldamist valdades tulevaste LEADER objektide kohtade ettevalmistamisel. Esimesed LEADER talgud peeti Kaius jahimaja territooriumi ettevalmistamisel ning järgmine Valtu Jahimaja objekti ettevalmistamisel, mõlemad olid LEADER objektid.

Aprillis 2007 võeti vastu juhatus tööplaani 2008. aasta lõpuni. Moodustati juhatus töörühmad strateegia koostamise, koolituse ja teavitamise alal.

Tegutsemine toimus mitmes suunas – alustati koolituskursuste läbiviimisega meeskonnatöö arendamiseks, kaasamisoskuste edendamiseks, strateegiliseks lähenemiseks, projektide elluviimiseks. Tegevusgrupi territoorium oli suur ja lai, mistõttu koolituskursusi viidi läbi piirkonniti.

2008. aastal oli kõige olulisemaks tegevuseks Leader arengustrateegia koostamine perioodiks 2008 – 2013, mis pidi saama aluseks põllumajandusministeeriumile rahastamisaotluse esitamisel. Põhjendatud, läbimõeldud, selge, realistliku ja elluviidava strateegia koostamiseks paluti appi Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus ning pikaajaliste

sotsiaalsete programmide eduka elluviijana tuntuks saanud Ivika Nõgel ning Raplamaal tuntud konsultant Vahur Tarkmees. Parima tulemuse saavutamiseks koondati ja analüüsiti olemasolevaid andmeid ning viidi läbi põhjalikud küsitlused. Ettevõtluse küsitlusuuringuga oli hõlmatud ligi 800 Raplamaa ettevõtet.

Arengustrateegia koostamise käigus kavandati LEADER-liikumise eelistatud tegevusvaldkonnad ja kaardistati vajalikud tegevus- ning ja investeeringutoetuste suunad. Järgnevalt töötati välja võimalikud LEADER-toetuste meetmed ja määrati selle andmise tingimused. Pändi paika projektitoetuse taotluste koostamise, vastuvõtmise, menetlemise ja hindamise kord, kriteeriumid, hindepunktide panemise põhimõtted. Kujundati nõustajate ja ekspertide võrgustik. Koostatud uuringuid tutvustati valdades, selgitati iga valla arengusoovid, mõtted, ideed. Kõikidest valdadest, eeskätt aga valdade sidusrühmade liikmetelt, oodati konkreetseid projekte, mida kavatseti hakata perioodil 2008 – 2013 ellu viima.

Kogu eelnimetatud tegevus koondati Raplamaa Partnerluskogu tegevuse põhidokumenti – strateegiasse aastateks 2008-2013, mis võeti vastu üldkoosolekul 2008. aasta suvel.

Paralleelselt strateegia koostamisega toetas Partnerluskogu valdade sidusrühmades toimuvate ürituste rahastamist, kui need toimusid koostöös valla, ettevõtete ja seltsidega ning aitasid kaasa Leader liikumise põhimõtete elluviimisele. Esimesena toetati 2007. aasta juulis inglise talunike ja inglise arendusseltsi ühisettevõtmist – inglise hobupäeva. Sellel üritusel tutvustati ühelt poolt Eesti pärimuslikku töökultuuri, teisalt püüti anda panus Eesti kohaliku ressursi – tori hobuse taaskasutuselevõtmisele niihasti spordi-, turismi- kui töövahendina.

Avati Partnerluskogu koduleht aadressil www.raplaleader.ee jooksva teave, uuringute, analüüside ja dokumentide tutvustamiseks laiemale üldsusele.

Alustati koostööd tegevusgruppidega Eestis ning raja

taga, et omandada häid kogemusi LEADER tegevustest Lääne-Euroopas.

Aastad 2009-2013 toetuste taotlemise ja projektide elluviimise periood

2009. aasta kevadtalvel alustas Raplamaa Partnerluskogu projektitaotluste vastuvõttu ja menetlemist. Aastas korraldati kaks vooru investeeringuprojektide taotlustele ning üks taotlusvoor arendustegevuse projektidele. Viimased taotlusvoorud olid avatud 2013. aasta suvel.

Piirkonna arenguvajaduste analüüsist lähtuvalt nägi strateegia ette, et toetusi jagati viies tegevussuunas, millest kujundati järgmised toetusmeetmed:

- **MEEDE 1.2** Mikroettevõtluse areng - toetust said taotleda vaid alla 10 töötajaga väikeettevõtjad ja toetuse suuruseks oli 60% projekti kogumaksumusest.
- **MEEDE 4.1** Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine - see oli investeeringumeede, kus toetussumma 60-90% projekti maksumusest. Taotlejaks KOV-id ja MTÜ-d. See oli kõige suurema mahuga.
- **MEEDE 3.1** Pärimustraditsioonide säilitamiseks ja arendamine - eelkõige rahvakultuuriga seotud projektide toetus - 90 % projekti maksumusest, seltsingutel 100%. Sellest meetmest said toetust taotleda omavalitsused, mittetulundusühingud ja seltsingud. Toetust võis taotleda rahvariiete ja -pillide soetamiseks, käsitöökoolitusteks, erinevateks töötubadeks, folklooripäevade läbiviimiseks, trükiste väljaandmiseks jne.

- **MEEDE 4.2** Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine – meede oli nn pehmeteks tegevusteks, s.o erinevateks üritusteks – külapäevad, seminarid, koolitused.
- **MEEDE 5.1** Noorte arengu toetamine – (esialgne nimi: Inimressursi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine) – meede oli ainult noortele mõeldud tegevusteks – laagrid, infopäevad, seminarid, noortetubade sisulise tegevuse arendamiseks, uuringud jne

Ülalnimetatud meetmetest kaks esimest andsid toetusi investeeringuteks – ehitamiseks ja esemete soetamiseks, kolm järgnevat aga kogukondlikeks tegevusteks.

Periood oli jagatud kahte etappi:

- I periood – 2009-2010
- II periood 2011-2013

Perioodil 2009-2010 korraldati Raplamaa Partnerluskogus kokku 13 taotlusvooru. Meetmes 1.2 „Mikroettevõtluse arendamine” – 3 vooru (2009. aastal üks voor, 2010. aastal kevad ja sügisvoor). Investeeringumeetmes 4.1 „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” korraldati kahe aasta jooksul kokku 4 vooru, mõlemal aastal nii kevad- kui sügisvoor.

Pehmetes meetmetes – pärimus-, noortemeetmes ning kogukonnaarendamise meetmes kõikides neis 2 vooru, kokku 6 taotlusvooru.

Rahataotlemise I perioodil – aastatel 2009-2010 – kirjutati Raplamaal kokku ligikaudu 200 projekti, millest kiideti PRIA poolt heaks 156, kogusummas 26 707 950 krooni. (1 833 783,06 €). Majandussurutise tingimustes vähenes ettevõtjatel julgus äri arendada. Seetõttu tuli 2009. aastal ettevõtlustoetuse meetmesse oodatust vähem perspektiivseid projekte ja paljud neist kuulusid majutuse-toitlustuse-turisminduse kergelt haavatavas valdkonda. Siiski said toetuse ka mitmed huvitavad tootmisalased projektid: rahastati Märjamaa lihatööstust, Pajo saeveskit,

Orgita metallitootmist, ehitusliku vahtpolüstürooli tootmist Kohilas. Toetati uudseid teenuseid: kosmeetika- ja keha-hooldusteenuste vahendite soetamist ilu- ja tervisekeskuses Floris ning Ülle Sinivee kosmeetikasalongis. Raikküla jõel parvetamisega tuntuks saanud Alari Tooli firma soetas toetusega turistidele vesijalgrattad. Seevastu 2010. aasta taotlusvooru laekus oodatust enam toetustaotlusi, millest valdav osa oli tootmisvajadusteks, masinate ja seadmete ostmiseks.

Kaks esimest aatat andsid kindla teadmise, et Maaelu arengukava LEADER meede on vajalik ja muutunud Raplamaal riikliku KOIT-kava järel suuruselt teiseks projektide rahastamise allikaks ning üldkoosolekul otsustati jätkata partnerluskogu tegevust teiselgi perioodil.

Rahastamise II perioodil – aastatel 2011-2013 oli projektitaotluste esitamine väga aktiivne.

Kui esimestel aastatel domineerisid taotluste seas külainvesteeringute projektid, siis II perioodil hakkas kiiresti kasvama ettevõtlus- ja investeeringuprojektide arv ja osakaal. Palju taotlusi esitati pärimuskultuuri meetmesse, aktiveerus kogukondlik ja noorsooliikumine ning asjalikeks muutusid nende valdkondade toetusprojektid.

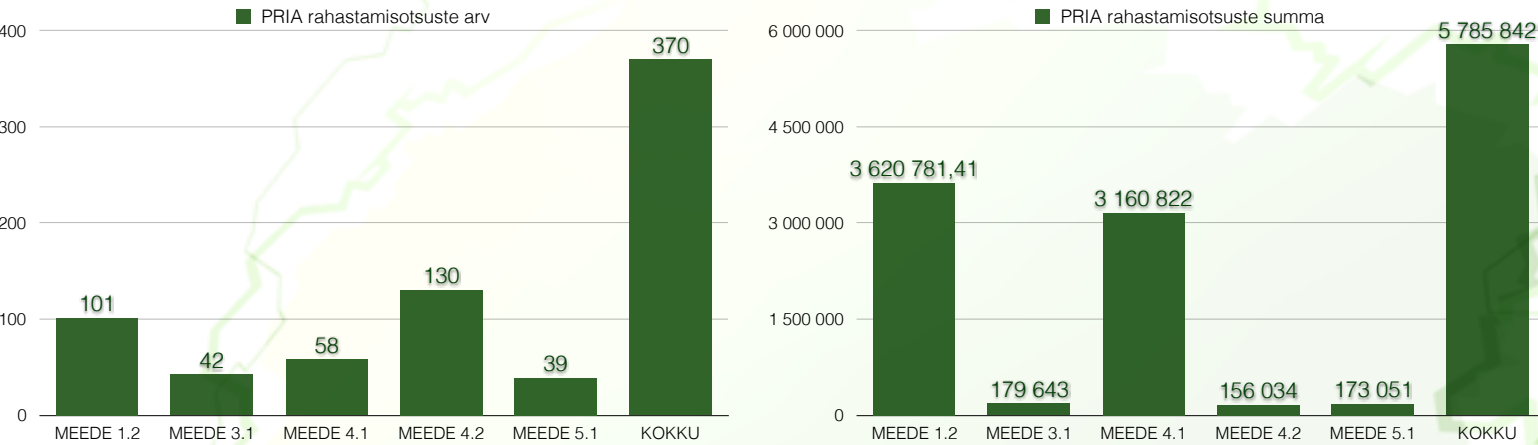
Kokkuvõtlik ülevaate projektide rahastamisest aastatel 2009-2013

Aastate lõikes oli taotluste esitamise aktiivsus erakordselt suur. Kõikidesse rahastamismeetmetesse esitati kokku 624 erinevat projektitaotlust kogusummas 8 562 769,32 eurot. Raha oli piiratud koguses, seepärast pidi hindamissõel väga tihe olema, et valida parimatest parimad projektitaotlused. Rahastamisotsuse sai 370 projektitaotlust toetuste kogusummas 4204891 eurot.

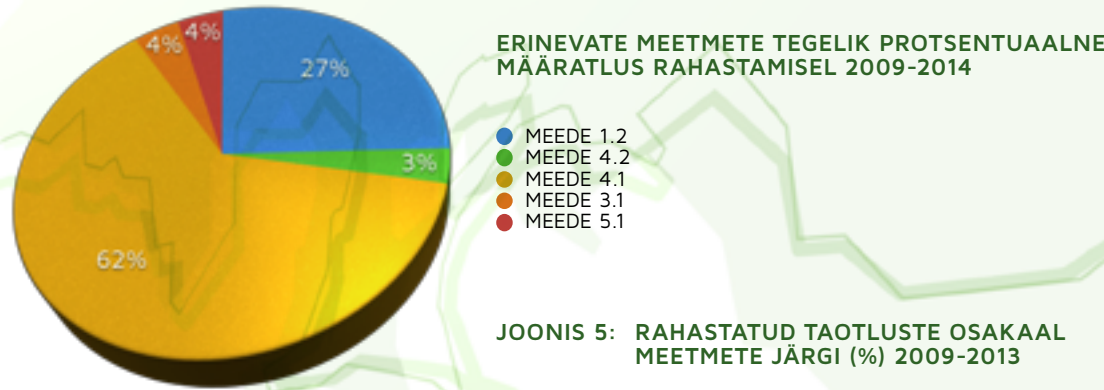
Ülevaate taotletud ja rahastatud projektidest meetmete kaupa saab järgnevast tabelist.(TABEL 1)

Meede	Esitatud taotlusi PK-le		Partnerluskogu heakskiidetud		Projektide teostamismaksumus	PRIA rahastamine	
	ARV	SUMMA	ARV	SUMMA		ARV	SUMMA
Meede 1.2	168	1 978 011	104	1 200 504	3 620781,41	101	1 134 631
Meede 3.1	101	307228	58	159 180	179 643	58	159 094
Meede 4.1	235	5 790796,10	131	2645415	3 160 822	130	2 617 283
Meede 4.2	53	211 087	40	143 336	156 034	39	140 564
Meede 5.1	67	275 647	45	173 748	173 051	42	153 319
Kokku	624	8 562 769	378	4322 182	5 785 842	370	4 204891

Tabelist 1 selgub, et PRIA siiski kõiki PK poolt heakskiidetud projekte ei rahastanud. Selgituseks olgu nimetatud, et enamasti tulenes vahe sellest, et osad projektitaotlejad erinevatel põhjustel loobusid toetuse kasutamisest.

JOONIS 3.4: NÄITAVAD PERIOODIL 2009-2013 PRIA-SSE ESITATUD JA RAHASTATUD TAOTLUSTE ARVU MEETMETE KAUPA

JOONIS 5: RAHASTATUD TAOTLUSTE OSAKAAL MEETMETE JÄRGI (%) 2009-2013

Raplamaa partnerluskogu territooriumil on 9 omavalitsust (Järvakandi vald kuulus Rohelise Jõemaa tegevusgruppi). Ülevaade valdade lõikes projektitaotlustest ja eraldatud vahenditest on järgmine:

TABEL 2	Meede 1.2		Meede 3.1		Meede 4.1		Meede 4.2		Meede 5.1		Kokku	
	arv	summa	arv	summa	arv	summa	arv	summa	arv	summa	arv	summa
1. Juuru	3	27 480	0	0	10	2631 70,2	5	18 230,36	0	0	18	308880,56
2. Kaiu	5	63 068	0	0	13	298 453	5	15 112	2	6 972,32	25	383605,32
3. Kehtna	12	161 520	10	27 962,29	18	387 563	8	33 029,91	6	21 009,14	54	631084,35
4. Kohila	14	148 218,5	4	11 709,41	14	232 240,4	3	7033,99	5	209 13,62	40	420115,91
5. Käru	4	47 520,52	2	5047,46	7	283 217	0	0	0	0	13	335784,98
6. Märjamaa	17	227 153	16	42 420	32	609 987	10	32 610	2	4 179	77	916350
7. Raikküla	4	51 622	0	0	7	51 312,36	1	1 299	1	2 922,49	13	107155,85
8. Rapla	23	273 144,7	9	24 703,64	16	244 829,10	2	9 750,27	5	21 118,31	55	573545,02
9. Vigala	7	99 368	10	22 584,49	9	150 599	1	4 001,89	1	4 473,82	28	281027,20
Maakonnaülesed organisatsioonid	11	32 529	6	21 702,86	4	95 910	4	19 498,3	20	71 731,41	45	241371,57
	100	1 131 623,7	57	156 130,2	130	2 617 281,1	39	140 565,7	42	153 320,1	368	4198920,8

ALLIKAS: RAPLAMA PARTNERLUSKOGU RAHASTAMISPERIOODI PROJEKTITAOTLUSTE STATISTILISED KOONDIR KOOSTAS MAIMU NIITSOO
Projektide elluviimise käiku analüüsis seirekomisjon, kelle kaasabil eesotsas Maimu Niitsooga on koostatud väga põhjalikud statistilised analüüsid ja aruanded. Mida on tutvustatud kõikidel üldkoosolekutel, infopäevadel-seminaridel. Parimaid teostatud projekte on esile tõstetud erinevatel tunnustusüritustel.

Partnerluskogu pole olnud pelgalt organisatsioon, kes jagab raha, vaid on avatud uutele ideedele ja valmis laiapõhjaliseks

Oleme õppinud teiste kogemustest ja jaganud omi teadmisi teistele

koostööks nii Eesti kui teiste riikide partnerluskogudega. Raplamaa Partnerluskogul on aastatega kujunenud traditsioon korraldada igal sügisel õppereise-ühiseminare näe-berriikidesse, et saada uusi teadmisi, kogemusi.

2007. aastal külastasime Soomes Nurmijärvi piirkonna Kehu tegevusgruppi, kus õppisime tundma tegevusgrupi tööd projektide taotlusvoorude korraldamisel ja projektide menetlemisel.

Toona olime meie alles koostamas oma strateegiat, toetuste taotlemise korda, seetõttu kulusid teiste teadmised, kogemused, oskused meile igati marjaks. Oli oluline teada

saada, kuidas Kehu tegevusrühm koostas arengukavas- strateegiat, toetuste kasutamise kordasid, meetmelehti, ja millega pidime meie oma tegevustes arvestama. Rõhutati, et arengukavas oleksid kirjas täpsed nõuded, mille jaoks ja kuidas toetusi antakse. Oluliseks peeti tegevusrühma büroo ülesannet taotluse koostajatele igakülgse teave ja abi andmisel, et kõik projektid jõuaksid rahastamiseni. Väga tähtsaks peeti dokumentide selgust, mõistetavust, täpsust ja korrektsust

Huvitav oli tutvuda kohalike omavalitsuste ja LEADER tegevusgruppide vahelise koostööga, külastada teostatud ettevõtlus-, küla- kultuuri- ning sprdiobjekte, mis erinevate

toetuste abil ellu viidud.

2008. aastal Turu piirkonnas Varsin Hyva tegevusgrupis oli hea teada saada, kuidas tegutsevad valdade sidusrühmad, kuidas hinnatakse taotlusprojekte, millega tegelevad külaseltsid. Selliste õppereiside raames on väga oluline tutvuda kohaliku kultuuritausta ja piirkonna vaatamisväärsustega. Unustamatu elamuse pakkus külaskäik Naatalisse Luannonmaa saarel asuvasse Soome presidendi suveresidentsi Kultaranta.

2009. aastal toimus erandlikult kaks õppereisi. Juunis väisasime **Ukmerge tegevusgruppi Leedus** ja septembris viibisime **Rootsi Kuningriigis Gotlandi saarel** sealse tegevusgrupi juures. Leedus võisime kogeda, et meie, Raplamaa Partnerluskogu piirkonna külade ja Leedu Ukmerge piirkonna külade elus ja tegemistes on palju sarnast. Kuid õppisime seal ka seda, millele meie Euroopa Liidu toetusraha kunagi ei kulutaks.

Gotlandi õppereisi eesmärgiks oli teada saada, kuidas LEADER tegevusgrupp teeb koostööd väikeste külakogukondadega, milline tähtsus on kogukonna köökidel väike-ettevõtjatele-toidu-käitlejatele, kuidas toetatakse kohalikke käsitöömeistreid ja kuidas kulgeb toodete ühisturundamine, milline tähtsus on kohalikul kaubamärgil.

2010. aasta viis õppereis meid Austriasse, Ottensheimi valda Linzi linna lähedal. Seal on sama probleem, mis Eestiski - maapiirkondadest lahkuvad inimesed linna ja enam tagasi ei tule, sest töökohti ei ole. Meile tutvustati, kuidas kohalikud otsivad võimalusi maal elamiseks ja tegutsemiseks. Seminaril tutvustas kohalik LEADER tegevusgrupi juht, kuidas nemad on aidanud kaasa maaelu edendamisele ja mitmekesistamisele, milliseid projekte on aidatud LEADER piirkonnas teostada. Käisime käsitöölaadal, kus kohalikud ettevõtjad pakkusid oma toodetud mett, teesegusid, köögivilja ja veini. Külastasime mähetalu, kus kasvatatakse laamasid ja tegeletakse turismindusega. Inimestel on seal võimalus lõunatada ja lapsed saavad laamadega sõita. Samas korraldatakse metsamatkasid.

Kogesime, et Austrias on võimalik oma projektidele küsida toetust mitmest fondist ja rahastamise võimalused ühele objektile on suuremad. Ühistegevus kogukondades on hästi arenenud.

2011. aastal käisime kogemusi omandamas Ungaris Völgy Videki LEADER tegevusrühmas ja Soveenias "Pohorje"st Bohor'ini" tegevusgrupi juures. Mõlemad maad on viinamarjakasvatuse, aga ka põllumajanduslikud piirkonnad. Meid huvitas, kuidas kasutatakse kohalikku ressursi ettevõtluse arendamisel. Võimalus oli külastada suurfarmi juurde loodud piimatöötlemise ettevõtet, kus valmistatakse kohupiimatooteid, juustu. Saime mõtteainet, miks Eestis ei võiks olla väikseid eraettevõtlusel põhinevaid toiduainetetööstusi, mis looks töökohti maapiirkondadesse ja tekiks sellise võimaluse, kus toode jõuaks otse tootjalt tarbijani. Samuti külastasime veinistööstusi ja veinikeldreid. Ungari Völgy Videki piirkonnast nägime kohaliku LEADER-grupi väga asjatundlikku tegevust terviseedenduse ja keskkonnasäätlikkuse valdkonnas. Tutvusime huvitava ja mitmekülgsete tegevusvõimalustega terviserajaga. Prioriteetsed on kohalike pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine. Väikesed peremuuseumid on üsna levinud.

Sloveenias kogesime, kuidas kultuurilise-arhitektuurilise pärimuse objektile on antud kaasäegne sisu, muudetud atraktiivseks külalistele ja lülitatud teenima turismi arengu huvisid. Rekonstrueeritud on vanad raudteejaamahooned, vanad vedurid ja rajatud raudteemuuseum. Olulisel kohal on koostöö väikeettevõtjatega ja kohalike toodete turundamine.

10.-16. septembrini 2012 külastas 25-liikmeline rapla- maalaste grupp Itaalia südames asuvat Umbria piirkonda. Õppereisi käigus keskenduti Umbria piirkonnas LEADER ja muud Euroopa Liidu toetust saanud objektidega tutvumisele. Kohaliku LEADER grupi juht andis ülevaate Umbria piirkonna toetustest ja nende jagunemisest. Itaalias selgus, et neil on asjaajamised võrreldes meiega tihti leebemad, rahakasutust küll kontrollitakse, kuid usaldatakse enam kohalikke tegevusgruppe ja arvestatakse nendepoolsete

põhjendustega. Erinevused on projektides nõutavate protsentide osas ja seda paraku meie kahjuks. Õppereisi viie päeva jooksul oli võimalus viibida erinevates piirkonna väikestes linnakestes ja külakogukondades, tutvuda kohaliku toidu töötlemise ettevõtetega, maitsta kohalikke tooteid: kitsejuustu toorsinki, oliivõli, juua kohalikke veine. Saime osa Itaalia hinnalisest ajaloost, kultuurist, kokakunstist, osalesime pärimustraditsiooni festivalil ja erinevates käsitöötubades. Itallased oskavad hinnat oma kultuuri ja kultuuriväärtusi, sest pea iga toote kohta, mida meile tutvustati, igas kohas, mida külastasime või iga paiga kohta, millega tutvusime, saime kuulda, et tegemist on kindlasti Itaalia, Euroopa ja kogu maailma parimaga. Koduteele asusime nädalajao Itaalia köögi maitsetega, kaunite vaadete ja uute ideedega, mida Eestis rakendada.

19.-26 septembrini 2013 väisas 40-liikmeline grupp Raplamaa külade ja ettevõtjate esindajaid **Poola Vabariigi Sileesia vojevoodkonda**. Meie võõrustajateks olid Ziemia Bielska, Żywiecki Raj ja Cieszyńska Kraina Leader tegevusgrupid. Kohtusime omavalitsuste esindajatega, osalesime erinevatel seminaridel ja töötubades, kohtusime kunstnikega, külastasime aiandustalu, Maria Gwareki perekonna pitsimuuseumi, kunstnik Jan Włachi muuseumi ja Żywieci õlletehase muuseumi. Muljetavaldav oli vabatahtliku tuletõrjeühingu aktiivne tegevus, kaasates ettevõtmistesse hulgaliselt noori. Hämmastas Wilamowiane Noorte Ühingu ettevõtlikkus kultuuripärandi säilitamisel. Nad tegelesid kohaliku keele, mis on kanton maailma ohustatud keelte nimekirja, säilitamisega ja võitlesid selle õiguste eest. Nad hoidsid elus kohalikke unikaalseid rahvarõivaid. Kõik Leader projektid olid sündinud eesmärgiga aktiveerida kohalikku elu ja kaasata inimesi veel paremini ühiskonda.

Kõik õppereisid on andnud kinnitust, et Leader aitab väga maapiirkondade elanikke oma paikkonna arendamisel ja on olnud inspiratsiooniks uute innovaatiliste projektilahenduste leidmisel ja teostamisel, süvendanud veendumust, kui oluline on levitada kohalikke edulugusid ja teavitada avalikkust huvitavatest valdkondadest ja tegevustest.

Lisaks sellele, et käisime tutvumas teiste riikide LEADER tegevusega, oli oluline vastupanus väliskülalistele meie tegevuste tutvustamine. Nii on olnud Raplamaa Partnerluskogulgi võimalus omi tegevusi teistele tutvustada. Oleme võõrustanud Soome tegevusgruppide Kuudestaan ry, Aisapari ry ja Pirityiset ry ning Emo ry liikmed. Meie tegemiste vastu on huvi tundnud Leedu Moletu tegevusgrupi inimesed, Türgi põllumajandusministeeriumi LEADER ametnike delegatsioon. Korraldasime koostöös Järva Arengu Partnerite, Lõuna-Järvamaa Koostöökogu, Arenduskoja ja Ida-Harju Koostöökoguga ühise rahvusvahelise LEADER konverentsi.

Rahvusvahelise koostöö raames osaleti nelja-aastases pärimus- ja loovusturismi algatus-projektis CULTrips (lühend sõnadest Cultural Trips) koos kuue Euroopa riigi LEADER tegevusgrupiga. Projekt oli edukas ja valiti Eesti kolme parima ja Euroopa 20 parima turismiprojekti hulka.

Raplamaa Partnerluskogu siseriiklik võrgustikutöö toimus läbi erinevate ühenduste: võeti osa, LEADER foorumi tööst, osaleti Maainfokeskuse koolitus- ja infoseminaridel, korraldati arvukaid infoseminare õppekursusioone oma maakonna territooriumil teostatud projektitoetust saanud objektidele, oldi koostööpartneriks arvukate kultuuriürituste korraldamisel.

Raplamaa Partnerluskogu töö rahastamisperioodi aastateks 2014-2020 ettevalmistamine

Partnerluskogu büroo ja juhatuse tegevus 2013-2014. aastal seisnes põhjaliku analüüsi ja aruandluse koostamises. Eesmärgiks oli kaardistada möödunud perioodi head ja vead, plussid ja miinused, et uue strateegia koostamisel anda ülevaade eelmise perioodi vajalikkusest ja tõhususest ning kavandada analüüsist tulenevad vajadused muutusteks, uuteks tegevussuundadeks.

Partnerluskogu juhatus võttis 5. oktoobril 2013 vastu uuendatud strateegia ettevalmistamise tegevuskava ja kinnitas selle elluviimiseks töögrupi, mida juhtis Raplamaa Partnerluskogu juhatuse esimees Kalev Kiviste.

Uuendatud strateegia ettevalmistamise tegevuskava kohaselt toimusid jaanuaris-veebruari piirkondlike arenguvajaduste ja potentsiaali kaardistamine. Selleks korraldati intervjuusid ja ideeseminare valdades, erinevates ühendustes. Suuremates valdades toimus 2 ideeseminari kahele erinevale huvigrupile: ettevõtjatele ja külaaktiivile, väiksemates valdades ettevõtjad ja külaaktiiv kattusid suuremal määral, seal korraldati 1 ideeseminar.

Igas vallas juhtis tegevust strateegia koostamiseks valla LEADER sidusrühmakontaktisik-koordinaator, kelleks olid:

Juurus –Hannes Vald

Kaius – Kalev Kiviste

Kehtnas – Jaak Vitsur,

Kohilas – Rando Lai,

Kärus – Elari Hiis,

Märjamaal – Triin Matsalu,

Raikkülas – Anne Kalf,

Raplas – Ülle Rüüson,

Vigalas – Natalia Lüllmaa

Pärast ideeseminare hakati koostama Raplamaa Partnerluskogu uuendatud strateegiat, mis kiideti heaks Raplamaa Partnerluskogu üldkoosolekul 22. juunil 2015 ja esitati seejärel Maaeluministeeriumisse läbivaatamiseks ja ettepanekute tegemiseks. Pärast ministeeriumi poolt tehtud ettepanekute siiseviimist kinnitati lõplikult „Raplamaa Partnerluskogu strateegia aastateks 2014-2020“ 11. detsembril 2015.

Paralleelselt strateegia heakskiitmisega Maaeluministeeriumis toimus strateegia toetusmeetmete lehtede koostamine, toetuste tingimuste paikapanemine. Selle järgi töötatati välja projektitoetuste ettevalmistamise, vastuvõtmise, menetlemise, hindamise ja toetuste määramise üksikasjalikud ja täpsed eeskirjad, mille juures eriti tähtsad olid hindamise kriteeriumide paikapanemine. Moodustati projektide hindamise ja muud valikud komisjonid.

Meetmelehed ja projektide menetlemise ning hindamisega seotud juhised arutati läbi kõikides valdades ning ettevõtjate ühendustes ning suuremates nn katusorganisatsioonides ja esiti seejärel maaeluministeeriumile kinnitamiseks 2015. aasta lõpul.

Lõpetuseks - Raplamaa Partnerluskogu on pidevas muutumises

Kui Raplamaa Partnerluskogu asutati 63 liikmega, siis aastatega on liikmeskond oluliselt muutunud: on neid, kes organisatsioonist lahkunud, kuid uusi juurdetulijaid on olnud pidevalt.

2015. aasta alguseks oli Partnerluskogus 101 liiget. Kuna osa liikmeid on ise katusorganisatsioonid (Raplamaa Külade Liit, Raplamaa Talupidajate Liit, Raplamaa Põllumeeste Liit, Rapla Ettevõtjate Ühendus, Raplamaa Turismiettevõtjate Ühendus, Märjamaa Ettevõtjate Piirkondlik Ühendus jt), on partnerluskogu toimetamistega tegelikult hõlmatud üle paarisaja ettevõtja ja organisatsiooni, mille kaudu kokku kaasatakse LEADER-liikumisse mitu tuhat raplamaalast.

Algusest peale on LEADER-liikumist igati toetanud Raplamaa Omavalitsuste Liit eesotsas Silvi Ojamuruga, väga hea ja asjalik koostöö on kujunenud Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskusega, kelle töötajad nõustavad LEADERi projekte ja osalevad hindamis- ja seirekomisjonide töös. Koostööpartneriteks oli Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskus (RINK) ja Raplamaa Tervisenõukogu. Esimestest päevadest on LEADERi liikumise vastu suurt huvi üles näidanud Rapla maakonnaleht Raplamaa Sõnumid (varasem nimi Nädaline)

Käesoleva väljaande „Raplamaa LEADER lood 2009-2014“ annab valdade lõikes toodud projekтинäidetele tunnistust, et Maaelu arengukava LEADER-meede omab maapiirkondade arendamisel väga olulist rolli. Partnerluskogu piirkonnas tegutsevate sidusrühmade projektitoetuste taotlejad on ettevõtlikud innovaatilised, loomingulised ja teevad tihedat koostööd erinevate partnerite vahel. Oskuslikult on kasutatud LEADER-programmi pakutud võimalusi. Selle meetme vajalikkust tulevikuski tõendavad paljud aastatel 2009-2014 Raplamaal elluviidud projektid, mis on realselt mõjutanud maapiirkondade üldilmet ja igapäevaelu.

Jäab loota, et uuel rahastamisperioodil, aastatel 2015-2020, ollakse samavõrd aktiivsed.

KASUTATUD ALLIKAD:

RAPLAMA A PARTNERLUSKOGU STRATEEGIA AASTATEKS 2008-2013. 2008. – strateegia asukoht www.raplaleader.ee – kasutatud (jaanuar 2016).

RAPLAMA A PARTNERLUSKOGU STRATEEGIA AASTATEKS 2014-2020. 2015. – strateegia asukoht www.raplaleader.ee – kasutatud (jaanuar 2016).

ANNE KALF. 2009. „Raplamaa partnerluskogu Leedus LEADER kogemusi hankimas“ – Nädaline: Taluleht, nr. 3, 20 juuni 2009, lk 10.

ANNE KALF. 2009. „Gotlandil kaubamärki otsimas“ – Nädaline: Taluleht, 12. detsember 2009, lk 9.

ANNE KALF. 2010. „Euroopa Liidu LEADERi programm on Raplamaal edukalt käivitunud“ – Nädaline, 18. september 2010.

ANNE KALF. 2014. „Raplamaa Partnerluskogu valmistab ette uusi tegevussuundi aastateks 2015-2020“ – Raikküla Valla Leht, nr. 97, 20 veebruar 2014 .

EVA SEERA. 2012. „Itaalia roheline süda pakkus eriilmelisi tegevusi ja elamusi“ – Kärü Vallaleht, nr 8, september 2012 lk3, 5 – https://karuvald.kovtp.ee/documents/875753/1868313/V_Karu_0812.pdf/5fb55bdc-c019-4136-aa48-b720399ce536

EVE HAGGI. 2011. „Suvesoe meenutus Ungarist ja Sloveeniast“ – Valla Vaatleja nr 10 (161), november 2011, lk 5 – https://kehtna.kovtp.ee/documents/380625/583201/Valla_Vaatleja_nr161 (kasutatud 30. oktoober 2016)

HELE-MAI TRUUTS. 2012. „Poolas nähtu innustab kodukandis jätkama“

(<http://eesti.elu.delfi.ee/raplamaa/elu/poolas-nahtu-innustab-kodukandis-jatkama?id=66839009> – 05. oktoober 2013 – (kasutatud 29. oktoober 2016)

JAAK VITSUR. 2007. „Kuidas Soomes maaelu edendatakse“ – Nädaline nr 124, 30. oktoober 2007, lk 8.

JAAK VITSUR. 2009. „Aasta LEADER-i arengukava elluviimist Raplamaal“ – Nädaline lisaleht Talu Leht, 12. detsember 2009

JAAK VITSUR. 2010. „LEADER-i liikumise algus Raplamaal“ – Nädaline lisaleht Talu Leht, 17. aprill 2010

HELI SILLAOTS. 2010. „Austria koostööst tasub võtta eeskujut“ – 28. oktoober 2010 – <http://eesti.elu.delfi.ee/raplamaa/elu/austria-koostoot-tasub-votta-eeskujut?id=43896509> – (kasutatud 29-30. oktoober 2016)

SILVI OJAMURU. 2006. „Raplamaal jõuti viiekuulise intensiivse ettevalmistustöö tulemusena MTÜ Raplamaa Partnerluskogu asutamiseni“. – Rapla Maavalitsuse veebileht <http://www.raplamv.ee/> 10. mai 2006 – (kasutatud 18. detsember 2014)

Raplamaa

Ülevaade teostatud projektidest

Meede 1.2 – Mikroettevõtluse areng

Meede 3.1 – Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine

Meede 4.1 – Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine

Meede 4.2 – Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine

Meede 5.1 – Inimressursi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine (nn. noorteprojektide meede)

Meede 6.1 – Koostöö edendamine kohaliku tegevusgrupi piirkonna siseste, riiklike ja rahvusvaheliste koostöö projektide kaudu

**Raplamaa
Partnerluskogu**

LEADER

JUURU VALD

Valla pindala: 152,4 km²

Vallas 1 alevik - Juuru (elanikke 488) ja 14 küla:

Atla, Helda, Höreda, Härgla, Jaluse, Järlepa, Kalda, Lõiuise, Mahtra, Maidla, Orguse, Pirgu, Sadala ja Vankse

Elanike arv: seisuga 01.01.2015 – 1453

Juuru vald piirneb Kaiu, Kohila, Rapla, Kehtna, Kose vallaga.

Valla sünnipäev: 21. november

Juuru vald asub maakonnakeskusest Rapla linnast kirde suunas 15 km ning pealinnast Tallinnast lõuna suunas 55 km kaugusel.

13. sajandi algul kuulus osa Juuru vallast Muinas-Harju maakonda. Taani hindamisraamatu andmetel oli sel alal mitmeid rahvarohkeid külasid, mida tõendavad ka leiud paljudest asula- ja matmiskohtadest ning kultuskivide tihe paiknemine. Peale võõrvallutusi ristiti elanikkond ja moodustati Juuru kihelkond, mille alla kuulus tookord praeguste Kaiu, Kohila, Kehtna ja Rapla valdade territoorium ning osa praegusest Harjumäest.

Vald on algselt moodustatud 9 endise mõisa – Atla, Härgla, Höreda, Juuru, Järlepa, Mahtra, Maidla, Pirgu ja Purila – maade ühendamisel ning eksisteeris iseseisva

haldusüksusena juba esimese Eesti Vabariigi ajal ning püsis 1950. aastani, mil vald kuulus Harjumaa koosseisu. Rapla rajooni moodustamisel 1950. aastal võeti Juuru üle Rapla rajooni.

Valla taasloomine toimus 1991. aastal, kuid Riigikogu otsusega 11.03.1993 eraldus Kaiu piirkond Juuru vallast. Juuru vald jaguneb kaheks mõjupiirkonnaks: Juuru alevik (valla keskus) ning selle ümbrus ja Järlepa ümbritsevate küladega.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine“ „Keraamikatöökoja seadmete renoveerimine ja uute mudelite valmistamine“

Taotleja: OÜ HONOR KK

Aadress: Atla küla, Juuru vald

Projekti teostus: 2013-2014

Projekti kogumaksumus: 34 395,00 €

PRIA toetus: 20 637,00 €

Projekti kontaktisik: Raivi Juks

Projekti lühikirjeldus

Osaühing Honor KK on 23 aastat tegutsenud keraamiliste nõude ja suveniiride valmistamise ning müügiga. Senini kasutatakse pruuni madalkuumus savi, millest valmistatakse arhailise välimusega toidunõusid, meeneid, suveniire.

Projekti eesmärgiks oli investeeringu toel renoveerida keraamikatööstuse seadmed, et tuua turule uusi tooteid ning seeläbi laiendada tarbijaskonda ja suurendada ettevõtte jätkusuutlikkust. Projekti käigus soetati glasuuride ja savide põletuse testimiseks mõeldud laboratoorne ahi, paigaldati suruõhu trass

ja ehitati kuivatuskapp, mille tulemusel saab ettevõtte nüüd kasutusele võtta uue materjali – kivisavi (valge savi), mis on põletusjärgselt tugevam. Uute toodete turule toomisega on ettevõttel võimalik võita enda poolele tarbija, kes pruunist savist tooteid oma interjööri sobivaks ei pea. Valgest keraamikast tooted on vastupidavamad ja seetõttu on neid võimalik kasutada ka suurköökides.

Foto: Aare Hindremäe

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Juuru noortetoa ja jõu-aeroobikasaali rekonstrueerimistööd”

Taotleja: Juuru Vallavalitsus
Aadress: Juuru alevik, Juuru vald
Projekti teostus: 2010

Projekti kogumaksumus: 70 302,10 €
PRIA toetus: 59 323,34 €
Projekti kontaktisik: Margus Jaanson

Projekti lühikirjeldus

Juuru aleviku- ja vallaelanike järjest kasvav nõudlus korralike vaba aja sisustamise ja sportimistingimuste järele töövälisel ajal ja nädalavahetustel tingis vajaduse renoveerida Juuru gümnaasiumi keldris tühjana seisvad ruumid avalikuks kasutamiseks. Projekti käigus rajati noortetuba, jõu- aeroobikasaal ning saunakompleks.

Ruumide renoveerimise tulemusel tekkisid valda uuenenud sportimisvõimalused nii noortele kui täiskasvanutele, mis aitavad kaasa tervislike eluviiside kujunemisele, suurendab noorte aktiivsust ja tervislikke eluviise, ennetades, sotsiaalselt negatiivset käitumist. Annab peredele suurema võimaluse veeta

kvaliteetsega ühiselt ja tervislikult. Projekt aitas kaasa piirkonna elukvaliteedi tõusule läbi ülaltoodud tegevuste ning oli suunatud piirkonna elanikele parema teenuse pakkumisele.

Foto: Anne Kalf

Foto: Anne Kalf

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Järlepa külaplatsi rekonstrueerimine”

Taotleja: MTÜ Järlepa Kodukultuuri Selts
Aadress: Järlepa küla, Juuru vald
Projekti teostus: 2010

Projekti kogumaksumus: 32 828,29 €
PRIA toetus: 28 885,39 €
Projekti kontaktisik: Tamara Anderson

Projekti lühikirjeldus

Järlepa Kodukultuuri Selts on olnud aastaid kohaliku elu eestvedaja, kelle juhtimisel on kaunistatud ja korrastatud küla, korraldatud üritusi ning koolitatud kohaliku elu edendajaid.

Seltsi üheks suuremaks ettevõtmiseks oli LEADER programmi toel Järlepa külaplatsi põhjalik ümberehitamine koos uue laululava ja tantsupõranda rajamisega.

Külaplatsi ehituse eel osales kakskümmend täiskasvanut ja kaks last vabatahtlikena, tehes ettevalmistusi ehituseks.

Projekti tulemusel valmis kohalikele vabaõhuürituste korraldajatele tehniliselt läbimõeldud ja toimiv lavakompleks. Külaplatsil toimuvad nii küla kokkutulekud, kontserdid kui tantsuõhtud. Külaplats on vaba aja veetmise paigaks nii lastele kui täiskasvanutele. Ilus külaplats on visiitkardiks nii külale kui vallale.

Foto: Aare Hindremäe

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Mahtra Seltsimaja rekonstrueerimine”

Taotleja: MTÜ Mahtra Haridusselts
Aadress: Mahtra küla, Juuru vald
Projekti teostus: 2010–2013
Projekti kontaktisik: Aili Normak

Projekti kogumaksumus: I etapp 36 655,76 €
II etapp 22 120,52 €
PRIA toetus: I etapp 31 955,82 €
II etapp 19 003,73 €

Projekti lühikirjeldus

Projekti kavandamise ajaks oli seltsimaja üle kümne aasta aktiivselt tegutsenud ning vajas kaasaja tehniliste nõuetega vastavusse viimist, et seal oleks jätkuvalt võimalik korraldada küla ja valla avalikke üritusi: rahvakoosolekuid, pidusid, kontserte, seminare, koolitusi, kursusi, loenguid ning pakkuda külaelanikele olmeteenusena peosaali ja sauna kasutamist ning külaliste majutamist. Seltsimaja rekonstrueeriti kahes etapis. Esmalt renoveeriti seminari-, köögi- olme ja majutusruumid ning ehitati

hoone tagavarajuurdepääsud. Rekonstrueerimise II etapiga viidi kaasaja nõuetega vastavusse maja ventilatsioonisüsteemid, turvavalgustus, tulekahju signalisatsioonisüsteemid, valgustati õueala ning parklad. Pärast rekonstrueerimist on rikka ajalooga ja looduskaunis keskkonnas paiknev hoone muutunud mugavaks ja turvaliseks avalike ning eraürituste korraldamise paigaks, rikastades oluliselt kohalikku kultuurielu.

Foto: Anne Kalf

Foto: Anne Kalf

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Pirgu küla terviseraja projekteerimine ja ehitamine” I-III etapp

Taotleja: MTÜ Pirgu Küla
Aadress: Juuru vald
Projekti teostus: 2010–2013

Projekti kogumaksumus: I etapp 36 655,76 €
II etapp 22 120,52 €
III etapp 9 714,71 €

PRIA toetus: I etapp 31 955,82 €
II etapp 19 003,73 €
III etapp 8 743,24 €

Projekti kontaktisik: Urmas Tammemäe

Projekti lühikirjeldus

Juuru valla arengukava aastateks 2008–2013 nägi ette endisesse Pirgu kruusakarjääri rajada puhke- ja virgestusala. Nii hakkaski kohalikest elanikest koosnev initsiatiivgrupp oma visiooni ellu viima, et arendada kruusakarjääridest atraktiivne vabaaja veetmise ning sportimise piirkond. Eesmärgiks oli võimalikult maksimaalselt kasutada maastiku iseärasusi, säilitades looduslik kooslus ja keskkond: teed, rajad, tõusud, langused, sisse- ja väljasõiduteed. Projekti esimeses etapis koostati eskiis- seejärel ehitusprojekt, soetati rajamasinaid. II ja III etapi käigus teostati vajalikud

mullatööd, rajad kaeti männikooremultsiga, paigaldati vajalikud tähised, viidad, paigutati alale mitmeid erinevaid võimlemistrenažööre, puhkealale paigutati pingid- laudad, ronilad lastele, rajati osaliselt valgustatud ja tähistustega suusa- ja maastikujooksurada, mille kogupikkus on ligikaudu 4 kilomeetrit, ehitatud on parklad, välikäimlad, hoiuruumid varustusele. Valminud virgestusala on oluliselt avardanud Pirgu küla elanike, Seli Tervisekeskuse ja lähivaldade elanike tervisespordi harrastamise võimalusi.

Foto: Aare Hindremäe

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.2 – „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine” „Juuru käsitöötuba”

Taotleja: MTÜ Juuru Vesi
Aadress: Juuru alevik, 79401
Projekti teostus: 2011-2012

Projekti kogumaksumus: 3 655,79 €
PRIA toetus: 3 290,13 €
Projekti kontaktisik: Hannes Vald

Projekti lühikirjeldus

Läbi aegade on hinnatud naise käsitöölaseid teadmisi ja oskusi. Arukas ning ümbritsevas elus hästi orienteeruv ema ja vanaema on positiivse ja edasipüüdliku elumudeli looja. Esivanemate hoiakutest sõltub järeltulevate põlvede ellusuhtumine ja ühiskondlik aktiivsus. Vanavanemate kaudu jõuavad tänapäeva perekonda esivanemate käsitöö- ja pärimustraditsioonid. Antud projekti oluliseks eesmärgiks oli valla erinevate piirkondade käsitöömeistrite koondamine ühte keskusesse, pakkudes neile erinevaid käsitöölaseid koolitusi, anda võimalus suuremaks omavaheliseks

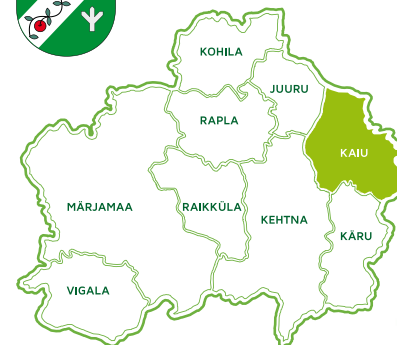
suhtlemiseks, tõsta piirkondade sotsiaalset aktiivsust. Kogukondlik aktiivsus saabki alguse omavahelistest kontaktidest, samas aitab elus hoida ja arendada kohalikke käsitöötraditsioone NÜÜdseks on Juuru käsitöötuba tegutsenus mitu aastat ja muutunud meeldivaks kohtumispäigaks nii noortele kui eakatele käsitööarmastajatele. Kokkusaamiste käigus valminud töödest pannakse igal kevadel kokku ühisnäitus, kust võib leida väga kauneid töid.

Foto: www@juuru.ee

Foto: www@juuru.ee

KAIU VALD

Valla pindala: 261 km²

Vallas on 3 suuremat keskust – Kaiu, Kuimetsa ja Vahastu ning 10 küla:

Kasvandu, Karitsa, Oblu, Põlliku, Suurekivi, Tamsi; Tolla; Toomja; Vana-Kaiu, Vaopere

Elanike arv: seisuga 01.01. 2015 – 1230 inimest

Kaiu vald piirneb Kose, Väätsa, Kõrvu, Kehtna ja Juuru vallaga

Kaiu vald sai omavalitsuse staatuse

22. juulil 1993 Eesti Vaba-riigi valitsuse otsusega nr.232

Kaiu vald asub Raplamaa kirdeosas Harju- ja Järvamaa piiril.

Ajalooliselt on enamus Kaiu valla territooriumist kuulunud Juuru kihelkonda, Vahastu ümbrus Türi kihelkonda. 1939. aastal liideti toonased Kaiu ja Vahastu vald Kuimetsa vallaga.

Rajoonide moodustamisel 1950. aastal arvati kogu ala Rapla rajooni. 1972 liideti nüüdse Kaiu valla territoorium Juuru külanõukoguga.

Puhas ja looduslähedane elukeskkond on valla peamine rikkus, mida tahetakse kasutada loodusturismi eesmärgil. Kaiu vald on vanade kultuuri-, spordi- ja haridustraditsioonidega maaüksus. Vallal on hästi arenenud infrastruktuur, kus põhitegevusaladeks on põllumajandus, aga ka tööstus ja teenindus, samuti väikeettevõtlus. Ollakse valmis ühisprojektideks ja koostööks teiste valdade ning maakondadega nii Eestis kui ka väljaspool Eestit.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „Agnese puhkemaja sisustuse ostmine”

Taotleja: OÜ LAANSOO & KO
Aadress: Kuimetsa küla, Kaiu vald
Projekti teostus: 2012-2013

Projekti kogumaksumus: 27 223,98 €
PRIA toetus: 16 334,00 €
Projekti kontaktisik: Sirje Laansoo

Projekti lühikirjeldus

Metsadest ja marjarikastest soodest ümbritsetud Kuimetsa külas asub Agnese puhkemaja, mis on mitmete võimalustega puhkuse veetmise paik: siin saab loodussõbralik pere veeta mõnusalt nädalalõppu, saunamõnused nautiv seltskond lõõgastuda, kultuuriloost huvituv inimene külastada Eesti kõige arvukamat kohalik elanikkond vaenuvägede eest varju leidis. Tehnikasõber saab sõita ATV-ga ja soovi korral panna end proovile krossirajal.

Puhkajate mugavavust silmas pidades taotleli LEADER-programmist toetust puhkemaja mööbli soetamiseks. Sisustati seminariruum, puhkeruumid, köök varustati kaasaegsete seadmetega. Agnese puhkemajas on võimalik korraldada seminare, koolitusi ja nõupidamisi väiksemale seltskonnale.

Foto: Aare Hindremäe

Foto: Aare Hindremäe

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „Õmblusettevõtte renoveerimine”

Taotleja: HEIVI PAJULA OÜ
Aadress: Kasvandu küla, Kaiu vald
Projekti teostus: 2013

Projekti kogumaksumus: 35 812,61 €
PRIA toetus: 21 487,00 €
Projekti kontaktisik: Heivi Pajula

Projekti lühikirjeldus

Maapiirkonnas on iga töökoht oluline. Heivi Pajula juhitud õmblusettevõtte pakub tööd eelkõige kohalikule naisperele: õmblustoodete, pehme mööbli katete, erinevate kottide ja sisustuskorvide tootmine.

Kaasaegne ja edukas ettevõtja peab pidevalt leidma võimalusi arenguteks, seisma hea töötajate töö- ja olmetingimuste eest, mõtlema sellele, kuidas püsida konkurentsis. Ettevõtja Heivi Pajula taotleb LEADER-programmist investeringutoetust töö- ja olmeruumide renoveerimiseks.

Projekti eesmärgiks oli tootmispinna ja toodangu mahtude suurendamine ja tootmistingimuste parandamine. Selleks viidi kõik tootmisruumid: ladu, kontor ja õmblusruumid ühe katuse alla, renoveeriti töö- ja puhkeruumid.

Investeeringu tulemusena muutusid paremaks töötajate töö- ja olmetingimused, vähenesid ettevõtte logistikakulud. Suurenes tootmisvõimsus, mõningal määral muutus toodete nomenkluur: lisaks tekstiiliõmblusele hakati tootma nahast esemeid samade tooteartiklite lõikes, mis tagas klientuuri laienemise.

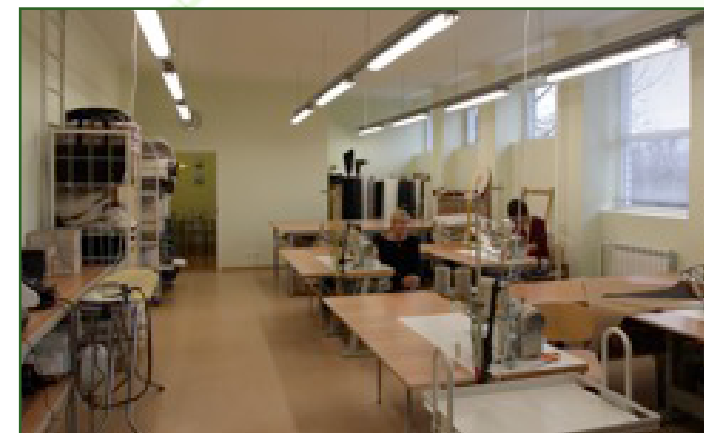

Foto: Aare Hindremäe

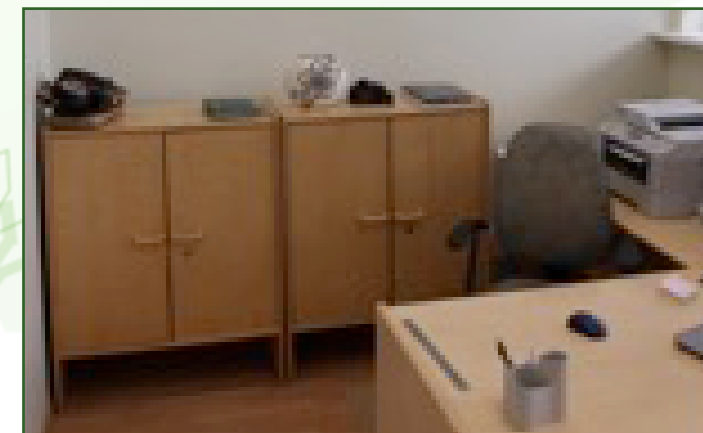

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”
„Kaiu terviseraja projekteerimine” – I etapp
„Kaiu terviseraja ehitamine” – II etapp

Taotleja: Kaiu Vallavalitsus
Aadress: Kasvandu küla, Kaiu vald
Projekti teostus: 2009-2010
Projekti kontaktisik: Ülle Kiviste

Projekti kogumaksumus: I etapp 3 469,12 €
II etapp 53 240,51 €
PRIA toetus: I etapp 2 645,94 €
II etapp 47 916,42 €

Projekti lühikirjeldus

Tänapäeva internetiseeritud ja elektrooniliseks muutuvas maailmas on kujunemas tõsiseks probleemiks liikumisvõrgus. Sellest tulenevalt on Kaiu Valla arengukavas pööratud suurt tähelepanu elanikkonnale mõeldud terviserajatiste korrasolekule ning uute rajamisele.

Kaiu alevikku terviseraja ehitamise eesmärgiks oligi pakkuda kohalikele elanikele võimalust aastaringsest, aktiivselt liikuda Terviserada valmis kahes etapis: I etapis toimus projekteerimine ja II etapis rajati 1,5 km

pikkune kruusakattega terviserada, mida suvel kasutatakse jalutamise- ja jooksurajana, talvel suusarajana. Raja äärde paigaldati pingid puhkamiseks, erinevad treeningseadmed ja harjutusplatsid.

Raja valmimisega suunati jalutajad ja kepikõndijad alevit läbivalt kitsa teepeenraga riigimaanteel ohutule rajale oma harrastust viljelema.

Foto: Kalev Kiviste

Foto: Kalev Kiviste

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”
„Kaiu jahi- ja puhkekeskuse renoveerimine”

Taotleja: MTÜ Kaiu Jahindusklubi
Aadress: Karitsa küla, Kaiu vald
Projekti teostus: 2009-2010
Projekti kontaktisik: Kalev Kiviste

Projekti kogumaksumus: I etapp 33 051,17 €
II etapp 36 883,41 €
PRIA toetus: I etapp 28 620,85 €
II etapp 31 955,81 €

Projekti lühikirjeldus

Karitsa küla arengukavast tulenevalt oli projekti eesmärkideks arendada Karitsa jahispordi- ja puhkebaasi kaasaegsel tasemel puhke- ja vaba aja veetmise kohaks, et elavdada piirkonna kauni looduse kasutamise aktiivsust ja luua eeldused külade seltsitegevuseks.

Projekti kahe etapi käigus rekonstrueeriti jahispordibaasi saun ja rajati kanalisatsioon, ürituste läbiviimiseks püstitati varjualune, mille seinad varustati kõlgkardinatega, et hoone oleks kasutatav iga ilmaga ja erinevatel aastaaegadel: vajadusel saab kardinaid eemaldada või ette tõmmata. Jahisaal varustati mööbliga, renoveeriti sauna dušinurk.

Projekti elluviimise tulemusena tekkis mitmekülgse kasutusotstarbega kompleks, kus saab lisaks sportimisele korraldada piirkondlikke ja suurema osavõtjaskonnaga üritusi (kokkutulekud, maaspordimängud). Jahispordi- ja puhkebaas võimaldab suurendada loodusturismist huvitatud inimeste aktiivset tegevust ja elavdada külalaelu. Projektiga rajatav varjualune on universaalne ehitus, kus saab korraldada koosolekuid, koosviibimisi ja õppepäevi ilmastikuoludest sõltumatult.

Foto: Kalev Kiviste

Foto: Kalev Kiviste

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Muusikariistade ja helitehnika soetamine”

Taotleja: MTÜ Tolla Küla
Aadress: Tolla küla, Kaiu vald
Projekti teostus: 2011

Projekti kogumaksumus: 11 751,32 €
PRIA toetus: 10576,19 €
Projekti kontaktisik: Elmo Hunt

Projekti lühikirjeldus

Noorte huvitegevuse arendamine on Kaiu vallas üks olulisi prioriteete. Küllap seetõttu on Kaiu piirkond olnud väga heaks noorte pillimeeste kasvulavaks. Siin on korraldatud mitmeid tantsuansamblite kokkutulekuid ja festivale. Noorte suurt huvi ise bändis mängida on toinud Kaiu Põhikoolis aastaid tegutsenud ansambliring, aga ka suurepärase juhendajad. Töö noorte pillimeeste ja lauljatega tagab omakorda pideva järelkasvu juba tegutsevatele ansamblitele, aga ka uute noorteansamblite tekkimise.

Hea tulemuse saavutamiseks oli vajadus heade pillide ja helitehnika järele, mistõttu MTÜ Tolla Küla algatas noortele muusikariistade ja helitehnika soetamise projekti, mille käigus ostetud muusikariistu ning helitehnikat saavad kasutada nii alustavad pillimehed kui ka täiskasvanud hobimuusikud. Teostatud projekt võimaldab piirkonna erinevais paigus ürituste korraldamisel kasutada olemasolevat helitehnikat.

Foto: Elmo Hunt

Foto: Elmo Hunt

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Vahastu Seltsimaja Trehvamise Tare rekonstrueerimine” I-III

Taotleja: Vahastu Küla Selts
Aadress: Vahastu küla, Kaiu vald
Projekti teostus: 2010-2014
Projekti kontaktisik: Erika Reinumägi

Projekti kogumaksumus: I etapp 8 282,95 €
II etapp 90 302,00 €
III etapp 69 970,17 €
PRIA toetus: I etapp 7 454,65 €
II etapp 53 910,00 €
III etapp 62 973,15 €

Projekti lühikirjeldus

2008. aastal suleti Vahastu rahvamaja hoone kehva olukorra tõttu: aknad-uksed pehkinud, elektrijuhtmes- tik ohtlikus seisus, talvel maja külm. Seltsielu koondus raamatukogusse, kuid seal nappis ruumi ning talvel, aktiivne seltsielu perioodil, oli külm. 2010. aastal võttis Vahastu Küla Selts maja rendile sooviga seltsielu elus hoida, aga sellistes tingimustes oli seda raske teha. Inimestel oli tahe ja valmidus koostöös vallavalitsusega maja korda teha ja Vahastu Trehvamise Tare uuele elule äratada, et kohalikel elanikel oleks võimalus aktiivseks ja harivaks seltsieluks. 2010 alustati maja renoveerimist, mida tehti kolmes etapis: esmalt

projekteerimine ja seejärel kaks etitusetappi. Lõplikult valmis Tare 2014. aasta alguseks. Nüüd on Vahastu rahva kasutuses 287 m² ruume: teabetuba, spordiruum, saal, köök, tualetid, mis vastavad tänapäeva nõuetele. Valminud Trehvamise Tare suurendab nii Vahastu kui kogu Kaiu valla elanike võimalusi saada osa kultuurisündmustest, sporditegevustest, võimaldab läbi viia õppepäevi-seminare, tähistada erinevaid tähtpäevi, korraldada laagreid koos ööbimisega, suurendada loodusturismi ning seeläbi elavdada külaelu, parandada elu kvaliteeti Vahastu piirkonnas, suurendada küla atraktiivsust.

Foto: Aare Hindremäe

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine”
„Meelelahutuslik külapäev kõigile”
„Kaks meelelahutuslikku külapäeva kõigile”

Taotleja: Tolla Küla MTÜ
Aadress: Toila küla, Kaiu vald
Projekti teostus: 2011, 2013
Projekti kontaktisik: Brita Kiik

Projekti kogumaksumus: I etapp 2 089,92 €
II etapp 4 055,40 €
PRIA toetus: I etapp 1 877,97 €
II etapp 3 649,86 €

Projekti lühikirjeldus

Grupp aktiivseid ja teotahtelisi Kaiu aleviku ja Tolla küla noori tundis, et Kaiu piirkonnas on külaelu passiivne, vähe on erinevaid rahvakultuuriüritusi, peredel puudub kooskäimise võimalus. Nii otsustati ise ohjad enda kätte võtta ja külaelu edendada hakata. Alustati ühiste koristustalgute korraldamisega, ehitati külaplats ja laululava. Seejärel asutati mittetulundusühing, mille eesmärgiks on koduküla kultuuri ja tervisespordi edendamine. Kui oli olemas suvine kooskäimiskoht,

hakati kavandama ühiste külapäevade korraldamist. 2010. aastal kirjutati projekt meeleoluka külapäeva korraldamiseks. Projektide eesmärgiks oli parandada külaelu kvaliteeti, suurendada sotsiaalset aktiivsust ning mõjutada külaelu positiivset arengut, kaasates inimesi kogukonna ettevõtmistesse, anda võimalus nii lastel, noortel kui eakatel kogukonna liikmetel tunda end ühtse perena.

Foto: Tolla küla erakogud

Foto: Tolla küla erakogud

Meede 5.1. „Inimressurssi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine”
„Kuimetsa ja Raplamaa noorte seminar- õppepäev Kuimetsa krossirajal”

Taotleja: SK LAANSOO MOTOKROSSI TEAM
Aadress: Kuimetsa, Kaiu vald
Projekti teostus: 2010

Projekti kogumaksumus: 4 290,00 €
PRIA toetus: 2 553,32 €
Projekti kontaktisik: Juss Laansoo

Projekti lühikirjeldus

Spordiklubi Laansoo Motokrossi Team on aastaid tegelenud motospordi edendamisega kodupaigas Kuimetsas, korraldanud erinevaid motoüritusi ning tegelnud noorte treenimisega. Teami üks liikmetest – Juss Laansoo – on ise tunnustatud sõitja nii Eesti, kui ka välismaal.

Ajendatuna kohalike noored soovist ja huvist arendada end motospordi valdkonnas, otsustas spordiklubi kirjutada projekti, et korraldada õppepäeva, kus noored saaksid põhjalikumalt tutvuda motokrossi kui spordialaga.

Projekti käigus korraldati noorele õppepäev, mille käigus omandati turvalise sõitmise oskused, õpiti hindama riske, õpetati, kuidas peab liikluses käituma. Toimused erinevate mootorratastega praktilised sõidukoolitused krossirajal. aga samas anti ka teadmisi selle spordiala reeglitest, et tagada enda ja kaassõitjate turvalisus. Selline seminar andis võimaluse avastada uusi talente ning kõita noori püsivamalt tegevuse juurde, millest võiks edaspidi saada nende hobi. Sport annab noortele tegevust ning hoiab eemale pahandustest.

Foto: Juss Laansoo

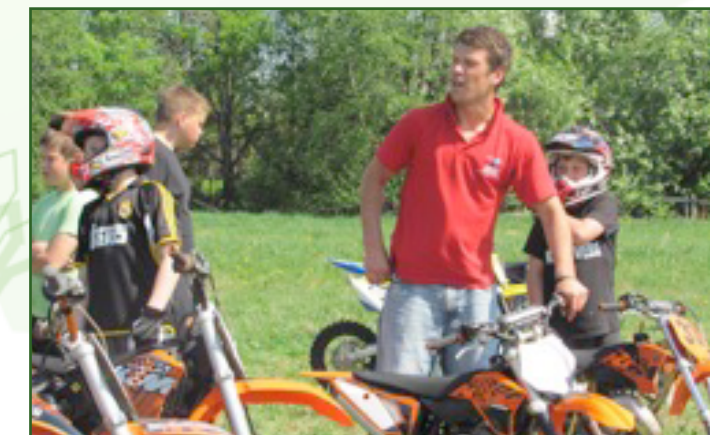

Foto: Juss Laansoo

KEHTNA VALD

Valla pindala: 507.3 km²

Vallas on 5 suuremat keskust: Eidapere, Lelle, Kaerepere Keava, ja Kehtna, mis on vallakeskuseks, ning 43 küla:

Ahekõnnu, Ellamaa, Haakla, Hertu, Hiie, Ingliste, Kalbu, Kehtna-Nurme, Kastna, Kenni, Koogimäe, Koogiste, Kumma, Kõrbja, Kābikūla, Kārpla, Laeste, Lalli, Lau, Lellapere, Lellapere-Nurme, Linnaaluste, Lokuta, Metsääre, Mukri, Nadalama, Nõlva, Ohekatku, Pae, Palasi, Palukūla, Põllu, Põrsaku, Reonda, Rõue, Saarepõllu, Saksa, Saunakūla, Selja, Soosaluste, Valtu-Nurme, Vastja

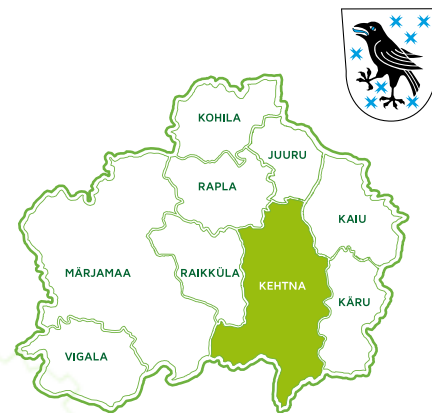
Elanike arv: seisuga 01.01.2015 – 4460

Kehtna vald piirneb Vändra, Juuru, Kaiu, Kāru, Märjamaa, Raikkūla ja Rapla vallaga

Kehtna vald sai omavalitsuse staatuse 14.veebbruaril 1991.a.

Kehtna vald asub Rapla maakonna lõunaosas, ulatudes põhjast lõunasse ligi 40 km ja idast läände ligi 15 km. Kehtna Valla territooriumi kujunemine käesolevatesse piiridesse olnud väga keeruline. Vanimad dokumendid Kehtna ja Keava valla omavalitsuse tegevusest kohta aastast pärinevad 1867.

1891.a. liideti Kehtna, Keava ja Ohekatku kogukonnad ühiseks Kehtna vallaks. Praegune Kehtna vald on moodustatud endise Harjumaa Järvakandi, Rapla ja Juuru valdade ning Pärnumaa Vändra valla maadest.

1960.a. liideti Kehtna külanõukoguga Kaerepere, Saksa, Kumma, Hertu ja Põrsaku külad ning Juuru külanõukogust Lau, Pae ja Ingliste külad. Pregustes piirides eksisteerib Kehtna nime kandev kohaliku omavalitsuse üksus 1976. aastast.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine“ 1. „Külastemaja Varjula seadmete soetamine“ 2. „Külastemaja Varjula mööbli soetamine“

Taotleja: Külastemaja Varjula OÜ

Aadress: Kehtna alevik, Kehtna vald

Projekti teostus: 2012-2013

Projekti kontaktisik: Margo Pedaja

Projekti kogumaksumus: 1. projekt 8 785,00 €

2. projekt 4 305,10 €

PRIA toetus:

1. projekt 5 271,00 €

2. projekt 2 583,06 €

Projekti lühikirjeldus

Looduskaunis Kehtna mõisa pargis asuv külastemaja Varjula pakub majutus- ja toitlustusteenust, rendib seminariruumi ja pakub võimalust korraldada perekondlikke tähtpäevi, seltskondlikke üritusi. Majas on 13 numbrituba 30 voodikohaga, köök, söögisaal, seminariruum, saun, kaminaruum ja solaarium.

Ettevõtte sihtrühmaks on turismigrupid, samuti omal käel reisivad turistid, kohalikes ettevõtetes hooajalist tööd tegevad töölised.

Ettevõtte eesmärgiks on pakkuda oma klientidele kvaliteetset teenust, mistõttu on alatatud erinevaid projekte teenuste kvaliteedi parendamiseks: 2012. aastal renoveeriti köök ja söögisaal. Leader-projektist saadud toetuse abil soetatati kööginõud ja -tehnikat.

2013. aastal osteti uus maitsekas söögisaali mööbel. Samuti rajati nõuetele vastav tulekahjusignalsüsteem. Teostatud renoveerimistööd võimaldavad ettevõtjal pakkuda oma klientidel parimaid teenuseid, laiendada klientide ringi ja suurendada piirkonda külastavate turistide arvu.

Foto: Varjula OÜ kogust

Foto: Varjula OÜ kogust

Meede 1.2. „Mikroettevõtlike arendamine”

1. „Puhkekompleksi rajamiseks vajalike eeltööde teostamine

2. „Kaerepere puhkekompleksi saunahoone ehitamine”

Taotleja: Ralex OÜ

Aadress: Kaerepere alevik, Kehtna vald

Projekti teostus: 2010–2013

Projekti kontaktisik: Alex Raadik

Projekti kogumaksumus: 1. projekt 21 985,60 €

2. projekt 24 133,45 €

PRIA toetus: 1. projekt 12 555,48 €

2. projekt 14 000,00 €

Projekti lühikirjeldus

Ralex OÜ on asutati 2007. aastal paberitehaste tootmiseseadmete hooldustööde teostamiseks, kuid ettevõtte soovib arendada piirkonnas ka turismi ja hakata tegelema puhkemajanduse teenuse arendamisega. 2010. aastal alustas OÜ Ralex puhkekeskuse rajamist Kaerepere alevikku. Eesmärgiks on välja ehitada korralik turismikompleks ja hakata pakkuma majutusteenust, rentida ruume, hooneid pidude, ürituste, seminaride korraldamiseks, pakkudes turistile privaatset ning hubast keskkonda kui ka mitmesuguseid võimalusi aktiivseks puhkamiseks, kasutades lähedal oleva spordikompleksi teenuseid, matkamisvõimalust, kultuuripakette, tünisauna, minigolfirada jne. Projekti I etapis taotleti toetust puhkekeskuse rajamise eeltöödeks: sauna, puhkemaja ja grillimaja ehitusprojektid, vajalikud infrastruktuuride rajamine: sissesõidutee, elektriühendus, maa-alä planeerimine ja krunt on piiratud aiaga. Projekti II etapiga valmis ja sai kasutusloa saunahoone. Ettevõtja on planeerinud veel kolm ehitusetappi, et kogu kompleks lõplikult valmis saada.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine”

„Valtu Põhikooli laste rahvatantsurühmale Rapla rahvariiete ostmine”

Taotleja: Arendusselts Koduaseme

Aadress: Kaerepere, Kehtna vald

Projekti teostus: 2010–2011

Projekti kogumaksumus: 3 999,85 €

PRIA toetus: 3 599,83 €

Projekti kontaktisik: Karin Moisar

Projekti lühikirjeldus

Lapseeas külvatud tantsupisik on tantsijatel südames ja jälgades ka täiskasvanuna. Seepärast on oluline suunata lapsi rahvatantsu juurde juba varakult. Vanemate initsiatiivil otsustati 2009. aasta sügisel luua Kaereperes uus rahvatantsurühm, kus osaleksid Valtu lasteaia vanema rühma ja põhikooli I klassi lapsed. Rühma loomise eesmärgiks oli taastada ja jätkata rahvatantsu õpetamise traditsiooni Valtu Põhikoolis. Tegevust alustanud rühm oli Kehtna vallas ainuke oma vanusegrupis, osaledes aktiivselt 2011. aastal toimunud XI noorte laulu- ja tantsupeol „Maa ja Ilm”

protsessis. Väikestel tantsijatel puudusid vaid rahvariideid. Tantsijad esindavad oma kihelkonda, valda ja kooli ning seega oli väga vajalik soetada Rapla kihelkonna rahvariided. LEADER programmi kirjutatud projekti toel osteti kaheksa komplekti Rapla neiu rahvariideid (käised, seelik, pärg, vöö) ja kaheksa komplekti Rapla poisi rahvariideid (pluus, vest, püksid, müts). Tantsurühmas tutvusid lapsed tantsude päritolu, emotsioonide ja tegevustega, mida erinevad tantsud edasi annavad. Rahvariiete kandmisega õpiti tundma rahvuslikku käsitööd ja rahvariiete kandmise viise.

Foto: Erakogu

Foto: Erakogu

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „Raamatu „Lau küla lood” koostamine ja kirjastamine.”

Taotleja: MTÜ Ingliste Arendusselts
Aadress: Ingliste küla, Kehtna vald,
Projekti teostus: 2012-2014

Projekti kogumaksumus: 3 720,00 €
PRIA toetus: 3 348,00 €
Projekti kontaktisik: Aare Hindremäe

Projekti lühikirjeldus

Aastal 2011 tähistas Lau küla kirjalikes allikates esmamainimise 770 aastapäeva. Tähtpäevaks koostati 8-leheküljeline Ingliste ja Lau küla ajaleht. Materjali hankimisel selgus, et arhiivides on hulgaliselt külaga seotud pärimuskultuuri- ja kodulooainelisi materjale. Lehe väike maht ei võimaldanud kõike avaldada. Külarahva üldkoosolekul otsustati, et küla ajaloopärandi hoidmiseks on vaja välja anda Lau küla ajalugu, kultuuri- ja perepärimust kajastav mahukas raamat. Innustust saadi naaberkülas Karitsas esitletud raamatust „Karitsa küla ja mõisa lugu”, mille koostaja oli Kalev Kask.

Leader pärimusmeetmest taotleti vahendeid materjali kogumiseks, raamatu koostamiseks, sisulise ja keelelise korrektuur teostamiseks, küljendamiseks ja trükkimiseks. Projekti eesmärgiks oli koondada Lau küla perepärimused ja aja- ning kodulugu ühtsete raamatukaante vahele. Projekti käigus koguti ja töötati läbi külaga seotud arhiiviandmed, koguti külas elavate inimese perelood, pildistati kõik olemasolevad majapidamised (hooned ja inimesed), arhiveeriti külaelanike perealbumites olevad üldist kogukondlikku huvi pakkuvad fotod. Raamat on kõvade kaantega A-5

formaadis tiraaž 500 eksemplari. Raamat aitab kaasa külakogukonna ja kihelkondliku ühtekuuluvustunde suurenemisele.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Kehtna keskväljaku rekonstrueerimine” I-III etapp

Taotleja: Kehtna Vallavalitsus
Aadress: Kehtna alevik, Kehtna vald
Projekti teostus: 2011-2013
Projekti kontaktisik: Kaja Mötsnik

Projekti kogumaksumus: I etapp 77 725,14 €
II etapp 34 524,83 €
III etapp 20 100,00 €
PRIA toetus: I etapp 48 570,36 €
II etapp 31 072,35 €
III etapp 18 090,00 €

Projekti lühikirjeldus

Kehtna valla arengukava sätestab mitmekesiste puhkamisvõimaluste arendamise, laste mänguväljakute rajamine ja olemasolevate kaasajastamise valla erinevates piirkondades. Samuti on arengukavas sätestatud valla haljasalade, veekogude ja puhkealade hooldus ja laiendamine ning Kehtnas keskväljaku rekonstrueerimine.

Eelnevat silmas pidades algatas vallavalitsus projekti Kehtna keskväljaku rekonstrueerimiseks, eesmärgiga muuta alevik atraktiivseks vaba aja veetmisepaigaks, parandada inimeste kooskäimise võimalusi ja seeläbi elavdada aleviku elu.

Projekt teostati kolmes etapis: kahel esimesel etapil rajati Kehtna keskväljakule haljasalad, valgustus, kastmissüsteemid ja kivisillutisega teed ning platsid. III etapis paigaldati keskväljakule väikevormid: erinevates mõõtudes betoonist kerad, erinevates suurustes vaasid, pingid, malelaud, pingpongilaud ja -laua alus, jalgrattahoidjad, purskkaev, prügikastid.

Antud projekti lõpptulemuseks on muutunud Kehtna aleviku keskväljak väga populaarseks puhkealaks igas vanuses elanikkonnale

Foto: Aare Hindremäe

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Inglise mõisa ait-kuivati teatrisaali toolide ostmine”

Taotleja: MTÜ Inglise Arendusselts
Aadress: Inglise küla, Kehtna vald
Projekti teostus: 2012-2014

Projekti kogumaksumus: 16 700,00 €
PRIA toetus: 15 030,00 €
Projekti kontaktisik: Aare Leinberg

Projekti lühikirjeldus

Inglise rüütlimõisa kompleks kuulub eraomandisse, kuid omaniku ja külakogukonna koostöö on olnud aastaid väga hea ja tihe. Ühiselt renoveeriti mõisakompleksi kuuluv ait-kuivati. Rüütlimõisa omanik on andnud ait-kuivati Inglise Arendusseltsile rendile. Ajaloolise tausta ja hea auraga Inglise Rüütlimõisa kultuuriait on just õige koht etenduste, seminaride, pidude, pulmade ja muude tähtpäevade pidamiseks. Kultuuriaidas on võimalik kasutada spordisaali, nautida sauna, kasutada 5 erinevat saali, suurt 200

m² katuseterrassi, grillida või pidada väliüritusi iidses mõisapargis. Majas asub käsitöötuba, jõusaal, saun, väike köök ja suur saal.

Renoveerimise järel oli vajadus ait-kuivati sisustada mööbli ja seadmetega. Teatrisaali toolide soetamiseks taotles Inglise Arendusselts toetust LEADER programmist. Käesolevaks hetkeks on hoone kujunenud külakeskuseks ja muutunud nii kohalikele inimestele kui kaugemalt tulnutele atraktiivseks ja soliidseks peo ja seminaride korraldamise paigaks.

Fotod: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Valtu-Nurme külaplatsi arendamine” I ja II etapp

Taotleja: Arendusselts Koduaseme
Aadress: Valtu-Nurme küla, Kehtna vald
Projekti teostus: 2011-2012
Projekti kontaktisik: Helen Link

Projekti kogumaksumus: I etapp 25 855,07 €
II etapp 18 769,66 €
PRIA toetus: I etapp 23 269,57 €
II etapp 16 892,69 €

Projekti lühikirjeldus

Kehtna valla arengukava sätestab mitmekesiste puhkamisvõimaluste arendamise, laste mänguväljakute rajamine ja olemasolevate kaasajastamise valla erinevates piirkondades. Samuti on arengukavas sätestatud valla haljasalade, veekogude ja puhkealade hooldus ja laiendamine ning Kehtnas keskväljaku rekonstrueerimine.

Eelnevat silmas pidades algatas vallavalitsus projekti Kehtna keskväljaku rekonstrueerimiseks, eesmärgiga muuta alevik atraktiivseks vaba aja veetmisepaigaks, parandada inimeste kooskäimise võimalusi ja seeläbi elavdada aleviku elu.

Projekt teostati kolmes etapis: kahel esimesel etapil rajati Kehtna keskväljakule haljasalad, valgustus, kastmissüsteemid ja kivisillutisega teed ning platsid. III etapis paigaldati keskväljakule väikevormid: erinevates mõõtudes betoonist kerad, erinevates suurustes vaasid, pingid, malelaud, pingpongilaud ja -laua alus, jalgrattahoidjad, purskkaev, prügikastid.

Antud projekti lõpptulemuseks on muutunud Kehtna aleviku keskväljak väga populaarseks puhkealaks igas vanuses elanikkonnale

Fotod: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Inventari soetamine maadlusklubile”

Taotleja: Maadlusklubi Hammerlock
Aadress: Kehtna alevik, Kehtna vald
Projekti teostus: 2013-2014

Projekti kogumaksumus: 4 125,20 €
PRIA toetus: 3 712,24 €
Projekti kontaktisik: Jürgen Zink

Projekti lühikirjeldus

Maadlusklubi Hammerlock on tegutsenud üle 20 aasta ning toonud hulgaliselt Raplamaa teismelisi noori maadlustreeningute juurde. See annab kinnitust väga tugevast klubist ja seda juhtivast professionaalsest meeskonnast. Raplamaa Spordi aregukavast aga selgub, et spordibaasides on terav puudus inventarit ning olemasolevad vahendid on vanad ja halvaks seisukorras.

Projektiga kavandati maadlejate treening- ja võistlusvahendite uuendamist: maadlusnukkude, heitemattide, topispallide, hüpitsate, raskusvestide ning võistlusvahenditena maadlustrikoode, -jälänõude, -kiivrite

ning ühtsete täispikkade soojendusdresside soetamist.

Klubile uute harjutusvahedite soetamine tõstab treeningute kvaliteeti, tagab noortele paremad ning mitmekesisemad treeningvõimalused, tõstab võistlejate füüsilist vormi, teadlikkust tervislikest eluviisidest ning hoiab ära treeningute üksluiseks muutumise. Ühtse võistlusvormi tagamine tugevdab noorte kokkukuuluvustunnet, motivatsiooni ning parandab sooritusvõimet kohalikel, üle-eestilistel ning rahvusvahelistel maadlusvõistlustel ning aitab tuua rohkem teismeeas noori maadluspordi juurde ja hoida neid pikemalt treeningute juures.

Fotod: Aare Hindremäe, Ülav Kalf

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamise” „Kaerepere 600. aastapäeva tähistamine”

Taotleja: Arendusselts Koduaseme
Aadress: Kaerepere alevik, Kehtna vald
Projekti teostus: 2011-2012

Projekti kogumaksumus: 6 371,04 €
PRIA toetus: 5 733,43 €
Projekti kontaktisik: Katrin Polli

Projekti lühikirjeldus

Kaerepere esmamainimise 600. aastapäeva tähistamise projektiidee pärines kohalikult kogukonnalt. Tähtsusetuse ettevalmistused algasid ühiste heakorralgutega, mille käigus anti alevikule uus ilme: korrastati laululava, puhastati haljasalad ja majade ümbrused. Lisaks aleviku esmamainimise juubeli tähistamisele suure külapäevana pühitseti kaudsest teistegi Kaereperes asuvate ettevõtete juubelit: Valtu Spordimaja 20, Valtu Vein ja Valtu Lasteaed 40. Olulisel kohal sündmuste ahelas oli Valtu lasteaia 40. aastapäeva tähistamine ühise perepeoga. 30. juunil korraldati kodukandipäev Kaerepere esmamainimise

600. aastapäevaks. Külapäeva raames korraldati kodulookonverents, anti välja kohalikku elu ja tegevust kajastav ajaleht, korraldati erinevaid meeleolukaid võistlusi, esinesid kohalikud taidlejad, korraldati jalutuskäike kohalikesse asutustesse ja ettevõtetesse. Kaerepere 600 raames korraldatud üritused koondati videofilmile, mida aasta lõpupeol kõikidele osalistele esitleti. Kaerepere aleviku ühised ettevõtmise ja perepäevad lähendasid omavahel eri põlvkondi ja tugevdasid kogukonnatunnet. Projektimeeskonnast kujunes teotähteline ja tarmukas piirkonna külade arengut suunav, juhtiv ja edasiviiv meeskond.

Fotod: Aare Hindremäe

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine” „Ingliste pargiala heakorrastus, Lau ja Ingliste külade aastapäevade tähistamine”

Taotleja: Ingliste Arendusselts
Aadress: Ingliste küla Kehtna vald
Projekti teostus: 2012-2013

Projekti kogumaksumus: 4 125,20 €
PRIA toetus: 3 712,24 €
Projekti kontaktisik: Aare Leinberg

Projekti lühikirjeldus

Projekti algatus tuli kohalikelt kogukonnaliikmetelt eesmärgiga muuta elukeskkonda paremaks, tõsta ümberkaudsete külade omavahelist koostööd, kaasa elanikke paikkonna arengutegevusse ja muuta aktiivsemaks piirkonna kultuurielu. Projekti käigus kavandati tähistada piduliku külapäevaga kahe naaberküla – Ingliste 555. ja Lau 770. aastapäeva. Ettevalmistustööd suviseks piirkonna suurürituseks algasid Ingliste pargi heakorrastamisega ja seda läbiva Keila jõe osalise puhastamisega. Olulised tööd teostati talgutena, mis haarasid kaasa igas vanuses kohalikke

inimesi. Samuti tehti eelnevalt tööd Lau külas asuva vana koolimajaaseme korrastamisega, et seal avada mälestuskivi. 11. juunil toimunud kahe küla ühine aastapäevade tähistamine oli tasuta pereüritus, kuhu olid oodatud kõik inimesed, kel seotus selle kandiga. See oli sisutihe päev, kus võis tutvuda erinevate näitustega, korraldati õpitubasid, tehti ekskursioone kodukoha vaatamisväärsetele objektidele, vaadati etendust, peeti omavahelisi mõõduvõtmisi ja kohtuti eakaaslastega. Projekt aitas igati kaasa külade edasisele koostööle ja paikkonna ühistunde loomisele.

Fotod: Aare Hindremäe

Meede 5.1. „Inimressurssi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine” „Eidapere piirkonna noorte kaasamine kogukonna ellu vabatahtlikus päästeteenistuses osalemise kaudu”

Taotleja: Lokuta Vabatahtlik Tuletõrje Selts
Aadress: Kaerepere alevik, Kehtna vald
Projekti teostus: 2010

Projekti kogumaksumus: 2 486,16 €
PRIA toetus: 2 236,91 €
Projekti kontaktisik: Kaire Soomets

Projekti lühikirjeldus

Turvalisus on iga kogukonna liikme jaoks oluline. Järjest enam delegeerib riik päästealase tegevusega seotud ülesandeid vabatahtlike kanda. Organisatsiooni jätkusuutlikkus sõltub liikmeskonnast, noore põlvkonna kaasamisest ja uute liikmete väljaõpetamisest.

Kehtna vallas on päästeteenistusalasel tegevusel pikaajalised traditsioonid ja tegevus on muutunud noorte seas järjest aktiivsemaks: on moodustatud noorte tuletõrjajate rühm, mille tegevuses osalevad Kehtna valla erinevate piirkondade õpilased.

Projekti eesmärgiks oli päästealaste traditsioonide ja kultuuri järjepideva arengu tagamine, tuletõrjespordi populariseerimine, päästealaste teadmiste ja oskuste arendamine nii teoreetiliste kui praktiliste õppuste kaudu, noorte tuletõrjajate rahvusvahelise koostöö edendamine Kehtna valla noorte ja Saksa LV Ramstein-Miesenbachi kohalike vabatahtlike noortuletõrjajatega.

Projekti käigus toimus Kehtna ja saksa laste ühislaager, korraldati erinevaid päästealaseid koolitusi ja võistlusi.

Fotod: Aare Hindremäe

KOHILA VALD

Valla pindala: 230,2 km²

Vallas 1 alev – Kohila, 3 alevikku: Aespa, Hageri ja Prillimäe ning 21 küla:

Aandu, Adila, Angerja, Hageri, Kadaka, Lohu, Loone, Lümändu, Masti, Mälvivere, Pähkla, Pihali, Pukamäe, Põikma, Rõivivere, Rootsi, Salutaguse, Sutlema, Urge, Vana-Aespa, Vilivere.

Elanike arv: seisuga 01.01.2015 – 6898

Juuru vald piirneb Harjumaalt Kose, Saku, Saue ja Kernu vallaga, lõunapoolt Juuru ja Rapla vallaga.

Valla sünnipäev: 03. jaanuar

Kohila vald, mille keskuseks on Kohila alev, asub Raplamaa põhjaosas Põhja-Eesti lavamaal. Valdavalt tasast maastikku ilmestavad Keila jõe org ning mõningad väiksemad laugjad kõrgendikud. Valla asukoht on soodne – Kohilast Tallinna on 33 km, maakonnakeskusesse Raplasse 22 km. Hea ühenduse mõlemal suunal kindlustavad kaks tähtsat põhja-lõunasuunalist magistraali: Tallinn-Rapla-Türi maantee ja Tallinn-Rapla-Viljandi/Pärnu raudtee. Lääne-idasuunalise liiklusoone moodustab Kernu-Urge-Vaida tee, ühendades Pärnu, Tartu ja Narva maanteed. Valla teedevõrk hästi välja kujunenud.

Kuni 19. sajandi lõpuni oli elanikkond valdavalt seotud põllumajandusega ja elas Harjumaal Hageri kihelkonnas

mõisavaldades. Sajandivahetus tõi kaasa Hageri kujunemise alevikuks ja eriti tormiliseks kujunes Kohila alev, millele pani aluse paberivabriku ja raudtee rajamine.

1950. aastal muudeti vallad külanõukogudeks. Ajalooliselt Harjumaal koosseisus olnud Kohila vald hakkas kuuluma samal aastal moodustatud Rapla rajooni ja 1990. aastast Rapla maakonda.

03.01.1991 kinnitati Kohila valla ja Kohila alevi omavalitsuslik staatus. Kahe omavalitsuse koostöö loomulikuks jätkuks oli 2002. aasta oktoobris ühinemine üheks haldusüksuseks – Kohila vallaks.

Foto: Made Saadve

Taotleja: PURK STUUDIO OÜ

Aadress: Kohila alev, Kohila vald

Projekti teostus: 2013-2014

Projekti lühikirjeldus

Purk Studio OÜ on Kohila tegutsev väikeettevõtte, kes pakub erinevate videoklippide valmistamise teenusest, lisaks pakutakse fotograafia ja graafilise disaini teenust. Ettevõtte omab foto ja videotehnikat, millega on võimalik toota lihtsamaid videoklippe, aga tegevuse laiendamiseks ja tootmine uuele tasemele viimiseks taotleti LEADER programmist toetust uue videotehnika ostmiseks. Soetatud väiksemate kaamerate plussiks on suur mobiilsus ning kergus. Studio pakub teenust alates väiksematest laste laulukonkursside ülesvõtmisest kuni reklaamvideode ja lühifilmide tootmiseni. Firma suurimaks teenuseks on ekspress videoteenus, mille raames minnakse hommikul ettevõttesse, seatakse

Foto: Toom Raudsep

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine“ „Purk Studio arendamine“

Projekti kogumaksumus: 9630,75 €

PRIA toetus: 5778,45 €

Projekti kontaktisik: Toom Raudsep

Üles mobiilne võtteplats, võetakse kahe kaameraga erinevate nurkade alt üles ettevõtet tutvustav toode, teenus või sündmus. Paari tunni jooksul toimub materjali töötlemine ning õhtuks on videoklipp vajalikule saidile ülesriputamiseks valmis. Selliselt on võimalik luua kiirkampaaniad, toodete ülevaateid, ettevõtte tutvustust, videoõpetusi jne. Projekti tulemusena on „purk studio“-l nüüd võimalik konkureerida suuremate produktsioonifirmade ja stuudiodega, kuna soetatud tehnikapark võimaldab pakkuda keerulisemate kaadritega lühifilmide tegemist.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine”

1. „Soolakambri, massaažiaparaadi, Dermalife SPA ostmine Kohila ilusalongi”
2. „Floris Ilu- ja Tervisekeskuse teenuste laiendamine”

Taotleja: OÜ FLEUR

Aadress: Kohila alev, Kohila vald

Projekti teostus: 2009-2010
2011-2013

Projekti kogumaksumus: 1.projekt 28 997,03 €

2. projekt 23 530,85 €

PRIA toetus: 1. projekt 15 977,91 €

2. projekt 14 118,40 €

Projekti kontaktisik: Ave Tislar

Projekti lühikirjeldus

OÜ Fleur on asutatud 2001 aasta oktoobris. Iluteenust pakuti esmalt Rapla salongis. Kuna Kohilas puudus kompleksseid teenuseid pakkuv ilusalong, kuid nõudlus nii kosmeetiku, küünetehniku kui ka kehahooldusteenuks oli olemas, soovis ettevõtte teenust laiendada Kohilasse eesmärgiga avada uudne ja eksklusiivne ilu- ja tervisekeskus. Ettevõtte eesmärgiks oli luua trenditeadlik, parima professionaalsete teenindajatega ning laia teenuste valikuga ilusalong nii tavakliendile kui ka nõudlikumale tarbijale. Projekti teostati kahes etapis, mille esimeses etapis salongiruumid remonditi ja sisustati mööbli ning aparatuuriga. Leader programmist taotleti vahendeid soolakambri, Medy Jet massaažiaparaadi, Dermalife SPA Oceanä™ ostmiseks ja paigaldamiseks. Ilusalongi avamise tulemusel on Kohilas uudne ilu- ja tervisekeskus. Klientide paremaks teenindamiseks ühendati tervislik eluviis välimuse eest hoolitsemisega: sisustati treeningruum erinevate fitness aparaatidega ja lisati erinevad saunad, et klient saaks pärast trenni lõõgastuda ja soovi korral iluhooldusprotseduure võtta.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine”

- „Sutlema mõis ja küla 585 - pärimuse kogumine, infomaterjalide trükkimine ja suveteatri etenduse ning vanamuusika kontserdi korraldamine”

Taotleja: Sutlema Väravatorni Selts

Aadress: Sutlema, Kohila vald

Projekti teostus: 2010

Projekti kogumaksumus: 5 282,78 €

PRIA toetus: 4 587,81 €

Projekti kontaktisik: Virve Õunapuu

Projekti lühikirjeldus

Esmateated Sutlema mõisa ja küla kohta pärinevad 1425. aastast, kuigi arvatavalt on küla oluliselt põlisem. 2010. aasta oli sobiv aeg tähistada mõisa ja küla esmamainimise 585. aastapäeva. Küla- ja mõisapäeva ettevalmistavas perioodis uuriti Tartu ja Tallinna arhiividest põhjalikult piirkonna vanemat ajalugu. Kogutud materjalide alusel kirjutati kohalikul pärimusel põhinev näidend, mille esmaettekandmine leidis aset Sutlema suveteatri poolt küla ja mõisa 585. aastapäeval 7. augustil 2010. LEADER programmi toel kavandati eelnimetatule lisaks Sutlema küla ja mõisa tutvustav infovoldik, telliti ajalooliste kaartide koopiad

ning valmistati pärimustel ja legendidel põhineva laulmäng. Sutlema küla- ja mõisapäev oli täis mitmekülseid tegevusi erinevas vanuses inimestele: lapsed lus-tisid batuudil, spordilembesed võistlesid võrkpallis, muusi-kahuvilised nautisid väga professionaalset barokkmuusika-ansamblit Corelli Music, esinesid rahvataantsijad ja iluvõimlejad ning õhtu päädis meeleoluka tantsupeoga. Projekt täitis igati püstitatud eesmärgid - liitis kogukonda, tutvustas suurele hulgale kohaliku pärandkultuuri, õpetades hindama ja väärtustama vanu traditsioone.

Fotod: Arvi Anderson

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine”
Kohila kodukandiaabitsa “Linnulennul üle kodu” trükkimine

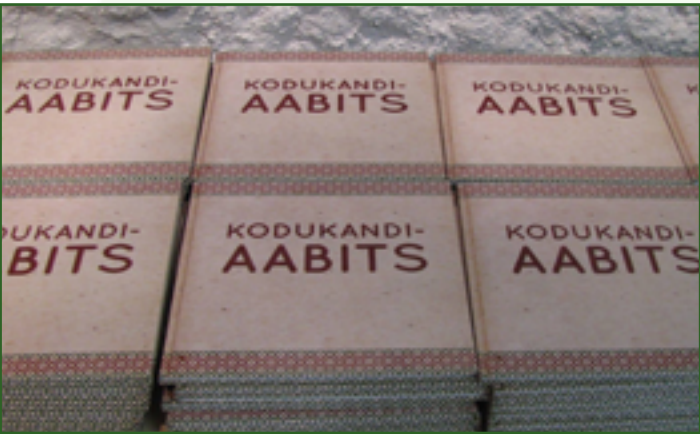
Taotleja: Kohila Vallavalitsus
Aadress: Kohila vald
Projekti teostus: 2012-2014

Projekti kogumaksumus: 4 200 €
PRIA toetus: 3 780 €
Projekti kontaktisik: Virve Õunapuu

Projekti lühikirjeldus

Kiiresti muutuv asuühiskonnas on väga oluline tutvustada lastele kodukoha aja- ja kultuurilugu. Selle tundmaõppimine, talletamine ja tutvustamine tagab pärandkultuuri järjepideva edasikandmise läbi erinevate põlvkondade. Kohila kodukandi-aabitsa „Linnulennul üle kodu” idee sai alguse sellest, et kohalikes muuseumides, raamatukogudes, õppeasutustes ja mujalgi leidus hulgaliselt erinevaid koduloolisi ja kohapärimuslikke materjale, kuid ühtset kogumikku neist polnud varem keegi koostanud. Kodukoha-aabitsa väljatöötamise peamiseks eesmärgiks oli kompaktse, pärimusele tugineva kogumiku väljaandmine. Aabitsa sihtgrupiks on eelkõige koolieelsed ja nooremad koolieas lapsed,

kooli- ja lasteaiaõpetajad, aga ka Kohila valla elanikud. Materjal on tähtis just kohapärimuse edasikandjana, sest mitmed kogumikus leiduvad lood on unustushõlma vajunud või mujalt siliakanti kolinud inimestele võõrad. Kohila valla kodukandiaabitsa “Linnulennul üle kodu” tekstid kirjutas kirjanik Eve Hele Sits, illustreeris kunstnik Roman Zuzjonok, kujundas disainer Toom Raudsep, kes kõik on Kohila kooli kasvandikud. Projekt aitab juba varases eas teadvustada ja elavana hoida kodukoha rikast pärimust.

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”
1. „Kohila rannavollekeskuse renoveerimine”
2. „Kohila Rannavollekeskuse inventari soetamine”

Taotleja: MTÜ Kohila Võrkpalliklubi
Aadress: Kohila alev, Kohila vald
Projekti teostus: 2012-2013
Projekti kontaktisik: Ingrid Kangur

Projekti kogumaksumus: 1.projekt 39 973,83 €
2. projekt 6 870,00 €
PRIA toetus: 1. projekt 35 976,45 €
2. projekt 6 183,00 €

Projekti lühikirjeldus

Kohila Võrkpalliklubi rajas esimesed liivaväljakud 2005. aasta suvel klubi liikmete ning Kohila Vallavalitsuse toel. Paik Keila jõe kaldal sai armsaks kõikidele klubi noortele, seal tehti nii trenni kui lugematuid tunde heakorratöid. Lisaks noortele löid töödel kaasa lapsevanemad, sõbradtuttavad. Aja kulgedes kasvas huviliste arv ja väljakuid oli juurde vaja, abihooned ja pingid vajasisid remonti. LEADER programmist taotletud esimese projektitoetusega rajati 2 uut liivaväljakut, väljakutele paigutati uued postid, võrgud ja piirid. Väljakute äärde paigutati pingid ja prügikastid ning rattahoidlad. Paigaldati tervisespordikompleks

erinevate atraktsioonidega: lõuatõmbepuud ja rippredel ning tribüün, millel on kõhu- ja rinnalihaste ning hüppeharjutuste tegemise võimalused. Teise taotluse vahenditest renoveeriti olemasolev abihooned riietus- ja laoruumideks, tehti sise- ja välisviimistlus, vahetati katus, vajalikud puitosad, uuendati korsten ja küttekolle. Keskuse rajamisega avarduvad kõigi vallaelanike sportimisvõimalused, väljakutel saavad üheaegselt treenida nii treeninggrupid kui ka harrastajad ning tervisespordikompleksis on võimalik harjutusi teha igas vanuses inimestel.

Fotod: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Hageri külasauna renoveerimistööd II etapp”

Taotleja: Hageri Haridusselts
Aadress: Hageri, Kohila vald
Projekti teostus: 2012-2013

Projekti kogumaksumus: 22 263,36 €
PRIA toetus: 20 037,02 €
Projekti kontaktisik: Maria Saarna

Projekti lühikirjeldus

Eestlaste kultuuris on saunal oluline koht – seal sünniti, ravitseti haavu ja surdi, seal räägiti selgeks maailma asjad ja mõeldi elu üle järele. Hageri ettevõtlikud inimesed mõistsid, et tänapäevalgi on saun lõõgastav ja stressivastane teraapiavahend ning paljude terviseprobleemide puhul tõhus abiline. Seepärast asuti Hageri Haridusselts eestvedamisel 1960-ndatel ehitatud endist kolhoosisauna renoveerima. Esmalt vahetas külarahvas talgute korras välja sauna katuse. Seejärel kirjutati projekt PRIA külameetmesse, kust taotleti vahendeid sauna sisetööde teostamiseks. Renoveerimise

käigus anti uus ilme leili-, pesu- ja eesruumidele, kuivkäimlad asendati vesiklosettidega ja korda tehti koridorid. Jaanuaris 2012 avati värskelt renoveeritud saun külarahvale, kuid samal aastal taotleti toetust LEADER programmis investeringumeetmest sauna välisfassaadi renoveerimiseks. Hageri agarate naiste eestvedamisel läbis külasaun põhjaliku uuenduskuuri. Värskelt renoveeritud saunas saab sauna- ja leilimõnuseid ning head seltskonda nautimas käia iga nädala laupäeval.

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamise” „Kogupere vabaõhumuusikal “Veterahva needus””

Taotleja: MTÜ Raplamaa Noored
Aadress: Kohila alev, Kohila vald
Projekti teostus: 2012

Projekti kogumaksumus: 5 992,81 €
PRIA toetus: 5 393,53 €
Projekti kontaktisik: Anneliis Kõiv

Projekti lühikirjeldus

Kohila piirkond on tuntud väga heade lauljate kasvulavana. Laulu- ja tantsulembene rahvas soovis tuua publiku ette midagi ainukordset. Nii sündis aastal 2011 Loovuslaboris mõtte lüua kogukonna originaalmuusikal põhinev vabaõhulavastus „Veterahva needus”, mille ettevalmistamises ja läbiviimises osalevad kohalikud tegijad. Süžee sündis grupiloominguna, libreto kirjutas Anneliis Kõiv, enamus laulutekstid kirjutas Tea Raudsep, heliloojateks olid inimesed, kes seotud Kohila või Raplamaaga või lihtsalt armastavad seda paika. Laule on viisistanud Ivi Rausi,

Riine Pajusaar, Peter Põder, Ave Kala, Erik Angman, Kaupo Männiste, Sulev Võrno, Tiina Adamson jt. Ühtekokku kõlas lavastuses 24 laulu. Muusikalis lõi kaasa pea 100 erinevas vanuses näitlejat, peaosatäitjatena Birgit Õigemeel, Merit Männiste, Lauri Lend, Maris Reinumäe, Rein Kontson, Sulev Võrno, Marek Jürgenson, Maarja Sert jt. Suurepäraseid kõrvalrolle teevad teised väga andekad noored ja täiskasvanud. Ühtekokku oli sõnaline osa enam, kui 35-l näitlejal. Teised osalesid kooris, tantsutrupis ning statistidena.

Fotod: Toom Raudsep

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine” „Rabivere külade külapäev”

Taotleja: Rabivere Külaseltsing
Aadress: Rabivere, Kohila vald
Projekti teostus: 2013

Projekti kogumaksumus: 1 400 €
PRIA toetus: 1 400 €
Projekti kontaktisik: Rita Torgo

Projekti lühikirjeldus

Kui külas elavad inimesed armastavad oma kodupaika, on valmis panustama kogukonna tegemistesse ja ettevõtmistesse, on küla arenev ja jätkusuutlik. Rabivere rahvas paistab silma noorusliku ja teotahelise. Esimesed ajalooliste Rabivere piirkonna külade päevad korraldati juba 1988. ja 1998. aastal. Vahepeal oli tegevushoog raugenud, kuid hoogustus 2005. aastal, küla pälvis siis Kohila valla aasta küla tiitli. Siis jälle elati mõnda aega tagasihoidlikumalt.

Külade omavahelise läbikäimise taaselustamiseks, elukvaliteedi parendamiseks ja kodukohatunde loomiseks ning säilitamiseks otsustasid tegusad

inimesed 2012. aastal koonduda seltsingusse ning kavandati paljude tegevuste seas taas külapäeva korraldamist, sedakorda kolmandat. Algatuse eesmärgiks oli külatraditsioonide taaselustamine ja põlvkondade vahelise sidususe suurendamine. 2013. aasta oli rabiverelaste tegus ja toimekas aasta. Külapäeva korraldamiseks saadi projektitoetust LEADER programmi külameetmest. Päev täis huvitavaid ettevõtmisi – Rabivere küla ajalooliste videofilmide presenteerimine, rahvuslike mängude mängimine, talutöid tutvustavad töötoad, atraktsioonid lastele, ja palju muud huvitavat – päev jäi osalejatele kauaks meelde.

Foto: Toomas Torgo

Meede 5.1. „Inimressurssi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine” „Loovuslabor”

Taotleja: MTÜ Raplamaa Noored
Aadress: Kohila alev, Kohila vald
Projekti teostus: 2011-2012

Projekti kogumaksumus: 6 191,00 €
PRIA toetus: 5 253,73 €
Projekti kontaktisik: Anneliis Kõiv

Projekti lühikirjeldus

MTÜ Raplamaa Noored liikmed leidsid, et vanuses 15-30-aastastele leidub Kohilas ja selle ümbruses vähe ühistegevuse ja eneseteostuse võimalusi. On küll koorilaul ja rahvatants, kuid muud huvivaldkonnad olid tegevusega katmata. Nii algatati noorte loovuse stimuleerimiseks, annete avastamiseks ja arendamiseks laborite projekt. Projekti raames kavandati ajavahemikul aprill 2011-märts 2012 korraldada tegevus 10 erinevas laboris: filmi-, teatri-, foto-, muusika-, disaini-, tarbekunsti-, maagia-, huumori-, seiklus- ja gurmee-laboris, kus osalejatel oli läbi katsetamise võimalik

avastada ja arendada oma andeid, pakkuda erinevate tegevuste kaudu kogemis-, avastamis-, leiutamis- ja uurimisrõõme.

Loovuslaborite sari pakkus võimalusi kokkutulemiseks ja koostegemiseks. Nii lõi kohalik kogukond ja noored vanuse 15-30 kaasati tihedamalt kohalikkude kogukonda. Erinevate laborite läbiviimisel tehti koostööd Kohila valla allasutustega ja Kohila vallas elavate või sealt sirgunud loovisikutega. Erinevates laborites osalemine oli väga aktiivne.

Fotod: Toom Raudsep

Taotleja: MTÜ Vabakond(MTÜ Tohisoo Mõis)

Aadress: Kohila alev, Kohila vald

Projekti teostus: 2011

Projekti koqumaksumus: 3 539,69 €

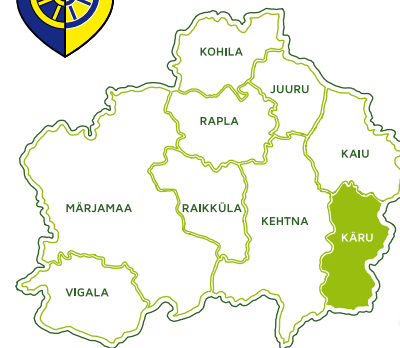
PRIA toetus: 3 185,72 €

Projekti kontaktisik: Inna Laanmets

Projekti lühikirjeldus

2011. aastal otsustasid kolm Kohila noormeest – Martin-Erich Torjus, Hardo Hansar ja Peter Pöder uuesti ellu äratada kunagine, kümme suve väldanud ja spetsiaalselt noorte bändide 2000. aastal algatatud muusikafestivali KAPA ROCK. Aegade jooksul on muutunud ürituste formaat, asukoht ja korraldajad, kuid missioon on jäänud samaks – pakkuda kuulajatele kõrgetasemelist muusikat ning tutvustada Kohilat kui loovat ja elujõulist valda. LEADER programmi noortemeetmesse esitatud projekti eesmärgiks oli korraldada 30. juulil 2011 rockkontsert Kapa Rock, mis jätkaks rockkontsertide traditsiooni Kohilas, andes noortele muusikutele võimaluse end

tutvustada. Projekti tulemusena toimus rockfestival, kus muusikutel oli võimalus end tutvustada ja kuulajaskonnal võimalus tutvuda uusimate rockžanritega ning tutvuda uute artistidega. Projekt on olnud igati jätkusuutlik, sest festivali on korraldatud järgnevatelgi aastatel. Kaparocki lavadelt on läbi käinud suurem osa Eesti muusika paremikust ning hulgaliselt noori ja andekaid artiste-esinejaid, nende hulgas Kohilast sirgunud mitmed tuntud muusikud nagu Birgit Öigemeel, Vaiko Eplik, Kadi Toom, Toomas Vanem, Paul Daniel jt. Esinejate valikul on alati peetud silmas, et ka vähem tuntud nimede taga peituks keegi uus ja huvitav.

KÄRU VALD

Valla pindala: 214.9 km²

Vallas 1 alevik – Kärü ja 8 küla:

Jõeküla, Kullimaa, Kõdu, Kädva, Kändliku, Lauri, Lungu ja Sonni küla

Elanike arv: seisuga 01.01. 2015 – 620 inimest

Käru vald asub Raplamaa kaguosas, piirnedes põhjas Rapla maakonna Kaiu, läänes Kehtna vallaga, idas Järva maakonna Türi ja Väätsa vallaga ning lõunas Pärnu maakonna Vändra vallaga.

Valla sünnipäev on: 21. november

Ajalooliselt on Kärü vald olnud kolme maakonna piiri-
mail (Harju-, Järva- ja Pärnumaa) ning erinevatel ae-
gadel tervenisti või osaliselt ka kuulunud nende alla,
kaasajal kuulub Rapla maakonna koosseisu.

Eesti Vabariigi väljakuulutamise hetkel (1918. a) kuulus Käru vald Pärnu maakonna Vändra kihelkonda. 1921. aastal muudeti maakondade piire ning Käru vald läks Järvamaa koosseisu.

1939. aasta haldusreformiga muutusid valdade piirid taas, osa valdu kaotati. Kärü vald saavutas mõningaste muutustega oma praegused piirid. Härjumaa Inglise

valla likvideerimisega tulid Kädva, Metsari, Sonni ja Tammistu külad Käru valla koosseisu.

1950. aastal toimunud haldusreformi käigus kaotati maakondade ja valdade süsteem ning asendati rajoonide ja külanõukogudega. 1959. aastal toimunud rajoonide ühendamise tulemusena viidi Kärü k/n üle Rapla rajooni koosseisu. Alates 1970. aastast on Kärü vald seniste piiridega. Taasiseseisvunud Eesti Vabariigis sai Kärü valla õigused 1991. aastal.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine”

1. Toosikannu OÜ-le veepumba soetamine ja ATS paigaldamine

2. „Ale-Sepa seminariruumi ehitus, loodusturismi teenuse arendamine”

Taotleja: Toosikannu OÜ

Aadress: Jõeküla küla, Käru vald, 79218 Raplamaa

Projekti teostus: 2011-2012

Projekti kontaktisik: Leo Kass

Projekti kogumaksumus:

1. 2 267,02 €

2. 35 345,07 €

PRIA toetus:

1. 1 360,21 €

2. 6 000,00 €

Projekti lühikirjeldus

Toosikannu Puhkekeskus on hästi väljaarendatud puhkekompleks, mis koosneb enamasti uutest ühtses stiilis kujundatud hoonetest ning rajatistest. Keskuse põhiteenusteks on majutus, toitlustus ning seminariruumide rent. Eelnimetatud teenuseid toetavad mitmed lisategevused: vibulaskmine, vankri- ja saanisõidud, kalapüük, loomavaatlused ja ATV-sõidud. Toosikannu OÜ, olles Raplamaa suurim turismiettevõtte, peab tagama ettevõtte ja seeläbi kogu maakonna tuntuse, milleks on vaja teenuseid klientide soovist lähtuvalt pidevalt arendada. Üheks oluliseks tegevuseks on vanade metsatalude taastamine, muutes

need privaatseteks, samas kaasaegseteks seminari-, puhke- ning peopaikadeks. Rajatud on ligikaudu 9,5 km² suurune loomapark, kus on rikkalik loomapopulatsioon, mis või-maldab arendada loodusfotograafiat, loomavaatlusretki jm. LEADER programmi ettevõtlusmeetme toel soetati uus veepumbasüsteem, hoonesse paigaldati ATS süsteem, osteti märgiheitemasin täpsuslaskmiseks ja mootorsaan, et jälgida ja hooldada loomapargis ulukeid, ehitati seminariruumid. Nimetatud tegevustega laiendatakse klientide arvu ja mitmekesisustatakse nendele pakutavaid teenuseid.

Fotod: Merily Vinter

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine” „Segarahvatantsurühma „Kärutajad” garderoobi täiendamine”

Taotleja: Käru Tuletõrjeselts

Aadress: Käru alevik, Käru vald

Projekti teostus: 2010-2011

Projekti kogumaksumus:

2 684,29 €

PRIA toetus:

2 415,86 €

Projekti kontaktisik: Elari Hiis

Projekti lühikirjeldus

Segarahvatantsurühm Kärutajad alustas oma tegevust 2007. aasta sügisel. Algus oli raske, sest enamusel puudus tantsukogemus, lisaks puudusid rahvariided. Oli vaid suur tahe tantsida ja leitud suurepärase juhendaja – Valdo Rebane. Tänapäevaks on segarahvatantsurühm Kärutajad muutunud Käru valla visiitkaardiks, olles üheks tunnustatumaks tantsurühmaks nii maakonnas, Eestis kui väljaspool kodupiire. Suurepärase tantsuoskustega rühm pakub alati vaatajale silmailu, veel rohkem aga siis, kui kantakse pilkupüüdvaid rahvariideid. Kärutajate repertuaaris on mitmed tantsud

seatud kuubedega, kuid esialgselt pidid mehed kuubesid laenutama, mis tõi see esinejatele kaasa suuri kulutusi. LEADER programmi toel soetati rühma meestantsijatele mulgi kuued ja uued valged särgid. Kuued on valmistatud spetsiaalselt tantsijatele, kasutades õhemat riidet, mis annab liikumisel parema visuaalse efekti. Valged särgid olid vajalikud, sest olemasolevad särgid olid tihedast kasutamisest kulunud. Projekti tulemusena valmistati 10 Tärvastu mehe kuube ja 10 rahvariide särki „Kärutajate” meestantsijatele.

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine”
„Käru valla rahvatantsurühmade riiete täiendamine
ja Europeade juubelifestivalil osalemine”

Taotleja: Käru Vallavalitsus

Aadress: Viljandi mnt 17, Käru alevik, Käru vald

Projekti teostus: 2010-2013

Projekti kogumaksumus: 2 924,00 €

PRIA toetus: 2 631,60 €

Projekti kontaktisik: Eva Seera

Projekti lühikirjeldus

Käru rahvas on tantsulembene ja seal peetakse oluliselt rahvatantsu traditsioonide kestmist ja arendamist. Lisaks segarühmale „Kärutajad” ka memmede rühm. Nende rahvarõivaste linased särgid olid 20 aastaga kulunud ega sobinud rahvariide juures kandmiseks ning vajadus hädasti väljavahetamist. „Kärutajate” segarühmal on igal hooajal hulgalised esinemisi erinevatel festivalil, mil tuleb tantsida mitmetel päevadel ja erinevates ilmastikutingimustes ning riide hoolitusvõimalused selle aja sees tavaliselt puuduvad. Rahvarõivaste korrektseks väljanägemiseks oli tantsijatel vajadus soetada oma rõivakomplekti lisasärk. Samuti soovisid naistantsijad täiendada olemasolevaid

Vändra naiste riidekomplekte vampsidega, mis võimaldaks kanda rõivaid ka jahedama ilmaga ning muudaks rõivad komplektseks. LEADER programmist saadud toetusega soetati uued ja sobilikud linased särgid memmede rühma rõivakomplektide juurde ja lisasärgid Kärutajate segarühma naistantsijatele ning täiendati Kärutajate segarühma naistantsijate rõivakomplekte jakkide ehk vampsidega. Kärutajate segarühm osales 50. Europeade festivalil Saksamaal Gothas, kus tutvustati Eesti rahvatantsu ja -kultuuri ühel suuremal folkloorifestivalil.

Fotod: Koidu Archipov

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”
„Käru terviseraja – kergliiklustee ja puhkeala – ehitamine” - I – II etapp”

Taotleja: Käru Vallavalitsus

Aadress: Käru alevik, Käru vald

Projekti teostus: 2009-2011

Projekti kontaktisik: Elari Hiis

Projekti kogumaksumus: I. 68 828,24 €

II. 42 756,89 €

PRIA toetus: 1. 63 911,65 €

2. 31 955,82 €

Projekti lühikirjeldus

Käru valla arengukava olulisteks prioriteetideks on tervislik eluviis, puhas looduskeskkond, paikkonna atraktiivsuse tõstmine.

Arengukava eesmärkidest tulenevalt kavandati Käru terviseraja projekt, et luua kohalikele elanikele võimalused aktiivsemalt harrastada tervislikke eluviise.

Projekt I ja II etapi käigus valminud suusa- ja rulluisurajal saavad Käru aleviku elanikud aastaringelt tegelda erinevate tervisespordialadega: joosta, sõita

ratta, rula või rulluiskudega, harrastada kepikõndi. Kooli vahetus läheduses asuvana lõi terviserada paremad võimalused õpilastele sportimiseks. Projekti käigus heakorrastati asula keskel asuv soine ja võsastunud maa-ala, millega suurenes Käru atraktiivsus elukeskkonnana. Projekti III etapi käigus on plaanis terviseraja keskvaljakule paigaldada erinevad palliplatsid, kiiged erinevas vanuses lastele, ronimiskera, pingid, ja alused jalgrataste hoidmiseks

Fotod: Toom Raudsep

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”
„Käru terviseraja valmishitamine – III etapp – mänguväljakute ehitus”

Taotleja: Käru Vallavalitsus
Aadress: Viljandi mnt 17, Käru alevik, Käru vald
Projekti teostus: 2011

Projekti kogumaksumus: 61 714,23 €
PRIA toetus: 49 586,55 €
Projekti kontaktisik: Elari Hiis

Projekti lühikirjeldus

2009. aastal alustati Käru terviseraja projekteerimise ja ehitustöödega, mille käigus valmis 1,1 km pikkune kergliiklustee. Kohe pärast terviseraja ehituse esimese etapi valmimist hakkasid kohalikud elanikud seda aktiivselt kasutama, kepikõnniks, jalutamiseks, jooksmiseks, rattasõiduks, rulatamiseks ja talvel suusatamiseks.

Virgestusalale atraktiivsuse lisamiseks algatas Käru Vallavalitsus uue projekti, mille käigus rajati rännavõrkpalliväljak, laste mänguväljak kahe kiige,

karusselli, liivakasti ja ronimisatraktsioonidega, paigaldati viis trenaažööri erinevate lihasgruppide treenimiseks. Terviseraja kasutaja pikendamiseks hämaral ajal ja tervisesportlaste turvalisuse tagamiseks ehitati rajale valgustus, lõõgastumiseks paigaldati istepingid. Projekti positiivse tulemusena on paranenud keskasula heakord, rikastunud elanikkonna sportimisvõimalused, peredel on suurenenud võimalus koos lastega veeta värskes õhus vaba aega, arendada füüsilisi võimeid.

Fotod: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”
„Kädva Setsimaja 2. korruse sisustus”

Taotleja: Kädva Külaselts
Aadress: Käru alevik, Käru vald
Projekti teostus: 2012-2013

Projekti kogumaksumus: 10 120,00 €
PRIA toetus: 9 108,00 €
Projekti kontaktisik: Kaisa Siemer

Projekti lühikirjeldus

Kädva endise koolimaja seinal olev silt näitab, et haridusasutusena on maja tegutsenud aastatel 1896-1996, kuigi viimane koolikell helises 1994. Siis aga jäi hoone mõneks ajaks tühjaks. Endiste vilistaste ja tegusate kohalike inimeste eestvedamisel otsustati majale uus elu sisse puhuda. Tegusad proovivad hakkasid koos käima ja seltsielu edendama – tehti käsitööd, korraldati ühiseid ettevõtmisi lastele, küla- ja vallarahvale. Oma tahtmiste ja tegevuste paremaks korraldamiseks asutati külaselts, kelle eestvedamisel alustati 2008. aastal PRIA külameetme ja vallavalitsuse toel maja renoveerimistöödega,

et luua külale kooskäimiskoht ja hoida kunagist koolimaja hävimast. Maja, mille kohta vallavanem Elari Hiis ütleb: „Maja kui mustikas” sai lõplikult renoveeritud 2013. aasta lõpuks. Endisest koolimajast on saanud kaunis ja hubane seltsimaja kogukonnale, mis pakub võimalust tegevusteks nii lastele kui täiskasvanutele, kohalikele kui külalistele, kus saab pidada erinevaid üritusi – olgu siis koolitusi, seminare, pulmi või sünnipäevi. Majas on väike raamatukogu, saun ja ööbimisvõimalused. LEADER meetme toel sisustati maja mööbliga. Seltsimajast on kujunenud kogu küla ühendav keskus.

Taotleja: Kärü Tuletoorjeselts
Aadress: Kärü alevik, Kärü vald
Projekti teostus: 2011-2013
Projekti kontaktisik: Elari Hiis

Projekti kogumaksumus:
I. 12 048,00 €
II. 84 735,19
III. 74 973,60

PRIA toetus:

- I. 10 843,20 €
- II. 53 911,00 €
- III. 63 900,00 €

Projekti lühikirjeldus

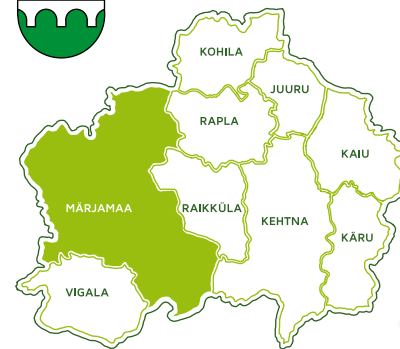
Kõikide jaoks on oluline turvatunne. Üha suurenev vastutus paikkonna turvalisuse eest on aktiveerinud kogukonnaliikmeid selle nimel tegutsema. Kõru vallas on loodud võimekas ja teotahteline vabatahtlik tule-
tõrjekomando ning kaitseliidu kompanii, noorkotkaste ja kodutütarde piirkondlikud rühmad. Oli oluline leida nendele organisatsioonidele ühine kokkusaamise koht, kus oleks võimalik garažeerida tuletõrjeautosid, korraldada ühiseid nõupidamisi, veeta sisukalt vaba aega ja hoida end füüsilises vormis. Selleks sobivaks paigaks osutus endine Eesti Kõrgepingevõrkude maja, millest

kavandati kujundada madalate ülalpidamiskuludega multifunktsionaalne keskus.

Hoones paiknevad Käru tuletõrjekomando autod, kõikidele soovijatele avatud jõusaal, MTÜ Käru Tuletõrje seltsi ruumid ja saun. Leader programmist taotleti toetus kolmeks etapiks: projekteerimiseks ja kahel korral rekonstrueerimistöödeks. Projekti eesmärgiks oli Käru aleviku ja ümberkaudsete külade turvalisuse tõstmine ja elukeskkonna atraktiivsemaks muutmine.

Fotod: Anne Kalf

MÄRJAMAA VALD

Valla pindala: 872 km²

Vallas 1 alev – Märjamaa ja 82 küla:

Alaküla, Altküla, Aravere, Aruküla, Haimre, Hiietse, Inda, Jaaniveski, Jõeääre, Kaguvere, Kangru, Kasti, Keskküla, Kiilas-pere, Kilgi; Kirna, Kohatu, Kohtru, Koluta; Konuvere, Kunsu, Kõrtsuotsa, Kābiküla, Kāriseljā, Lauknā, Leevre, Lestima, Lokuta, Loodna, Luiste, Lūmandu, Maidla, Metsaääre, Met-sküla, Moka, Mōisamaa, Mōraste, Māliste, Mānniku, Naistevalla, Napanurga, Nurme, Nurtu-Nōlva, Nōmmeotsa, Nāāri, Ohu-kotsu, Ojaääarse, Orgita, Paaduotsa, Paeküla, Paisumaa, Pajaka, Purga, Põlli, Pāādeva, Rangu, Rassiota, Ringuta, Risu-Suurkü-la, Russalu, Sipa, Sooniste, Soosalu, Sulu, Suurküla, Sõmeru, Sōtke, Teenuse, Tōlli, Urevere, Vaimōisa, Valgu, Vanamōisa, Vana-Nurtu, Varbola, Velise, Velisemōisa, Velise-Nōlva, Veski, Vilta, Vōeva, Ülejõe

Elanike arv: seisuga 01.01. 2015 – 6494 inimest

Märjamaa vald on pindalalt Eesti suurim vald

Märjamaa valla naabrid: Kehtna, Raikküla, Rapla, Vigala, Kullamaa, Lääne-Nigula, Kernu, Nissi vald.

Valla sünnipäev on: 28. oktoober

Foto: Tiina Gill

Märjamaa nime esmamainitakse 1364. aasta seoses Gerlacus de Castella (Gerlich von Costelen) nimelise preestriga, kes tollal Meriama kogudust teenis. Alevikuna hakkas Märjamaa kujunema 19. sajandi teisel poolel, kuid Rapla-Virtsu raudtee avamine 1930ndate aastate algul andis arengule hoogu juurde. Oma nime kohaselt muutub Märjamaa alevi ümbrus vahel märjaks maaks: suurvete ajal ilmuvad maapinnale väikesed järvekesed, nn järtad, mis hiljem neelduvad paepragudesse kogu Märjamaa piirkond asub karstialal, mistõttu esineb madalamates paikades kevaditi põhjavee tõusust tingitud üleujutusi. Piirkonna loodus on põhiosas kergelt lainjas paemaa: loometsade ja karstialade maastik, lõunapiirkonnas savimaa jõeorgudega. Tänapäevane Märjamaa vald on pindalalt Eesti suurim, paiknedes Rapla maakonna lääneosas kahel pool Tallinn-Pärnu-Ikla maanteed ja ulatub Harjumaa Pärnumaani. Siin ristuvad põhja- lõuna suunaline Tallinn-Pärnu-Ikla maantee (Via Baltica) ja ida-lääne suunaline Tartu-Paide-Märjamaa-Haapsalu liikumissuund. Maakonnakeskusesse Raplasse on Märjamaalt 30 km, Tallinna ja Pärnu 65 km ning Haapsallu ja Türi ligikaudu 80 km. Märjamaa vald loodi Märjamaa alevi, endise Märjamaa valla ja Loodna valla ühinemisel 28. oktoobril 2002. aastal.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „Ultraheli aparaaadi soetamine Sipa loomakliinikule”

Taotleja: FIE Reet Reimann
Aadress: Sipa küla, Märjamaa vald
Projekti teostus: 2012

Projekti kogumaksumus: 17 200 €
PRIA toetus: 10 320 €
Projekti kontaktisik: Reet Reimann

Projekti lühikirjeldus

Maaülikoolis loomaarstiks õppinud Reet Reimann asus pärast kõrgkooli lõpetamist 1992. aastal tööle kodukanti Märjamaa valda, olles üks esimesi erapraksise avajaid. Toona alustas Reet väikeloomade vastuvõtuga enda korteris, aastate jooksul on ta renoveerinud ja sisustatud kaasaja nõuetele vastava loomakliiniku. Aastatega on suurenenud teeninduspiirkond ja väikeloomade ravimisele lisandunud töö suurloomadega. Tema teenindada jääb ca 2500 lüpsilehma ja samapalju noorkarja, lisaks on ümbruskonna hobused, lambad, sead, kitsed, koerad ja kassidki tema kliendid.

Kaasaegne veterinaaria vajab kaasaegset tehnoloogiat. Reet Reimann kasutab iga päev nii laudas kui kliinikus loomi uurides LEADER programmi toel soetatud Ibox Pro firma kaasaskantavat ultraheliaparaati, millega saab uurida nii kõõluseid, lihaseid kõhuorganeid kui südant, vaadelda loodet ja mõnikord isegi selle sugu määrata. Seade on väike, ei vaja eraldi alust vedamiseks ega töötamiseks. „Võtad kätte nagu koti ja lähed,” ei varja oma rõõmu Raplamaal Sipa loomi tohterdav Reet Reimann.

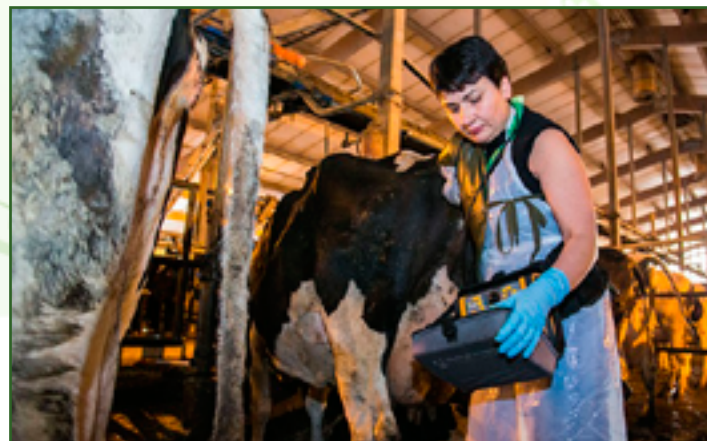

Foto: Sven Arbet ja Siim Solman

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „Märjamaa lihatööstuse fassaadi rekonstrueerimine ja territooriumi korrastamine”

Taotleja: OÜ Märjamaa Lihetööstus
Aadress: Orgita küla, Märjamaa vald
Projekti teostus: 2009-2012

Projekti kogumaksumus: 30 552,33 €
PRIA toetus: 15 276,16 €
Projekti kontaktisik: Helbe Kliss

Projekti lühikirjeldus

2004. aastal asutatud Märjamaa Lihetööstus OÜ asutati 2004. aastal praktilise vajaduse ajel: piirkonna loomapidajatel oli soov oma elusloomi müüa, liha töödelda ja saadud tooteid müüa. Asutatud ettevõtte hakkaski elusloomi kokku ostma, veiste ja lammaste lihakehi töötlemise (lõigatud ja pakitud jahutatud ja sügavkülmutatud liha, hakkliha, lihavalmisteid: toored maitsestatud lihatooted), säilitama, pakendama ja müüma. Samuti pakuti loomade algtootlemise ja lihalõikuse teenust. Pärast tulundusühistuga Eesti Mahe liitumise järel sai tegevus uut hoogu ning suund seati

mahetoodangu peale, mis on hinnatud nii Eestis kui kogu maailmas. Hästi toimiva asutuse jaoks pole oluline üksnes kaasaegne tootmisprotsess, sama oluline on ettevõtte tootmishoonete välisilme ja töötajate olmetingimused. LEADER ettevõtlusprogrammist saadud vahenditega nähti ette välisseinte soojustamine ja viimistlemine ning fassaadi korrastamine. Teise tegevusena oli projekti eesmärgiks korrastada territoorium ja sissesõiduteed, et tagada klientide juurdepääs territooriumi majandusöuele.

Foto: erakogust

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „Loodusturismi äriplaan: Hobustega Raplamaad avastama!”

Taotleja: Voore Tallid OÜ
Aadress: Ohukotsu küla, Märjamaa vald
Projekti teostus: 2010-2011

Projekti kogumaksumus: 22 700,00 €
PRIA toetus: 12 924,85 €
Projekti kontaktisik: Anu (Pärisoo) Matsoo

Projekti lühikirjeldus

Voore Tallid OÜ on asutatud aastal 2005. Ettevõtte põhitegevusalaks on algselt olnud hobusekasvatuse: eesti tõugu hobuste aretamine, kasvatamine ja müük. 2009. aastal kavandasid omanikud ettevõtte edasiarendamiseks ja konkurentsivõime tugevdamiseks tulla turule uue teenuseliigiga – hakata korraldama eksklusiivseid hobuvankrimatkasid, eesmärgiga suurendada turismitoodete ja -teenuste valikut ning tutvustada Raplamaad nii sise- kui välituristidele erinevatel aasta-aegadel, kasutades ettevõttele kuuluvaid eksklusiivseid hobuseid ning kohalikke

turismiressursse: ajaloopärandit ja looduskeskkonda. LEADER ettevõtlusmeetmest taotleti vahendeid vankri, kalessi Victoria, kahe hobuse rakmete ning vankrite ja hobuste transportimiseks vajaliku järelhaagise soetamiseks. Tänapäevaks on Voore Tallid OÜ pakutavad teenused turistide hulgas väga hinnatud ja populaarsed. Pakutakse erinevaid matkapakette: „Aastaaeg”, „Tagasi keskaega”, „Kaubatee” ja „Kuninglik piknik”, kalessiga Viktoria pulmasõite, talvel ree- ja saanisõite.

Fotod: www.vooretallid.com

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „Papagoi Keskuse rajamine”

Taotleja: Eesti Papagoi OÜ
Aadress: Konuverre küla, Märjamaa vald
Projekti teostus: 2013-2015

Projekti kogumaksumus: 37 490 €
PRIA toetus: 22 494 €
Projekti kontaktisik: Katarina Kadri Kuusk

Projekti lühikirjeldus

Maapiirkondades on oluline kasutada ära kõikvõimalikke ressursse, mida nii asukoht kui väljaarendatud infrastruktuur pakuvad. Nii tekkis noortel ettevõtjatel 2013. aastal idee rajada Märjamaa lähedale Konuverre unikaalne ja täiesti omanäoline linnuharrastajate ja loodusearmastajate tugikoht – Eesti esimene vabaaja- ja õppekeskus – Papagoi Keskus. Idee oli väga eriline, sest Eestis puudus sellealane tegevus. Keskuse äriideeks on pakkuda nii mitmekülgset ürituste kui linnuhotelli teenust, aga ka erinevas mõõdus papagoi puuride, tarvikute ja toidu müümist linnuomanikele. Samuti kavandab Keskus olulise tegevusena propageerida papagoide

taltsutamist ja seeläbi kasvatada Eestis papagoi omanike juurdekasvu. Selle idee lisandväärtuseks on mõte kaasata tegevusse lapsed ja noored. Plaanis on hakata korraldama üritusi ja õppeseminare lastele ja kooliõpilastele, kus põhiteemadeks on papagoide uurimine, kaitse, heaolu edendamine ja tutvustamine, aidates kujundada ja propageerida sõbralikku ja hoolivat suhtumist loodusesse ja loomadesse. Papagoikeskus avati 2015. aasta mais. Linnu-hotellis võtab papagoisid vastu linnuveterinaär, lindudele pakutakse öömaja, kui omanik reisile läheb, või koguni ulualust, kui peremees oma sulelisest tüdineb.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine“

1. „Rahvusvahelise folkloorifestivali Märjamaa Folk lastepäev“

2. „Märjamaa folgi lõõtspillipäev“

Taotleja: Märjamaa Vallavalitsus
Aadress: Tehnika 11 Märjamaa alev
Projekti teostus: 2010-2011
Projekti kontaktisik: Ene Klaus

Projekti kogumaksumus:

1.	2 201,37 €
2.	2 355,30 €
PRIA toetus:	
1.	1 981,27 €
2.	2 119,69 €

Projekti lühikirjeldus

Rahvatantsule suunatud folgipidusid ei ole Eestimaal palju, kuid Märjamaa vallas on oma rahvusvaheline folkloorifestival – Märjamaa Folk, mis algatati 2006. aastal ja kutsuti ellu eelkõige eesti rahvatantsu populariseerimiseks. Ettevõtmised on teoks saanud tänu tugevale rahvatantsutraditsioonile: Märjamaa vallas on ligi 30 tantsurühma enam kui 400 tantsijaga, entusiastlikud ja pühendunud tantsujuhid. Algatatud festivali eesmärgiks on hoida traditsioonilist pärimuskultuuri ja tagada selle püsijäämine, samuti tutvustada teistegi rahvaste kultuuri. Lisaks mitmetele kontsertidele pakub folk võimalust osaleda erinevates

õpilaagrites, võtta osa käsitöötubadest ja -laadadest. Folgi ajal on võimalik nautida külaliskollektiivide esinemisi lisaks Märjamaale maakonna teisteski paikades. Traditsiooniks on muutunud festivaliklubid, kus folgil osalevad grupid õpetavad kõigile oma maa rahvatantse. Festivali kulminatsiooniks on finaalkontsert Märjamaa lauluväljakul. Festivali pidulik lõpetamine toimub lõõtspillipäeval. Märjamaa Folgi laste ja noorte päeva on toetatud Raplamaa Partnerluskogu poolt 2011. ning lõõtspillipäeva 2012. aastal.

Fotod: www.marjamaafolk.ee

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine“ „Teppo tüüpi lõõtspilli meisterdamise koolitus“

Taotleja: MTÜ Wäega Wärk
Aadress: Märjamaa Rahvamaja,
Sauna 2 Märjamaa alev
Projekti teostus: 2012-2014

Projekti kogumaksumus: 6 555,90 €
PRIA toetus: 5 900,31 €
Projekti kontaktisik: Eve Burmeister

Projekti lühikirjeldus

Aegade jooksul on Märjamaa kandis lõõtspillimängijaid olnud, kuid teavet nende tegevuse kohta napib. Enam on teavet Velise ja Päärdu kandis mängijate kohta, nende tegevust ja muusikat jäädvustatud. Kuid kaasaajal on lõõtspill Märjamaa kandis siiski harv nähtus. Viis entusiastlikku pillihuvilist, kes on õppinud lõõtspillimängu nii Juhan Uppini käe all kui iseseisvalt, on püüdnud rahvamuusikat noorte hulgas populariseerida, korraldades elava muusika saatel pärimustantsuklubi õhtuid. Pillimänguhuvilisi oleks tõenäoliselt rohkem, kuid pilli kõrge hind on olnud takistuseks muusikariista soetamisel. MTÜ Wäega Wärk algatas 2012. aastal

projekti lõõtspilli meisterdamise õpitubade korraldamiseks, et pillimeister Heino Tartese käe all endale lõõtspill meisterdada. Projekt kestis 2 aastat ja kokku viidi läbi lõõtspilli meisterdamise 8-etapiline koolitus, mille tulemusena valmis viis Teppo tüüpi lõõtspilli. Projekti tulevikueesmärgiks on rahvapilliõppe huviringi loomine, rahvapillimängu ajaloo uurimine, lõõtspillimuusika kasutamine kohalikel tähtpäevadel ja üritustel, pillimängu propageerimine ja traditsiooniliste lõõtspillipäevade korraldamine Jänsi-Jaani talus Märjamaa Folgi raames.

Fotod: Eve Burmeisteri erakogust

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine”

1 „Rahvarõivaste uuendamine Märjamaa rahvatantsurühmale Hopsani”

2. „Läänemaa meeste kuued rahvatantsurühmale Hopsani”

Taotleja: Märjamaa Vallavalitsus

Aadress: Tehnika 11 Märjamaa alev

Projekti teostus: 2010-2011

Projekti kontaktisik: Riho Pohla, Liina Karotamm

Projekti kogumaksumus:

1. 3 820 €

2. 4 040 €

PRIA toetus:

1. 3 820 €

2. 3 636 €

Projekti lühikirjeldus

Rahvatantsurühm Hopsani on üks Raplamaa esindustantsurühmadest, kes järjepidevalt tegutsenud üle 60 aasta, pakkudes tantsu- ja silmailu tuhandetele pealtvaatajatele üle Eesti ja kaugemalgi. Sagedaste esinemiste tõttu on tantsijate riided pidanud taluma suurt koormust – 20 kandmisaasta järel olid esindusrahvariided pleekinud ja kulunud ning kaotanud esinduslikkuse. LEADER programmist taotleti toetust rahvatantsurühma Hopsani rahvariiete uuendamiseks. Esimese projekti raames sooviti valmistada naistantsijatele uued Juuru rahvarõiva käised. Teise projekti eesmärgiks oli valmistada meestele Mihkli kihelkonna

rahvariietega kokkusobivad Läänemaa meeste kuued. Seni kasutatud Viljandimaa kuued olid aegade jooksul kulunud ning neid polnud anda kõikidele rühma tantsijatele. Meeste kuubede juures on oluline vöö, mis vanadel kuubedel puudus. Uued kuued hangiti täiskomplektsuses. Projektid aitasid kaasa Läänemaa ja Raplamaa rahvarõivatraditsioonide autentsuse säilitamisele läbi maakonna ühe silmapaistvama ja aktiivsema tantsurühma rõivastuse korrastamise, hoides nii au sees rahvakultuuri ja rahvarõivaste kandmise traditsioone.

Fotod: Siim Solman

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Märjamaa vald nähtavaks – infostendide ostmine ja paigaldamine”

Taotleja: Märjamaa Vallavalitsus

Aadress: Tehnika 11 Märjamaa alev

Projekti teostus: 2009-2010

Projekti kogumaksumus:

55 846,31 €

PRIA toetus:

38 055,75 €

Projekti kontaktisik: Triin Matsalu

Projekti lühikirjeldus

Märjamaa vald on territooriumilt üks Eesti suuremaid, kuid suhteliselt hõreda asustusega. Kriitilised õnnetuspaigad – metsamassiivid ja rabamaastikud asuvad üksteisest väga kaugel, külades elavate inimeste eramud paiknevad hajusalt. Kriitilistes olukordades on väga oluline, et erinevad operatiivautod leiaksid kiirelt sihtkoha ja jõuaksid õigeaegselt õnnetuspaigale. Sama tähtis on, et vallaelanike ja turistide orienteerumine rohkearvulistel teedel kulgeks viperusteta. Kahjuks oli teeviitade ja külasiltide paiknemine vallas ebaühtlane. Märjamaa Valla Külavanemate Ühenduse ideest sündiski aastal 2009 Märjamaa Vallavalituse projekt

„Märjamaa vald nähtavaks”, mille tulemusena paigutati kõikidele vallateedele nimesildid ning küladesse kahe poolega infostendid, millel on võimalik kajastada valla ja külade tegemisi ja uudiseid. Edaspidiste projektide käigus kavatakse vald nendele stendidele panna valla vaatamisväärsuste kaardi, küla ajalugu tutvustava info ning valla ja küla olulised kontaktid. Küladesse paigutatavad teeviidad ja infotahvlid on muutnud Märjamaa valla atraktiivsemaks ja hästi nähtavaks nii kohalikele kui turistidele ning info kättesaadavamaks.

Fotod: Triin Matsalu

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”

1. Märjamaa valla keskväljaku detailplaneeringu koostamine ja ehitusprojekteerimine
2. „Märjamaa bussijaama hoone ehitamine”

Taotleja: Märjamaa Vallavalitsus
Aadress: Tehnika 11 Märjamaa alev
Projekti teostus: 2012-2013
Projekti kontaktisik: Triin Matsalu

Projekti kogumaksumus:
1. 3 900,00 €
2. 84 842,37 €
PRIA toetus:
1. 3 510,00 €
2. 64 000,00 €

Projekti lühikirjeldus

Märjamaa alevis pakutavaid avalikke teenuseid kasutab suur osa Vigala, Raikküla, Kullamaa ja paljude teiste valdade elanikest, kuid Märjamaa on ka oluline transiidipunkt: vallast väljapoole suunduvate marsruutide vahepeatus, mistõttu on tihti vaja pikalt järgmise bussi väljumist oodata. Kui 2010. aastal Märjamaa endise bussijaama omanik ütles vallavalitsusele rendilepingu üles, pidi vald kiiresti leidma bussijaamale uue asukoha. Esmase lahendusena paigaldati alevi keskele ajutine varjualune. 2012. aastal algatati Märjamaa alevi

keskväljaku detailplaneeringu menetlus, millega määrati kindlaks bussijaama asukoht ja sellega seotud teedevõrk. Detailplaneeringu menetluse tulemusel otsustati bussijaama teenindushoone rajada Märjamaa keskväljakule. LEADER programmi toel 2013. aastal valminud Märjamaa uues bussijaamas on valgusküllane ja hubane ootesaal ning avalik tualett, mille vajadusest aastaid oli räägitud. Bussijaam asub nüüd alevi keskel, oluliste teenindusasutuste vahetus läheduses, mis muudab nende teenuste kättesaadavuse elanikele mugavamaks.

Fotod: Tiina Gill

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Märjamaa lauluväljaku maa-ala ettevalmistustööd ja istepinkide paigaldamine”

Taotleja: Märjamaa Vallavalitsus
Aadress: Tehnika 11 Märjamaa alev
Asukoht: Kuuse 2 Märjamaa alev
Projekti teostus: 2009-2010

Projekti kogumaksumus: 14 326,00 €
PRIA toetus: 12 893,40 €
Projekti kontaktisik: Triin Matsalu

Projekti lühikirjeldus

Märjamaa lauluväljak on tuntud suvepidude korraldamise paigana juba aastast 1960. Seal on korraldatud nii ülevallalisi, maakondlikke kui ka vabariikliku tähtsusega suurüritusi. Aegade jooksul olid lauluväljaku istepingid amortiseerunud ning vajasis seetõttu uuendamist, väljaku maa-ala planeerimist ja heakoristamist. Tööde teostamiseks taotleti toetust LEADER programmist. Projekti raames teostati maa-ala ettevalmistustööd, juuriti kännud, teisaldati kivid ja planeeriti maa-ala. Teise tegevusena ehitati ja paigaldati väljakule uued istepingid. Laululava esised pingid

paiknevad kolmes veerus ja pinke on 19 rida. Istekohti jagub ca 900 pealtvaatajale. Lisaks paigaldati lauluväljaku territooriumile veel 10 üksikut pingimoodulit hajali. Märjamaa lauluväljak asub looduskaunis paigas. Korraldatud kultuuriobjekti olemasolu elavdab Märjamaa valla ja kogu Rapla maakonna kultuurielu, sest suureneb erinevate vabaõhuürituste korraldamise võimalus.

Fotod: Riho Vjatkin, Triin Matsalu

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine“ „Suvelaager vähemkindlustatud perede lastele“

Taotleja: MTÜ Valgu Külaselts
Aadress: Valgu küla, Märjamaa vald
Projekti teostus: 2010

Projekti kogumaksumus: 2 469,15 €
PRIA toetus: 2 214,07 €
Projekti kontaktisik: Marge Järvi

Projekti lühikirjeldus

Suvi on laste jaoks kooliväsimusest puhkamiseks, põnevateks ettevõtmisteks ja uueks kooliaastaks akude laadimise aeg. Võimalused suve veetmiseks on peredel erinevad, kuid suurel osal maalastest on võimalused piiratud. On tore, kui leidub entusiaste, kes on valmis suvel oma aega ja oskusi panustama laste vaba aja sisustamisele. MTÜ Valgu Külaselts'i eestvedamisel korraldati 2010. aasta 5.-7. juulini 20 kohalikule lapsele kolmepäevane seikluslaager. Laagri korraldamiseks saadi toetust LEADER programmist ja Märjamaa Vallavalitsuselt. Kolme päeva sisse mahtus mitmeid põnevaid tegemisi. Esimesel päeval õpiti telki püstitama, korraldati maastikumäng nutiseadmeid

kasutades. Esmaabikoolitusel õpiti tegutsema nii kergemate kui pisut raskemate traumade puhul. Õhtune lõkkeõhtu möödus kitarrihelide ja tuntud laulude saatel. Teisel päeval külastati Järva-Jaani autode varjupaika, põigati Jägala joale, võisteldi takistusrajal ja õhtul lustiti Robinsoni ja Reede stiilipeol. Päev lõppes karaokega, kus igaüks võis oma lauluoskuse proovile panna. Kolmandal päeval korraldati fotojaht, võisteldi noore pitsumehe ja pitsu tüdruku auhinnale. Laager lõppes meenete jagamise, laagriliste tänamise ja laagripoiste valmistatud tortide söömisega. Koju jõudsid kõik õnnelike ja rahulolevatena.

Fotod: erakogu

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine“ 1. „Ühised tegevused Sulu piirkonnas“ 2. „Perepäev Sulul“

Taotleja: Velise Kultuuri ja Hariduse Selts
Aadress: Sulu küla, Märjamaa vald
Projekti teostus: 2011
Projekti kontaktisik: Aile Pajula

Projekti kogumaksumus: 1. 4 229,05 €
2. 2 966,84 €
PRIA toetus: 1. 3 759,92 €
2. 2 670,16 €

Projekti lühikirjeldus

Sulu-Jõeääre külade piirkond on elujõuline tugeva keskuse ja aktiivsete elanikega paik, mis on pidevas arengus. Paikkond on huvipakkuv nii ajalooliste hoonete, kauni looduse kui kultuurilise tegevuse poolest. Külade aktiiv tegutseb oma kogukonna nimel ja kohalike inimeste heaks. Ühisürituste korraldamine ja neis osalemine on oluliselt aidanud väärtustada oma kodupaika sealsete elanike silmis, teinud nähtavaks külalistele. Velise Kultuuri ja Hariduse Selts on algatanud hulgaliselt erinevaid projekte kogukonna kaasamiseks. LEADER programmist on taotletud toetust erinevate küla- ja perepäevade läbiviimiseks.

Projektide tegevused on olnud väga mitmekülgsed ja kavandatud terve aasta peale, mis võimaldas kaasata erinevate huvidega külaelanikke ja pakkuda tegevust pikemal perioodil. Projekti raames viidi läbi valla külade päev, korraldati erinevaid spordivõistlusi. Võistluste vahele mahtus grillikoolitus, heakorraldati külakeskuse ümbrust, korraldati käsitöötubasid, õpiti siidimaal, lapitehnikat, leiba küpsetama, tähistati rahvakalendri tähtpäevi, avati oma küla väravad kogu Eestile, lustiti ühiselt küläsimmanil. Sulu külas saab iga elanik anda panuse ühistegevusse ja võib end tunda vajaliku kogukonnaliikmena.

Meede 5.1. „Inimressursi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine”
„Märjamaa valla laste suvepäevad Hobulaiul”

Taotleja: Märjamaa Vallavalitsus
Aadress: Tehnika tn 11, Märjamaa alev
Aadress: Hobulaid, Ridala vald, Lääne maakond
Projekti teostus: 2012-2014
Projekti kontaktisik: Kirsti Mau

Projekti kogumaksumus:	2012	2 154,40 €
	2013	2 489,28 €
PRIA toetus:	2012	1 938,96 €
	2013	2 240,35 €

Projekti lühikirjeldus

Noortejuhtide pikaajaline töökogemus on näidanud, et laste füüsiline aktiivsus järjest väheneb. Lapsed istuvad väga palju toas ja mängivad erinevaid arvutimänge. Märjamaa valla sotsiaalosakonna ametnikud ja vabatahtlikud algatasid projekti, mille raames korraldati kahel suvel Märjamaa valla lastele suvepäevad Hobulaiu. See on laid Haapsalu lahes. Ettevõtmise eesmärgiks oli viia lapsed arvutite tagant värske õhku kätte looduskaunisse kohta. Eriti oluline oli pakkuda suvepäevade melu nendele lastele, kelle vanematel pole rahalisi võimalusi laste saatmiseks üleriigilistesse lastelaagritesse. Laagripäevade jooksul

said lapsed huvitava kogemuse osaliseks – pidid nad ju toime tulema ilma elektri, arvuti ja kräänist jooksva veeta. Laagris veedetud päevad arendasid laste konkurentsivõimet ja enesehinnangut: koos tegutsedes on oluline osata üksteisega arvestada, üksteist toetada. Seiklusõppe käigus omandati meeskonnatöö, orienteerumise, esmaabi ja elujäämise oskusi. Kohapeal täiustatud käelise tegevuse oskused võimaldavad edaspidi koduski oma vaba aega huvitavamalt sisustada. Hobulaiu laagrid on noorte hulgas väga populaarsed.

Fotod: erakogu

RAIKKÜLA VALD

Valla pindala: 224 km²
Vallas on 22 küla :
Jalase, Kaigepere, Keo, Koikse, Kõrvetaguse, Lipa, Lipametsa, Loe, Lõpemetsa, Metsküla, Nõmmemetsa, Nõmmküla, Purku, Põlma, Pühatu, Raela, Raikküla, Riidaku, Tamme, Um-
maru , Vahakõnnu , Valli
Elanike arv: seisuga 01.01. 2015 – 1 754 inimest
Raikküla vald piirneb Rapla, Kehtna ja Märjamaa vallaga
Valla sünnipäev on: 11. aprill

Ajalooline Raikküla vald on asutatud 1866. aasta vallareformiga, kuid oma tänapäevates piirides suhteliselt noor omavalitsusüksus. 1939. a toimunud haldusreformi käigus liideti esmalt Kabala ja Raikküla ühtseks vallaks. Sel ajal oli vallas 2151 elanikku. Lõplikult kujunes tänaste piiridega vald välja aastal 1962, kui Märjamaa rajooni likvideerimisega Riidaku, Pühatu ja Kõrvetaguse külad ning Järvakandi külanõukogu põhjaosa liideti Raikküla k/n-ga 11. aprillil 1991 sai külanõukogust Raikküla vald, säilitades külanõukogaegsed piirid.

Raikküla vallas ei ole üht tugevat keskust, vaid koosneb kolmest piirkonnast, mis on ajalooliselt

väljakujunenud iseseisva struktuuri ja tihedate ma-
janduslike kui ka kultuuriliste seostega ja nende juurde
koonduvad teised väiksemad külad, mida on kokku
22. Need kolm piirkonda on olnud iseseisvad mõi-
sa, hiljem kolhoosikeskused, kus on toiminud aktiivne
haridus-, kultuuri- ning seltsielu. Mõjusamateks kes-
kusteks on Kabala, mis 70ndate nimekorrastuse ajast
kannab Tamme küla nime, kuid inimeste kõnepruuki
on ikka jäänud Kabalaks, Raikküla ja Purku, mille aja-
looliseks nimeks oli mõisa järgi Järvakandi. Ajalooliselt
on olnud kohaliku rahva põline elatisallikas põlluhari-
mine ja karjakasvatus.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „Vesijalgrataste ostmise”

Taotleja: FIE Talli-Jaani talu (OÜ Parvematkad)
Asukoht: Tamme küla 78 40, Raikküla vald
Projekti teostus: 2009-2010

Projekti kogumaksumus: 26 503,46 €
PRIA toetus: 15 902,36 €
Projekti kontaktisik: Alar Tool

Projekti lühikirjeldus

Raikküla vallas Tamme külas tegutsev FIE Talli-Jaani talu (muudetud - OÜ Parvematkad) oli Leader-programmi avanemise perioodiks kanuu- ja parvematkade ning -sauna teenust osutanud üle 5 aasta. Lisaks eelnimetatud tegevustele oli ettevõtja ehitanud ujuva parvemaja, kus on võimalik korraldada erinevaid koosolekuid, seminare, perepidusid, on võimalik pakkuda matkajatele öömaja ja kehakinnitust. Nii saunaparve kui ujuva majaga on võimalik mööda jõge liikuda ligikaudu neli kilomeetrit, minna keskusest eemale metsikusse ja puutumata loodusesse. Ettevõtja kirjutatud projekti eesmärgiks oli eelnimetatud

teenuste edasiarendamine ja mitmekesistamine. Otsustati soetada USA-st 20 vesijalgratast, mis on Euroopaski suhteliselt vähelevinud, meie oludes aga täiesti uudsed. Ostetud jalgrattad on turvalised, seetõttu saavad seda teenust kasutada nii eakad inimesed kui lapsed, samuti võimaldab kalameestele mööda jõge ühest kohast teise liikuda. Vesijalgrataste muretsemine on toonud juurde kliente ning ettevõtte teenuste valik on mitmekesisem. OÜ Parvematkad poolt pakutavad teenused on populaarsed nii turistide kui kohalike elanike hulgas.

Foto: Alar Tool

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „OÜ Pajo Saeveski katlamaja, olmehoone katuse, töötajate sanitaar- ja riietus- ning kontoriruumide renoveerimine”

Taotleja: OÜ Pajo Saeveski
Asukoht: Lipa küla 78405, Raikküla vald
Projekti teostus: 2009-2011

Projekti kogumaksumus: 26 624,38 €
PRIA toetus: 15 974,50 €
Projekti kontaktisik: Aivar Pajo

Projekti lühikirjeldus

1998. aastal asutatud OÜ Pajo Saeveski tegeleb saematerjali tootmise ja müügiga ning palkehitiste ja -rajatiste valmistamisega. Ettevõtte klientideks on peamiselt eraisikud, kes soovivad endale naturaalselt männipalgist elu- ja suvemaju või palksaunasid, aedadesse palgist laudu, pinke ja katusealuseid. Samuti toodab firma kahte erinevat tüüpi bussiootepaviljone.

Projekti teostamise ajal töötas ettevõttes 7 inimest. Olemasolevate töökohtade ja töötajate hoidmiseks ning uue töökohta loomiseks algatati projekt, mille eesmärgiks oli ehitada firma kontoriruumid ja renoveerida töötajate olmepinnad. Projekti raames valmis

olemasoleva abihoone teisele korrusele kaasaegne kontoripind, kus on võimalik kliente vastu võtta, korraldada koosolekuid jms. Kontoriruumide valmimine oli eeltingimuseks müügijuhi töökoha loomiseks, seega oli projekt vajalik nii olemasolevate töökohtade säilitamiseks kui ka uute töökohtade loomiseks. Renoveeriti töötajate olmeruumid ning viidi vastavusse töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ning muude olmetingimusi puudutavate seadusandlike aktidega.

Foto: Aivar Pajo

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”
„Uku Masingu mälestustoa renoveerimine,
sisustamine ja Masingu büsti kujundamine ja valmistamine”

Taotleja: Raikküla Vallavalitsus
Aadress: Tamme küla 78 403, Raikküla vald

Projekti teostus: 2009-2010

Projekti kogumaksumus: 15 363,05 €
PRIA toetus: 13 826,71 €
Projekti kontaktisik: Jaan Truuts
raikkyla@raikkyla.ee | +372 514 1432

Projekti lühikirjeldus

Raikküla vald on väga rikkaliku kultuuripärandiga omavalitsus. Oluline on seda pärandit koguda ja jäädvustada järeltulevatele põlvedele.

2009. aastal täitis 100 aastat tunnustatud teadlase ja teoloogi Uku Masingu sünnist. Masing on sündinud Lipa külas, kohalikus koolis alghariduse saanud. Kuigi oma elutöö teinud Tartus, jäi Lipa küla Masingule surmani hinnatud paigaks, kus elasid tema vanemad ja õe pere. Rühm Uku Masingu loomingulise pärandi austajaid pidas vajalikuks teadlase, keelemehe, kunstniku,

usundiloolase ja teoloogi mälestuse jäädvustamist Lipa koolihoones, kus ta oli alghariduse saanud. Nii sündis idee sisustada Lipa koolimajas Uku Masingu mälestustuba tema elu, tegevust ja loomingut kajastava ekspositsiooniga ning valmistada Uku Masingu büst. Projekti teostamisega on avanenud külastajal võimalus saada ülevaade tunnustatud teadlase lapsepõlvest, vanematest, kodukohast ja -koolist.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine”
„Tegevuseks vajalike vahendite soetamine”

Taotleja: MTÜ Purculi
Asukoht: Purku küla 78401, Raikküla vald
Projekti teostus: 2011

Projekti kogumaksumus: 4 344,87 €
PRIA toetus: 3 910,37 €
Projekti kontaktisik: Salle Nurmeta | purculi@hot.ee

Projekti lühikirjeldus

2009. aastal suleti Purku külas ligikaudu 165 aastat tegutsenud kool. Endises koolihoones tegutseb valdala hallatavatest asutustest lasteäed ja raamatukogu. Kohalike tegusate inimeste eestvedamisel moodustati MTÜ Purculi, kelle põhieesmärgiks on piirkonnas külaja kultuurielu edendamine. Endisest koolihoonest on kujunenud nii kohalike kui ka ümberkaudsete külade keskus. Saalis ja MTÜ-le rendile antud ruumides olev mööbel oli kas amortiseerunud, liialt suur, halvasti transporditav või puudulik. Seepärast otsustas MTÜ Purculi taotleda vahendeid LEADER meetmest,

et soetada saali uued kergesti transporditavad ja ladustatavad lauad, toolid. Tänu projektile oli võimalus seltsi kasutuses olevate ruumide sisustust parendada ja kaasajastada, muutes hoones oleva ruumid atraktiivsemaks ja mugavamaks. MTÜ Purculi korraldatavad huumoriõhtud on publikumagnetiks terves maakonnas.

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Raikküla valla külade märgistamine-viidastamine”

Taotleja: Raikküla Vallavalitsus
Aadress: Tamme küla 78 403, Raikküla vald
Projekti teostus: 2011

Projekti kogumaksumus: 15 338,00 €
PRIA toetus: 10 513,20 €
Projekti kontaktisik: Marju Teiverlaur

Projekti lühikirjeldus

Raikküla valla väiksemates külates, millest ei lähe läbi riigitee, polnud viitasid. Külades puudusid piire tähistavad sildid, sissesõitudel ja ristteedel polnud viitavaid silte. Sellises olukorras on olnud probleeme operatiivteenistustel, et leida õiget adressaati. Raikküla VV algatatud projekti eesmärgiks oli tagada külaelanike turvalisus, aga ka lihtsustada Raikküla valda külastavate turistide teekonda vallas asuvate kultuuri- ja ajalooobjektide juurde. Lisaks annab külade sissesõitude

märgistamine kohalikele elanikele parema ettekujutuse koduvalla külade paiknemisest. Kabala Spordimaja korraldab laagreid teiste maakondade koolidele ja klubidele. Vallas toimub palju kultuuriüritusi ja muudki ettevõtmisi. Nüüd jõuavad kõik külalised Raikküla valda ilmaeksirännakuteta.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 5.1. „Inimressursi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine” „Suvi täis seiklusi”

Taotleja: Raikküla Vallavalitsus
Aadress: Tamme küla 78 403, Raikküla vald
Projekti teostus: 2013

Projekti kogumaksumus: 3 247,21 €
PRIA toetus: 2 800,83 €
Projekti kontaktisik: Helen Hints

Projekti lühikirjeldus

Raikküla valla külad on hajali, seepärast napib erinevate piirkondade noortel võimalusi üheskoos tegutseda. Parim aeg ühisürituste korraldamiseks ja erinevate külade noorte omavaheliseks liitmiseks on suvi, mil lastel ja noortel on rohkelt vaba aega.

Lisaks traditsioonilistele lõkkeõhtutele, jälgpalli mängimisele ning rattamatkale oli noorte sooviks tuua oma tegemistesse midagi põnevat ning meelde jäävat, huvitavat ja harivat. Tegevuskavasse võeti mitmed ühised väljasõidud Eestimaa erinevatesse paikadesse.

Külastati Eesti Vabaõhumuuseumi, veedeti põnevalt ja aktiivselt aega Triobetis kardikeskuses, korraldati MTÜ Seikluspisik eestvedamisel retk Pahlja laskumisionimisraja, viibiti Otepääl seikluspargis, käidi Tallinnas kinos, külastati Rakvere linnust ja lõbutseti Aqua Veepargis ning käidi OÜ Parvematkad poolt korraldatud kanuumatkal mööda Vigala jõge. Veel külastati Eesti Maanteemuuseumi ja Aura Veekeskust. Selle suve kohta võisid noored tõesti öelda: „Suvi täis seiklusi”, mis kõiki omavahel liitis.

Fotod: Helen Hints

RAPLA VALD

Valla pindala: 243 km²

Vallas 1 on 1 linn - Rapla, 3 alevikku: Alu, Hagudi, Kuusiku ja 38 küla:

Alu-Metsküla, Aranküla, Hagudi, Iira, Juula, Kalevi, Kelba, Kodila, Kodila-Metsküla, Koigi, Kuku, Kuusiku-Nõmme, Kõrgu, Lipstu, Mahlamäe, Möisaaseme, Mällu, Nõmme, Oela, Ohulepa, Oela, Pala-mulla, Purila, Raka, Ridaküla, Rõa, Seli, Seli-Nurme, Sikeldi, Sulupere, Tapupere, Tuti, Tõrma, Uusküla, Valtu, Väljataguse, Äherdi, Ülejõe

Elanike arv: seisuq 01.01.2015 – 9371

Discussion

Rapla vald piirneb Kohila, Juuru, Kehtna, Raikküla ja Märjamaa valla ning Harjumaalt Kernu vallaga.

Valla sünnipäev: 11. aprill

Rapla vald asub Põhja- ja Kesk-Eestis Rapla maakonna keskosas. Rapla vald on oma praegustesse piiridesse jõudmiseks pidanud üle elama mitmeid erinevaid reforme. Vald on moodustatud Rapla talurahvaasjade komissari otsusega 3. märtsil 1891 nr 15 ja tema koosseisu kuulusid Rapla, Alu, Valtu, Hagudi, Kodila, Sikeldi, Kuusiku, Seli ning Palamulla kogukonnad. 1938. aastani püsisid piirid muutumatult. 1945. aastal moodustati Rapla valla TSN Täitevkomitee juurde neli külanõukogu: Valtu, Hagudi, Sikeldi ja Rapla. 1950 vallad likvideeriti, kuid eelnimetatud külanõukogud jäid eksisteerima Rapla Rajooni TSN Täitevkomitee

juhtimisel. 1954 reorganiseeriti külanõukogusid taas ning Rapla külanõukogule liideti juurde Kelba ja Ohulepa külad ning Purila ja Seli sanatooriumi alad. 1963. aasta oktoobris liideti Rapla külanõukoguga Kohila külanõukogu endine „Tõnise“ söödanuumbaas. 1972 anti Rapla Külanõukogust Sauna, Kumma, Hertu, Saksa, Nurme ja Põrsaku külad Kehtna külanõukogu koosseisu. 1. novembril 1990 sai Rapla alev omavalitsusliku haldusüksuse õigused. 21. veebruaril 1991 anti Rapla külanõukogule valla õigused. 21. augustil 1993 sai Rapla linna õigused. 2002. aastal ühinesid Rapla linn ja seda ümbritsev Rapla vald.

Foto: Herkki Olo

Taotleja: OÜ INTARSIA

Aadress: Rapla linn, Rapla vald

Projekti teostus: 2009-2010

Projekti lühikirjeldus

OÜ Intarsia on asutatud 2008. aastal eesmärgiga pakkuda klientidele vineerist tellimusmööblit, kvaliteetseid puidust mänguasju ja tarbeesemeid, samuti pakkuda erinevat puitdetailide töötlemise teenust kuni lõpliku paigalduseni kliendi juures. Tegevust alustati 50 m² äripinnal, tootmismahdade kasvamisel asuti suuremale tootmispiinnale. Tootmise käivitamise algetapis tekkis vajadus soetada erinevaid tootmisseadmeid. Nii taotletigi formaatsae ja puidufreesi soetamiseks toetust Raplamaa Partnerluskogu meetmest 1.2 „Mikroettevõtluse arengu“ Toetuse abil ostetud tootmisseadmed võimaldasid oluliselt suurendada ettevõtte tootlikkust, ühtlasi tagada

Foto: Aare Hindremäe

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse arendamine” „OÜ Intarsia seadmete soetamine”

Projekti kogumaksumus:

6 380,93 €

PRIA toetus:

3 819,36 €

Projekti kontaktisik: Garry Urb

pakutava toodangu kvaliteeti. Ettevõtte toomismahud on käesolevaks hetkeks niipalju kasvanud, et tööd antakse viiele inimesele, toodete nimistu on kasvanud ligikaudu kuuesajale. Lisaks kohalikule turule valmistatakse tooteid Prantsusmaale, Rootsi, Saksamaale, Soome ja teiste välisriikide tellijatele.

Ettevõttel on enda reklaamimiseks olemas juba mitmekeelne kodulehekülg domeeniga www.puustuudio.ee , kus klientidel on võimalik näha kõikide pakutavate teenuste ja toodete kirjeldust ning esitada tellimusi. Järk järgult täiendatakse kodulehekülge tehtud tööde piltide galeriiga.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse areng”

1. „Sillastend Visualiner 3D LITE ostmine ja paigaldamine”

2. Tehnoülevaatuspunkti sisseseade ostmine

Taotleja: Rehvikeskus OÜ

Aadress: Rapla linn, Rapla vald

Projekti teostus: 2011-2012

Projekti kontaktisik: rehvikeskus@gmail.com

Projekti kogumaksumus:

1. 14 060,57 €
2. 38 030,00 €

PRIA toetus:

1. 8 436,34 €
2. 14 194,67 €

Projekti lühikirjeldus

100% Eesti kapitalil põhinev ettevõtte Rehvikeskus OÜ on asutatud 2007. aastal. Firma omanikud ning töötajad on pikaajalise nii uute kui kasutatud autorehvide müügikogemusega. 2009. aastal otsustati tegevust laiendada: renditi remonditöökoja tarvis uued suuremad ruumid, hakati lisaks rehvide müügile arendama sõidukite hooldus- ja remonditeenust ning avati autopesula. Alustati kaasaegse remonditöökoja sisustamist ja kompleksteenust osutavate spetsialistide ettevalmistamist. Rehvikeskus OÜ pakub oma klientidele mugavaid lahendusi ja professionaalset abi kõikides sõidukeid puudutavates küsimustes:

pakutakse autode hooldus- ja remonttöid ning kiireid lahendusi vajalike varuosade hankimisel. Ettevõtte teostab mootorsõidukite remonti, autodiagnostikat, vajalike tarvikute müüki, sõidukite sise- ja välispesu. Kaasaegne ettevõtte vajab kaasaegseid seadmeid. Ettevõttel puudus sillastend rehvidega seonduva täisteenuse pakkumiseks. Oma äri kaasajastamise eesmärgil taotles Rehvikeskus OÜ LEADER mikroettevõtluse programmi kahest voorust toetust sillastendi Visualiner 3D LITE ja tehnoülevaatuspunkti sisseseade ostmiseks ja paigaldamiseks.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse areng”

„Rapla Metalli OÜ tootmishoone rekonstrueerimine” I-III etapp

Taotleja: OÜ Rapla Metall

Aadress: Alu, Rapla vald

Projekti teostus: 2011-2014

Projekti kontaktisik: Margus Maidre

Projekti kogumaksumus:

- I. 69 054,87 €
- II. 85 496,80 €
- III. 39 225,00 €

PRIA toetus:

- I. 15 977,91 €
- II. 31 955,00 €
- III. 23 535,00 €

Projekti lühikirjeldus

Rapla Metall OÜ on erakapitalil põhinev Eesti ettevõtte, mis asutatud augustis 2010 asukohaga Alu alevik. Tootmise baasaluseks on Fesma Alu OÜ 20-aastane töökogemus soojaseadmete tootmisel, kellelt Rapla Metall OÜ osa tegevusi üle võttis. Firma põhitegevuseks on teraskatelde, akumulatsioonimahutite, tahkekütte põletite ja punkrite ning pakendipresside tootmine, kuid valmistatakse eritöödena metallkonstruktsioone. Noore firma eesmärgiks oli ümber korraldada ja optimeerida tootmisprotsess, moderniseerida tootmine, et pakkuda soojaseadmete valmistamisel terviklahendust, kus kõik tootmise etapid oleksid ühes kohas. Kaks tegevusaastat andsid tunnistust

järjest kasvavate tootmismahutude kohta, mis sundis juhte mõtlema tootmispindade suurendamise, töökeskonna kaasajastamisele ja uute töökohtade loomisele. Kavandatud eesmärkide saavutamiseks taotleti Leader programmist ettevõtlusmeetmest kolmel korral toetust. Projekti esimeses etapis ehitati „hoone karp” valmis, teises etapis valmis uus olmeblokk, milles töötajate riietus- ja pesemisruumid ning kontor, paigaldati elektri- ja valgustusseadmetik ning suitsugaaside ventilatsiooni- ja filteragregaat, ehitati ventilatsioonisüsteemid, kolmandas etapis soojustati tootmishoone ning soetati kolm keevitusagregaati.

Fotod: Margus Maidre

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse areng“ „Keedukatla ja marmelaadivormide soetamine“

Taotleja: Minna Sahver OÜ
Aadress: Valtu küla, Rapla vald
Projekti teostus: 2013

Projekti kogumaksumus: 9 380,94 €
PRIA toetus: 5 033,47 €
Projekti kontaktisik: Siret Elmi

Projekti lühikirjeldus

Minna Sahver OÜ on asutatud 2010. aastal ja rajamise idee sai alguse soovist pakkuda kohalikule tarbijale naturaalseid tooteid Eesti toorainest. Tootmisprotsess käivitati omavahendite ja EAS-i starditoetuse abil – alustati koduköögis, kuid klientuuri ja tootemahtude kasvades renditi suurem pind Valtu külas. Paaril esimesel tööaastal andis Minna Sahver OÜ tööd vaid ettevõtte omanikule, kes valmistas ise toodangu, tegi reklaami- ja müügitööd. Minna Sahver OÜ tootevälikusse kuuluvad peamiselt naturaalsest püreest valmistatud marmelaadikommid. Nõudlus nende järele on kõige suurem, kuid toodetakse veel naturaalseid

siirupeid, purgimarmelaade ning kuivatatud aia- ja metsmarju. Minna Sahvri tooted on tarbijate hulgas võitnud suure populaarsuse. Klientuuri kasvades tekkis vajadus tootmismahtusid suurendada ja seadmeid juurde soetada. 2013. aastal taotleti LEADER programmist toetust keedukatla ja marmelaadi silikoonvormide ostmiseks.

Ettevõtte põhieesmärgiks on pakkuda tarbijatele Eesti mähpõllumajanduse saadustest valmistatud tervislikku toitu.

Foto: erakogu

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse areng“ „Puraviku Tuuleveski laiendamine, I etapp“

Taotleja: Puraviku Tuuleveski OÜ
Aadress: Valtu küla 7, Rapla vald
Projekti teostus: 2011

Projekti kogumaksumus: 24 006,67 €
PRIA toetus: 14 404,00 €
Projekti kontaktisik: Harri Riim

Projekti lühikirjeldus

Puraviku Tuuleveski OÜ loodi 01.10.2003 ja peamiseks tegevusalaks on sepietatud esemete valmistamine. Omanikud Harri Riim ja Lauri Laiapea alustasid oma töömehepõlve seppadena Alvar Heiste sepikojas juba 1990ndatel, kuid 2003. aastal otsustati iseseisvalt tegutsema hakata. Valtu küla õunaaias paikneva 1815. aastal ehitatud Hollandi tüüpi kuuekorruseline päekivist tuuliku näol leiti sobivad ruumid tegevuse alustamiseks. Hoone oli esialgu üsna kehvast seisusest, kuid aegamööda on hoonet üles ehitatud. 2008. aastal paigaldati tuuleveskile uued tiivad.

Seppade tuntuse kasvades ja töömahtude suurenemisega jäi tuuleveski ruum kitsaks, mistõttu tekkis vajadus juurdeehituse järele. Leader programmi toetuse abil ehitati olemasolevale vundamendile juurdeehitus, taastades veski algupärane välisus. Tänu investeeringule suurenes tootmispind ja oli võimalik tööle juurde võtta kaks inimest. Täna töötab selles ettevõttes neli seppa. Ettevõttest on kujunenud Raplamaa üks tunnustatumaid turismiobjekte.

Fotod: erakogu

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide arendamine ja hoidmine“ „Raimond Valgre elu ja loomingut kajastava püsiekspositsiooniga toa rajamine“

Taotleja: Rapla Vallavalitsus
Aadress: Rapla linn
Projekti teostus: 2009-2010

Projekti kogumaksumus: 5 992,35 €
PRIA toetus: 4 327,33 €
Projekti kontaktisik: Rita Kikajon

Projekti lühikirjeldus

Raimond Valgre elab arvatavalt iga eestlase südames, kuid igaühes neist erinevalt: kelle südames tema laulude kadu, kelle südames läbi nähtud filmide või teatrietenduste, kelle südames läbi loetud artiklite või mälestusraamatute. Andeka muusiku kohta on väga vähe faktilist materjali. Pildi Valgrest on kujundatud lisaks muusikale ja faktidele tema kolleegide, sugulaste ja sõprade meenutused, arvamusel, ütlused, mis tihtipeale on küllaltki vastuolulised. On teada, et Valgre sündis Riisiperes, kuid nooruspõlves elas Raplas. Kahjuks polnud muusikuga seonduvat kohapeal eksponeeritud. 2008. aastal Rapla gümnaasiumiõpilaste hulgas korraldatud ideekonkursil märgiti Raplaga seotud isikutest enim

Raimond Valgret, pakkudes välja temanimelist muusikafestivali, muuseumi, muusikaparki, skulptuure ning stipendiumi. Rapla maakonna keskuste arengut puudutava uuringu põhjal peeti kuulsaimaks inimeseks minevikust Valgret. Nendele uuringutele toetudes asus Rapla vald Valgreaga seotud ideed realiseerida. Toonase kultuurinõuniku Rita Kikajoni eestvedamisel kirjutati 2009. aastal LEADER programmi pärimuskultuuri meetmesse projektitaotlus Valgre mälestustoa ehitamiseks. Valgre sünnipäeval, oktoobris 2010 avati universaalse disainiga püsiekspositsioon Rapla Kultuurikeskuses, mis on üheks Rapla valla poolseks panuseks Valgre mälestuse jäädvustamisel.

Foto: Siim Solman

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide arendamine ja hoidmine“ 1. Külapäev Uusküla esmamainimise 600. aastapäeva tähistamiseks 2. Kogumik „Uusküla 600“

Taotleja: MTÜ UUSKÜLA UUS ELU
Aadress: Uusküla küla, Rapla vald
Projekti teostus: 2009-2010
Projekti kontaktisik: Armar Paidla

Projekti kogumaksumus: 1. 1 775,32 €
2. 1 988,42 €
PRIA toetus: 1. 1 597,78 €
2. 1 789,51 €

Projekti lühikirjeldus

2009. aastal täitus 600 aastat Raplmaa silmapaistvaima küla –Uusküla esmamainimisest kirjalikes allikates. Uuskülas asub kultuurilooliselt väga oluline objekt – Rapla kalmistu. Uuskülas on asunud üle 100 aasta Rapla valla keskus, sellest külast on pärit terve plejaad Eesti kultuuriloos tuntud isikuid: Otto Tief, Johannes Kappel, Kaarel Liimand, Jaan Villard, Edla Soone, Jaan Soone, Roman Nyman, Arvi Paidla, Enn Kraam jpt. Saabuvat tähtpäeva otsustas kohalik kogukond ka silmapaistvalt tähistada. Plaaniti välja anda raamat Uusküla minevikust ja olevikust. Eelnevalt korraldati mitmeid retki, et koguda huvitavaid fakte raamatu tarbeks. Külapäeva oodatuma ja tänuväärseima ettevõtmisena püstitati mälestuskivi

näitleja Enn Kraamile. Eelnevalt on külas tähistatud Otto Tiefi, Johannes Kappeli, Kaarel Liimandi sünnipaigad. Nüüd lisandus veel üks kultuurilooliselt tähistatud ja heakorrastatud paik Uusküllas. Külapäeva teiseks oodatud sündmuseks kujunes Uusküla rahva etendatud näitemäng Oskar Lutsu „Kapsapea“ ainetel. Kokkutuleku öhtu edenedes söödi Sildema talu juures ühiselt suppi, meenutati endisi aegu, saadi tuttavaks teiste külaelanikega, vaadati tantsijate esinemisi ja kuulati pillimeeste mängu. Küla kokkutuleku õnnestumisele aitas kaasa teotähteline külaaktiiv. Ettevõtmine aitas oluliselt kaasa kogukonna idenditeedi tugevdamisele.

Fotod: Janar Paidla

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide arendamine ja hoidmine“
1. Riinimanda kooristuudio riided (segakoorile AUGUST 07)
2. Segakoorile “August 07” rahvariiete ostmine

Taotleja: Rapla Vallavalitsus
Aadress: Rapla linn
Projekti teostus: 1. 2009-2010 | 2. 2011-2013
Projekti kontaktisik: Pille Kuldkepp

Projekti kogumaksumus:
1. 1 885,39 €
2. 3 948,05 €
PRIA toetus:
1. 1 597,80 €
2. 3 553,25 €

Projekti lühikirjeldus

2008. aastal kogunenud väikesest grupist entusiastlikest lauljatest on tänaseks kasvanud harmooniliselt kõlav 30-liikmeline segakoor August 07, mis pakub kooslaulmise rõõmu täiskasvanud koorilauljatele üle Raplamaa. Riinimanda kooride tegevus on tervikuna suunatud pärimustraditsioonide hoidmisele, kuid segakoor August 07 on leidnud oma väljundi ja tugevuse eelkõige Veljo Tormise ja Pärt Uusbergi seades eesti rahvaviise esitades. Sellist muusikat viljeledes peab sisu ja vorm olema kooskõlas. Nii otsustati valmistada koorile riided, mis materjalilt ja mustriteltvärvidelt

ning teostuselt kannaksid edasi Eesti rahvusliku käsitöö ja pärimuskultuuri traditsioone, oleksid kantavad nii suvisel kui talvisel hooajal. Leader toetuse abil soetati 2009. aastal Rapla kihelkonna seelikud 16-le naislauljale, 2010. aastal projektiga valmistati juurde veel 8 seelikut, kirivööd ja linased tikandiga pluusalusseelikud naislauljatele ning pluusid meestele ja mustad villased jakid kõikidele kooriliikmetele. Koor on oodatud esineja kõikidele rahvakultuuri- ja koorifestivalidele, tuntust pälvinud nii kodu- kui välismaistel koorifestivalidel.

Foto: Pille Kuldkepp

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine“
I. „Valtu küla Öökulli paisjärve puhkeala renoveerimine
II. „Valtu Külaplatsi rekonstrueerimine: vabaõhulava püstitamine“

Taotleja: MTÜ Valtu Küla
Aadress: Valtu küla, Rapla vald
Projekti teostus: 2009-2012
Projekti kontaktisik: Ülle Laasner | Harri Riim

Projekti kogumaksumus:
I. 8 616,71 €
II. 20 343,26 €
PRIA toetus:
I. 7 740,75 €
II. 16 091,82 €

Projekti lühikirjeldus

Valtu külas on väike, aga tegus ja mõnus kogukond. Küla koosneb nii tiheasustusega kortermajade kui eramajade piirkonnast. Nende vahele jäävad Valtu mõisa hooned ja Öökulli paisjärv, mis kuulub eraomandisse, kuid on antud külasele rendile. Väike paisjärv on üks vähestest Rapla valla puhkealadest ja ujumiskohtadest. Järve kaldal asunud paadi- ja vettehüppesillad olid amortiseerunud ning ohtlikud, kuid veemõnude nautimisel – ujumisel, paatide ja süstadega sõitmiseks – on selliste sildade olemasolu vajalik. Ettevõtlike noorte juhtimisel algatati heakorralgud paisjärve ümbruse korrastamiseks. Talgute korras toimusid puhkeala

heakorratööd: sildade juurest jõe puhastamine, järve ümbruse puhastamine ning lepiku raie. Leader programmist taotleti kahel korral toetust. Esimese projektiga ehitati kolm uut paadi- ja vettehüppesilda järve erinevasse külge, paigaldati uus külakiik ning parendati kahte jõge ülendav sild. Teise projekti toel ehitati külaplatsile laululava. Projektide tulemusel muutus Valtu küla ning teiste ümberkaudsete inimeste elukeskkond turvaliseks, meeldivaks ning stiilseks vaba aja veetmise kohaks.

Fotod: Aare Hindremäe

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Rapla Vesiroosi terviseraja ehitamine”

Taotleja: Rapla Vallavalitsus
Aadress: Viljandi mnt 17 , Rapla linn
Projekti teostus: 2011-2013

Projekti kogumaksumus: 73 619,52 €
PRIA toetus: 63 911,46 €
Projekti kontaktisik: Herkki Olo

Projekti lühikirjeldus

Raplamaal tegeldakse aktiivselt tervislike eluviiside kujundamisega. Oluliseks eeltingimuseks on maakonna erinevates paikades spordirajatiste ja terviseradade arendamine. Raplas puudus selline terviserada, kus oleks võimalik suusatada, joosta, teha kepikõndi, jalutada või sõita rattaga. Vesiroosi tervisepargis oli küll kujundatud 3 m laiune ja ca 0,8 km pikkune jooksu- ja matkarada, mida kasutasid kehalise kasvatus tundides jooksmiseks gümnaasiumi õpilased, kuid see ei rahuldanud piirkonna elanike vajadusi – puudus valgustus ning korralik rajapõhi ja -kate, suusatamiseks oli rada liiga kitsas ning raja kontuur ei olnud kogu ulatuses sobiv. Vallavalitsuse

eesvedamisel algatati Vesiroosi spordikeskkonna- tervisepargi arendus. Sadolin spordihoone ümbruses asuvad palliplatsid, skatepark, perspektiivne staadion ning kitsas jooksurada, mille baasil arendati LEADER programmi toetusel vajadustele vastavad terviserajad. Antud projektiga laiendati olemasolev jooksurada 5 m laiuks – rajakoridori korrigeeriti ja puhastati võsast, täideti rajapõhi, ja -kate, ehitati täiendavad rajalõigud, stardikoridor, paigaldati valgustus ja rajaskeemiga infostend. Tervisepark asub maakonnakeskuses, mistõttu on logistiliselt sobiv paik sportimiseks nii Rapla valla kui Raplamaa teiste piirkondade elanikele.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine” „Rapla valla külade piirkondade arengukavade koostamine”

Taotleja: Seltsing Rapla Valla Külade Kogu
Aadress: Rapla linn, Rapla vald
Projekti teostus: 2011-2012

Projekti kogumaksumus: 3 385,27 €
PRIA toetus: 3 385,27 €
Projekti kontaktisik: Ülle Laasner

Projekti lühikirjeldus

Rapla valla 1 linn, 3 alevikku ja 38 küla moodustavad ajaloolistest tõmbekeskustest lähtuvalt 5 väiksemat piirkonda ehk erinevat ajaloolist kanti. Osades külates on rahvaarv väike ja ühistegevuski tagasihoidlik. Seetõttu puudub igal üksiku külal vajadus ja mõnel külal ka võimekus arengukava koostamiseks.

Seltsing Rapla Valla Külade Kogu pidas mõistlikuks koostada arengukavad sarnaste piirkondade ehk kantide kaupa. Arengukavade koostamist peeti oluliseks, et paremini väljendada oma vajadusi ja huve valla üldplaneeringu, arengukava ja eelarve koostamisel. Seltsing Rapla Valla Külade Kogu algatas koostöös

Rapla Vallavalitsusega viie kandi arengukavade koostamise projekti, taotledes 2010. aastal toetust LEADER programmi külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamise meetmest. Projekti eesmärgiks oli külade arengu kavandamine kandipõhise koostöö ja partnerluse kaudu, erinevate sektorite vahel – kogukondade, ettevõtjate ning omavalitsuse ja Leader sidusrühma koostöö suurendamine, külaelu aktiivsuse, omaalgatuse suurendamine. Oluline on uute külaelu eestvedajate leidmine, samuti kogukondliku ühistunde loomine ning identiteedi kujundamine läbi kohaliku demokraatia tugevdamise.

Fotod: Vahur Tarkmees

Meede 5.1. „Inimressursi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine”
„Rapla valla õpilasmaleva ühisürituse “Rapla malev seikleb”
korraldamine ja läbiviimine”

Taotleja: Rapla Vallavalitsus
Aadress: Viljandi mnt 17, Rapla linn
Projekti teostus: 2009-2010

Projekti kogumaksumus: 5 614,45 €
PRIA toetus: 5 053,06 €
Projekti kontaktisik: Rita Kikajon

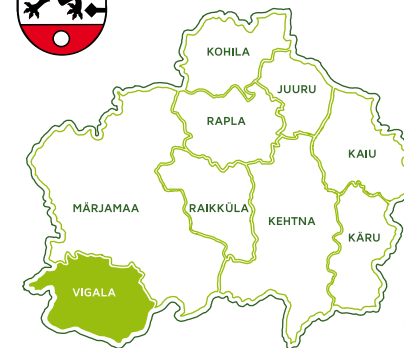
Projekti lühikirjeldus

Rapla valla arengukavas aastateks 2007-2015 oli oluline rõhuasetus noortele suunatud tegevustel. Linnastunud ühiskonnas on paljudele lastele muutunud võõraks käitumine looduses ning töötamine meeskonnana. Seetõttu on Rapla vallas juba aastaid korraldatud suviseid õpilasmalevaid, et noori aktiveerida ja kogukonna arendamisse kaasata. Valla algatatud projekti eesmärgiks oli anda noortele võimalus õppida, kuidas käituda ja liikuda looduses, luua seosed, milles peituvad grupitegevuse eelised individuaalse ees, kuidas tajuda ohte ning neid oma teadliku käitumisega minimaliseerida. Projekti raames kavandati Rapla valla erinevate kantide ligikaudu 90 töömalevlasele

kasulik puhkus koos uute oskuste omandamisega (rühmatöö, meeskonnatöö, looduses liikumine jt. eluks vajalikud oskused), avardades noorte suhtlusvõrgustikku. Eesmärk oli, viia malevlased koos juhendajatega oma igapäevasest keskkonnast väljapoole. Sihtkohaks valiti Lõuna-Eesti Otepää vald. Koos juhendajatega viibiti Otepää seikluspargis ning lähiümbruses. Õpiti maastikul liikumist ning muid oskusi nii grupis kui individuaalselt. Projekti tegevused täitsid igati oma eesmärgi: õpilasmaleva populaarsus on aasta-aastalt tõusnud.

Foto: Malvi Kapstas

VIGALA VALD

Valla pindala: 269,8 km²

Vigala valla keskus asub Kivi –Vigalas, vallas on 27 küla:

Araste, Avaste, Jädivere, Kausi, Kesu, Kojastu, Konnapere, Kurevere, Leibre, Läti, Manni, Naravere, Oese, Ojapere, Paljasmaa, Palase, Pallika, Päärdu, Rääski, Sääla, Tiduvvere, Tõnuma, Vagu-ja, Vanamõisa, Vana-Vigala, Vängla.

Elanike arv: seisuga 01.01. 2015 – 1 199 inimest

Vigala vald piirneb Halinga, Märjamaa, Kullamaa, Lihula ja Koonga vallaga.

Valla sünnipäev on: 20. detsember

Vigala valda läbib rahvusvahelise tähtsusega Via Baltica maantee (Tallinn–Pärnu), mis võimaldab kiirelt liikuda nii Pärnu kui Tallinna suunas. Vigalast algab kohalike omavalitsuste ajalugu, saades Eestis juba 1789. aastal esimesena valla õigused. 14. juulil 2013 täitis 224 aastat “Vigala õiguse” kehtestamisest, millega algas vallaametnikega valdade loomine Eestis.

Vigala kihelkonna ajalugu ulatub 13. sajandi algusesse, olles Eesti ajalooline kihelkond Läänemaal. 13. sajandi alguses kuulusid Vigala maad Saare-Lääne piiskopkonnale, samal ajal läänistati piirkond von Uexküllidele. 18. sajandil kujunes Vana-Vigala mõis Uexküllide suguvõsa peamõisaks. 1919. aasta maareformi käigus võrandati Vigala mõisa von Uexküllidelt.

Vigala kirikukihelkond likvideeriti 1925. aastal, mil üle Eesti kaotasid kirikukihelkonnad haldusüksusena oma tähtsuse. Kolmekümnendate aastate lõpp oli Vigala valla hiilgeaeg, mil teda endiselt kutsuti Läänemaa Mulgimaaks.

II Maailmasõda ja järgnenud okupatsiooniaastad tõid kaasa suured inimkaotused. II maailmasõjas

hukkus üle 40 inimese, 1940-1957 hukkus üle 120 eraisiku, emigreerus üle 50 inimese, küüditamiste ja arreteerimiste pärast kannatas üle 250 inimese. 1948. aastal alustati Vigalas kollektiviseerimisega, kokku moodustati 17 kolhoosi.

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse areng”
„Hosteli ehitamine” I-III etapp

Taotleja: OÜ HELTAN
Aadress: Alu, Rapla vald
Projekti teostus: 2010-2014
Projekti kontaktisik: Helbe Kliss

Projekti kogumaksumus:	PRIA toetus:
I. 26 444,40 €	I. 15 866,65 €
II. 26 651,80 €	II. 15 977,91 €
III. 45 388,00 €	III. 27 233,00 €

Projekti lühikirjeldus

Vigala vald on teada-tuntud väga rikka ajaloo- ja kultuuripärandiga piirkond. Paraku polnud turistidel võimalust piirkonnas pikalt viibida ja põhjalikumalt paigaga tutvuda, tehti vaid pögusaid läbisõite. Rändaja piirkonda pikemaks ajaks meelitamiseks oli vaja ehitada heal tasemel majutuskohad ja luua juurde lisateenuseid.

Sellest tulenevalt tekkis raamatupidamisteenust pakkuval ettevõttel idee laiendada oma ettevõtet ning hakata pakkuma hea tasemega majutus- ja turismi-teenust. Sündis idee rajada 12-kohaline hostel, lisana pakutakse giiditeenust, võimalust korraldada koolitusi, rentida ruume tähtpäevadeks. Projekti kolme etapi

käigus renoveeriti vana hoone täielikult: välisfassaad, katus, I korruse siseruumid ning ehitati välja II korrus. Nüüd on Vigala vallas väga soodsa asukoha ja meeldiva interjööriga majutus- ning teenindusruumid nii turistidele kui vallaelanikele.

Foto: Aare Hindremäe

Meede 1.2. „Mikroettevõtluse areng”
1. „Tootmisruumide akende vahetamine”
2. „Liisu Rõivad OÜ tootmishoone välisfassaadi renoveerimine”

Taotleja: OÜ Liisu Rõivad
Aadress: Vana-Vigala, Vigala vald
Projekti teostus: 2010-2014
Projekti kontaktisik: Natalia Lüllmaa

Projekti kogumaksumus:	1. 5 827,30 €
	2. 19 522,16 €
PRIA toetus:	1. 3 496,38 €
	2. 11 713,30 €

Projekti lühikirjeldus

Liisu Rõivad OÜ on õmblusettevõtte, kes valmistab toodangut nii Eesti, Rootsi kui Soome tellijatele, pakudes tööd kohalikule naisperele, kes on pikaajalise kogemusega oskustöölised. Liisu Rõivad OÜ on tugeva töötajaskonnaga ning suurte tööalaste kogemustega ettevõtte, kus on paindlik tootmistsükkel. Nii Firma juht kui töötajad on valmis muutusteks ja uuteks väljakutseteks. Toetust hoone renoveerimiseks taotles ettevõtja kahes etapis: esmalt akende vahetamiseks ja II etapis maja välisfassaadi renoveerimiseks. Teostatud projekti eesmärgiks oli parandada töötajate töökeskkonda, minimeerida küttekuludsid kuni 35%, mis võimaldab edaspidi suurendada ettevõtte kasumit. Kasumlikkuse tõus võimaldab suurendada tootlikkust,

andes võimaluse uuendada ja kaasajastada tootmisprotsesse. Tootmismahdade suurenemisega tekib võimalus luua uusi töökohti. Ehitustööde käigus soojustati 1. ja 2. korruse välisseinad, tuulekoja välisseinad ja hoone sokliosa, osaliselt müüriti keldri aknaavad. Ehitati uus puitkarniis ja ümber hoone rajati sillutusriba. Uus karniis muudab maja välisilme ilusamaks ja ohutumaks, samuti ei pääse vihmavesi ligi katuse ja seinte vahele. Projekti käivitamisega säiliti hoone eluiga, tööalaseid traditsioone ning annab jätkuvalt tööd kohalikele inimestele. Hoone kaunis välisfassaad mõjub positiivselt Vana-Vigala külale ja on noortele tõestuseks elu võimalikusest maal.

Fotod: Natalia Lüllmaa

Meede 3.1. „Pärimustraditsioonide säilitamine ja arendamine”

1. „Vigala folklooriseltsile linaste rõivaste ja pastelde ostmine”
2. „Pikk-kuubede ostmine Vigala folklooriseltsile Kiitsharakad”

Taotleja: MTÜ Folklooriselts Kiitsharakad

Aadress: Vigala vald

Projekti teostus: 2009-2010

Projekti kontaktisik: Janika Liländer

Projekti kogumaksumus:

1. 2 939,81 €
2. 1 636,14 €

PRIA toetus:

1. 2 645,89 €
2. 1 472,51 €

Projekti lühikirjeldus

Folklooriseltsi Kiitsharakad tegevuseesmärgiks on eeskätt Vigala kihelkonna ning Lääne-Eesti tantsude, laulude, mängude, viiside, kommete ja käsitöö kogumine, talletamine ning tutvustamine. Seltsi kõik liikmed korraldavad kohalikke folkloorialaseid ettevõtmisi ning osalevad vabatahtlikena maakondlikel ja vabariiklikel folklooriüritustel, neil on erinevaid oskusi ja kogemusi folkloorsete tegevuste läbiviimisel. Korraldatakse koolituspäevi, töötube, laste ja täiskasvanute folklooriüritusi, kus rahvariietes tegutsemine

tõstab esinduslikkust. Selleks peeti oluliseks valmistada naistele 16 komplekti linasest riidest kleiti ja kostüümi, 8 meeste rõivaste komplekti (püksid ja särgid) ning jalanõudeks kõikidele tantsijatele pastlad. Seltsi liikmed pärimusaineliste ürituste läbiviijatena ning nendes aktiivselt osalejatena tunnevad end ühtse ja esindusliku kollektiivina, riietudes pärimusainelistesse rõivastesse. Olemasolevad rahvariided on sobilikud kontsert-esinemisteks.

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Kivi-Vigala keskväljaku ehitamine”

Taotleja: Vigala Vallavalitsus

Aadress: Vigala vald

Projekti teostus: 2009

Projekti kogumaksumus:

98 255,02 €

PRIA toetus:

63 911,64 €

Projekti kontaktisik: Priit Kärсна

Projekti lühikirjeldus

Kivi-Vigala küla keskuse infrastruktuur vajab uuenduslikku lähenemist, kuna oli oluliselt vananenud ja amortiseerunud, noortel emadel puudus võimalus lastega jalutamiseks (sh lastevankritega), noortel puudus võimalus sõita rulluiskudega, harjutada rulasõitu, polnud kohta ühistegevusteks ja kokkusaamiseks pärast kooli.

Projekti põhieesmärgiks oli rajada Vigala vallarahvale – eelkõige noortele ning lastega peredele atraktiivne vabaaja veetmise koht. Projekti käigus valmis 0,9 hektari suurune keskväljak rülaplatsi, mänguväljaku,

purskkaevu ning jaanilõkkeplatsiga, mis sidus küla südame ühtseks tervikuks külakeskuse hoonega. Keskväljakul on asfaltkattega kõnniteed, mis on valgustatud postvalgustitega.

Atraktiivse ja mitmesuguste võimalustega keskväljaku rajamisega loodi lastele ja noortele koht, kus nad saavad turvaliselt ja aktiivselt vaba aega veeta. Piirkonna elanikud said meeldiva koha puhkeaja veetmiseks ning valla ühissettevõtmistes kaasa löömiseks.

Foto: Priit Kärсна

Meede 4.1. „Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine” „Vigala viidad”

Taotleja: MTÜ Jätkusuutlik Vana-Vigala
Aadress: Vigala vald
Projekti teostus: 2010-2011

Projekti kogumaksumus: 7 137,46 €
PRIA toetus: 4 282,46 €
Projekti kontaktisik: Maie Üürike | Helbe Kliss

Projekti lühikirjeldus

Mööda Eestimaad sõites on üsna raske orienteeruda, sest meie teed, külad, kultuuri-, ajaloo- ja muinsuskaitseobjektid ning ettevõtted on sageli tähistamata.

MTÜ Jätkusuutlik Vana-Vigala otsustas antud projektiga muuta Vigala valla ettevõtted ning külad turistidele, päästeametile, Eesti Postile, kiirabile ja teistele valda külastavatele inimestele kättesaadavaks, et kõik tulutult ekslemata õigesse sihtpunkti jõuaksid.

Projekti käigus paigaldati 113 posti, 254 silti tänavatele, vallateedele ning suunaviita ettevõtetele. Projekti teostamisega lahendati oluline probleem, sest korralik tähistus võimaldab juurdepääsu nii abivajajateni kui valla külalisel otsitava objektini

Foto: Maie Üürike

Meede 4.2. „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamise” „Vana-Vigala külad kauniks ja tuntuks”

Taotleja: MTÜ Jätkusuutlik Vana-Vigala
Aadress: Vigala vald
Projekti teostus: 2011

Projekti kogumaksumus: 4 680,88 €
PRIA toetus: 4 001,89 €
Projekti kontaktisik:
Maie Üürike | maie36@hotmail.ee | +372 56 939 081
Helbe Kliss | helbe.kliss@mail.ee | +372 56 604 062

Projekti lühikirjeldus

Projekti kavandades lähtuti soovist muuta tulevikus kodukoht Vana-Vigala küla kauniks ja tuntuks. Esmase projektitegevusena korraldati aiandushuvilistele koolitus „Maakodu aia kujundamise ABC”, kus jagati põhitõdesid nii algajatele aiakujundajatele kui ka varem aiandusega tegelenud inimestele. Koolituse läbiviijaks oli Gardener OÜ juhataja-aiakujundaja Mailis Laanemäe. Huvi koolituse vastu oli suur. Kokku osales 28 koduaia omanikku.

Fotod: Maie Üürike

Pärast koolitust osaleti ühisel õppereisil Lätimaale, kus tutvuti Põhja-Läti olulisemate aiandusobjektidega: Riia botaanikaaed, Babite rodopark, Bulduri aianduskooli park, Rundale loss ja seda ümbritsev suurejooneline barokkpark, vaadati kuurortlinna Jurmalat haljastust. Õppereisi käigus oli võimalus osta istikuid, tutvuda Lätimaa aianduskultuuriga. Koolitusreis sai teoks koostöös Astellaria Reisibürooga, reisikava koostajaks oli Virve Poom. Projekti jätkusuutlike tegevustena toimusid edaspidi koduaedade korrastamised, kodude suvised remonttööd ja ümbruskonna heakorrastustalgud.

Meede 5.1. „Inimressurssi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine”
„Vigala ettevõtluse tulevik” (ettevõtlusalane koolitus Vigala noortele)”

Taotleja: MTÜ Jätkusuutlik Vana-Vigala

Aadress: Vigala vald

Projekti teostus: 2010

Projekti kogumaksumus: 4 972,32 €

PRIA toetus: 4 473,82 €

Projekti kontaktisik: Maie Üürrike | Helbe Kliss

Projekti lühikirjeldus

Noorte iseseisvumisel on oluline saavutada stabiilne positsioon tööturul. Projekti kavandamisel seati eesmärgiks tõsta noorte ettevõtlusalast teadlikkust, anda noortele peredele majandusliku ja sotsiaalse toimetuleku oskusi, suurendada noorte konkurentsivõimet läbi ettevõtlustegevuse.

Projekti käigu toimus 20 tundi auditoorset õpet, teostati 10 tunni ulatuses praktilisi töid ja iga noor pidi koostama individuaalse äriplaani. Õppetöö käigus omandasid osalejad teadmisi ja oskusi majanduse ja turunduse üldalustest, toote omahinna kujunemise põhimõtetest, ettevõtluse ja ühistegevuse alustest. Koolituse käigus külastati kohalikke ettevõtjaid, tutvustati enda koostatud äriplaane. Koolituse lõpetamisel anti igale osalejale tunnistus ja ettevõtlusalane õpik.

Aastatel 2009-2014 Raplamaal teostatud LEADER projektid seisuga 23.09.2015 meetmete kaupa

MEEDE 1.2 „Mikroettevõtluse arendamine“

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
	JUURU VALD - 2 projekti				
2010	Mobiilse puidutöötlemise arendusprojekt	Ardi Soovik Ristiku Talu	FIE	10 676,18	5 263,03
2013	Keraamikatöökoja seadmete renoveerimine ja uute mudelite valmistamine	OÜ Honor KK	OÜ	34 395,00	20 637,00
	KAIU VALD - 3 projekti				
2012	Õöbiku gastronoomiatalu CVI ja pakendite kujunduse väljatöötamine	Local Food OÜ	OÜ	2 865,00	1 432,50
2012	Agnese puhkemaja sisustuse ostmine	OÜ Laansoo& KO	OÜ	27 223,98	16 334,00
2013	Õmblusettevõtte renoveerimine	Heivi Pajula OÜ	OÜ	35 812,61	21 487,00
	KEHTNA VALD - 11 projekti				
2009	Ingliste mõisa peo ja jahisaali ehitamine	Ecomarine OÜ	OÜ	40 149,30	15 977,91
2011	Ingliste mõisa jahisaali mööbli ja sisseseade soetamine	Ecomarine OÜ	OÜ	23 902,80	10 806,83
2012	Ingliste mõisa köögi ehitamine	Ecomarine OÜ	OÜ	51 599,00	30 075,69
2010	Kredor OÜ teenuse arendamine	Kredor OÜ	OÜ	3 779,54	2 226,71
2010	Puhkekompleksi rajamiseks vajalike eeltööde teostamine	Ralex OÜ	OÜ	21 985,60	12 555,48
2012	Kaerepere puhkekompleksi saunahoone ehitamine	Ralex OÜ	OÜ	24 133,45	14 000,00
2011	Tootmisvahendite soetamine säekaatrile	Lokuta Kaater OÜ	OÜ	57 641,92	15 977,00
2011	Külalistemaja Varjula seadmete soetamine	Külalistemaja Varjula OÜ	OÜ	8 785,00	5 271,00
2012	Külalistemaja Varjula mööbli soetamine	Külalistemaja Varjula OÜ	OÜ	4 305,10	2 583,06

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2014	Külalistemaja Varjula tulekahjusignalisatsioonisüsteemi rajamine	Külalistemaja Varjula OÜ	OÜ	5 010,18	3 006,11
2012	Seiklus- ja ürituskorralduse vahendid maakonna turismitalude konkurentsivõime tõstmiseks	Elamuspank OÜ	OÜ	41 533,18	24 821,13
	KOHILA VALD - 9 projekti	9 projekti			
2009	Polüuretaan isolatsioonvahetude lahenduste tootmine	Eesti Varaehitus OÜ	OÜ	22 944,29	12 525,28
2009	Soolakambri, Medy Jet massaažiaparaadi, Dermalife SPA OceanaTM ostmine ja paigaldamine	OÜ Fleur	OÜ	28 997,03	15 977,91
2010	Floris Ilu- ja Tervisekeskuse teenuste laiendamine	OÜ Fleur	OÜ	23 530,85	11 496,18
2010	Kohviku rajamine Kohila alevisse	Tigrox OÜ	OÜ	17 801,18	10 680,66
2010	Ratastel sauna, vibukomplektide, puhkeplatsi hooldusvahendite ostmine	OÜ Ülejõe Rantso	OÜ	8 036,13	4 821,68
2011	Videotehnika soetamine	OÜ TeTom	OÜ	7 195,82	4 317,49
2012	Metalli- ja keevitustöödeks vajalike seadmete ostmine	OÜ Metallikuningas	OÜ	12 557,00	7 534,20
2012	IDEE4 Mööblikoda arendamine ja eksport	Idee 4 Mööblikoda OÜ	OÜ	10 190,00	6 113,34
2013	Purk stuudio arendamine	Purk Stuudio OÜ	OÜ	9 630,75	5 778,45
	KÄRU VALD - 2 projekti				
2010	Toosikannu OÜ-le veepumba soetamine ja ATS paigaldamine	Toosikannu OÜ	OÜ	2 267,02	1 360,21
2011	Seminariruumi ehitamine, märgiheitemasinade ja mootorsaani ost	Toosikannu OÜ	OÜ	35 345,07	6 000,00
	MÄRJAMAA VALD - 13 projekti				
2009	Märjamaa lihatööstuse fassaadi rekonstrueerimine ja territooriumi korrastamine	OÜ Märjamaa Lihatööstus	OÜ	30 552,33	15 276,16
2009	Kaubandus- ja teenindushoone majutuskohdade rekonstrueerimise I etapp - katuse vahetamine	Haimre-Group OÜ	OÜ	19 203,85	10 901,23

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2010	Katusekorruse kütte-;veevärgi ja kanalisatsiooni ehitamine, saali ja trepikoja rekonstrueerimine	Haimre-Group OÜ	OÜ	19 045,67	11 427,40
2011	Majutusruumide nr.1, 2 ja 3 väljaehitus katusekorrusele	Haimre-Group OÜ	OÜ	27 737,67	15 977,90
2010	Loodusturismi äriplaan:Hobustega Raplamaad avastama!	Voore Tallid OÜ	OÜ	22 700,00	12 924,85
2010	Diagnostikaseade	OÜ Waldees	OÜ	8 992,11	1 105,95
2011	Töstuki, keevitusseadme, pneumomutrikeeraja, akudrelli, akunurklihvija, tikksae ning vee- ja tolmuimeja ostmise	Treamplast OÜ	OÜ	16 950,00	10 170,00
2011	Hobuturismi teenuse mitmekesistamine	OÜ Juurimaa Tall	OÜ	6 710,72	4 026,43
2012	Ultraheli aparadi soetamine Sipa loomakliinikule	FIE Reet Reimann	FIE	17 200,00	10 320,00
2013	Kuuda Hooldekodu haljastuse- ja kõnniteede rajamine, lehtla ja piirdeaia ehitamine	Kuuda Hooldekodu OÜ	OÜ	49 848,00	29 818,80
2013	CNC frees- ja laserpingi ostu äriplaan	FIE Ivo Kivastik	FIE	52 289,00	31 373,40
2013	Metallkonstruktsioonide tootmiseks sildkraana ostmine ja paigaldamine	Novalteh OÜ	OÜ	36 329,00	21 797,40
2013	Papagoi Keskuse rajamine	Eesti Papagoi OÜ	OÜ	37 490,00	22 494,00
	RAIKKÜLA VALD - 4 projekti				
2009	OÜ Pajo Saeveski ruumide rekonstrueerimine	OÜ Pajo Saeveski	OÜ	26 624,38	15 974,50
2009	Vesijalgrataste ostmise	OÜ Parvematkad	OÜ	26 504,04	15 902,38
2010	OÜ Redintegro tootmishoone katuse renoveerimine, laoruumide väljaehitamine	OÜ Redintegro	OÜ	26 883,80	15 976,64
2012	Vibroplaadi, generaatori, sae ja survepesuri ostmise	Falcol Grupp OÜ	OÜ	6 278,55	3 767,13
	RAPLA VALD - 24 projekti				
2009	Naha- ja küünehooldus teenuse arendamine	Ülle Sinivee Ilusära	FIE	15 868,68	9 521,18
2010	Taimo Tammiku fotoäri labori soetamine	Taimo Tammiku Fotoäri	FIE	27 482,01	15 977,91

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2010	OÜ Intarsia seadmete soetamine	OÜ Intarsia	OÜ	6 380,93	3 819,36
2010	Reklaamteenuse osutamiseks uue tootmistehnoloogia soetamine	Candille OÜ	OÜ	24 925,54	12 594,00
2010	Pesupesemise teenus	OÜ Rapla Hoone Grupp	OÜ	7 761,37	4 656,79
2012	Uue auto käsipesula rajamine	OÜ Rapla Hoone Grupp	OÜ	54 026,33	31 955,00
2010	Puittoodete arenduse äriplaan	OÜ Hengelo	OÜ	9 259,65	5 555,78
2010	Pesumajaseadmete ost Rohelisele Pesumajale	OÜ Extracare	OÜ	19 934,05	11 960,43
2010	Männikooremultši pakendi kujundamine ja trükiplaatide valmistamine	Autorevol OÜ	OÜ	2 508,78	1 505,14
2010	Sõidukite konditsioneeride täitmise ja hoolduse teenus	OÜ Külmaline	OÜ	7 076,74	4 245,85
2013	Remondi ja hooldustööde seadmete soetamine	OÜ Külmaline	OÜ	9 872,33	5 916,24
2010	Taff Music OÜ uute seadmete soetamine täiustatud teenuste osutamiseks	Taff Music OÜ	OÜ	7 726,40	4 354,93
2011	Sillastend Visualiner 3D LITE ostmine ja paigaldamine	OÜ Rehvikeskus	OÜ	14 060,57	8 436,34
2011	Tehnoülevaatuspunkti sisseseade ostmine	OÜ Rehvikeskus	OÜ	38 030,00	14 194,67
2011	Kahveltöstuki Jungheinrich DFG 540 ostmine	OÜ Tohuvana Saeveski	OÜ	31 828,00	15 977,91
2011	Rapla Metalli tootmishoone rekonstrueerimine esimene etapp	OÜ Rapla Metall	OÜ	69 054,87	15 977,91
2011	Rapla Metall OÜ tootmishoone rekonstrueerimise II etapp	OÜ Rapla Metall	OÜ	85 496,80	31 955,00
2013	Rapla Metall OÜ rekonstrueeritava tootmishoone soojustamine ja inverter keevituste soetamine	OÜ Rapla Metall	OÜ	39 225,00	23 535,00
2011	Puraviku Tuuleveski laiendamine, I etapp	OÜ Puraviku Tuuleveski	OÜ	24 006,67	14 404,00
2011	Autode kliimaseadmete diagnostika ja remonditeenuse käivitamine	Tulbi Auto OÜ	OÜ	17 901,00	9 290,80

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2012	Artur ja Catering OÜ tegevuse arendamiseks teenindushaagise soetamine	OÜ Artur ja Catering	OÜ	7 024,17	4 214,50
2013	Keedukatla ja marmelaadivormide soetamine	Minna Sahver OÜ	OÜ	9 380,94	5 033,47
2013	Metallitöötlusmasina painutuspingi TSM 20/40 ostmine	OÜ Kehtna KEK	OÜ	19 290,00	11 574,00
2013	CNC juhtimisega torupainutuspingi ostmine	OÜ Fesma Alu	OÜ	93 325,00	32 000,00
	VIGALA VALD - 7 projekti				
2009	Vana-Vigala apteegimaja rekonstrueerimine	OÜ Vigala Apteek	OÜ	15 171,21	9 102,73
2010	Apteegimaja rekonstrueerimine II etapp	OÜ Vigala Apteek	OÜ	26 768,69	15 195,09
2010	Hostel Vana-Vigalas	Heltan OÜ	OÜ	26 444,40	15 866,65
2010	Hosteli välisfassaadi ehitamine				
	Heltan OÜ	OÜ	26 651,80	15 977,91	
2012	Hirvepargi külalistemaja II korruse väljaehitamine ja mööbli soetamine	Heltan OÜ	OÜ	45 388,17	27 232,90
2011	Tootmisruumide akende vahetamine				
	OÜ Liisu Rõivad	OÜ	5 827,30	3 496,38	
2012	Liisu Rõivad OÜ tootmishoone välisfassaadi renoveerimine	OÜ Liisu Rõivad	OÜ	19 522,16	11 713,30
	MAAKONNAÜLESED - 13 projekti				
2010	Maakondliku infolehe Talu Leht 4 numbri väljaandmine	Rapla Nõuandjate Ühendus	MTÜ	3 195,59	2 876,01
2010	Rapla Ettevõtjate Ühingu õppereis Poola Vabariiki	Rapla Ettevõtjate Ühing	MTÜ	3 548,50	3 193,33
2010	MEPÜ õppereis	Märjamaa Ettevõtjate Piirkondlik Ühendus	MTÜ	2 926,52	2 633,86
2010	Raplamaa turismiettevõtjate õppereis Ruhnu saarele	SA Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus	SA	2 435,03	2 191,51
2010	Raplamaa ettevõtjate ühingute ja RAEK nõustajate meeskonna juhtimise arendamine II	SA Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus	SA	3 799,54	3 195,58

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2010	Raplamaa naisettevõtjate maine kujundamine ja ühisturunduse arendamine	MTÜ Ettevõtlikud Naised Raplamaal	MTÜ	3 032,61	2 729,33
2010	MEPÜ Õppereis 2011	Märjamaa Ettevõtjate Piirkondlik Ühendus	MTÜ	4 420,14	3 195,47
2010	Raplamaa naisettevõtjatele piirkonna ettevõtlusvõimaluste tutvustamine	MTÜ Ettevõtlikud Naised Raplamaal	MTÜ	3 093,33	2 779,86
2011	Ettevõtjate õppeprogramm tootliku meeskonnaga turu liidriks	Rapla Ettevõtjate Ühing	MTÜ	3 497,92	3 147,92
2011	Raplamaa parimate ettevõtete videoklippide valmistamine	SA Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus	SA	3 550,00	3 195,00
2012	Raplamaa ettevõtjate koolitusprogramm kasvumootor eksport	Rapla Ettevõtjate Ühing	MTÜ	3 388,00	3 049,20
2013	Raplamaa turismiettevõtete trükise väljaandmine	Raplamaa Turism	MTÜ	4 000,80	3 200,00
2013	Turunduskoolitusekorraldamine Raplamaa ettevõtjatele	SA Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus	SA	3 400,80	2 867,69
	KOKKU 88 projekti	SUMMA		1 855 140,44	973 789,95

MEEDE 3.1 „Pärimustraditsioonide arendamine ja säilitamine”

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
	KEHTNA VALD - 9 projekti				
2010	Valtu Põhikooli laste rahvatantsurühmale Rapla rahvariiete ostmine	Arendusselts Koduaseme	MTÜ	3 999,85	3 599,83
2013	Rapla kihelkonna rahvariiete soetamine Valtu põhikooli rahvatantsurühmale	Arendusselts Koduaseme	MTÜ	1 551,20	1 396,08
2011	Keraamika- ja klaasisulatusahju ostmine	Kehtna Vallavalitsus	RA	3 693,33	3 324,00
2013	Valtu lasteaia Pesapuu Rapla kihelkonna rahvariiete soetamine	Kehtna Vallavalitsus	RA	3 750,00	3 375,00

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2011	Kehtna segarahvatantsurühma Umsõlg rahvariieete valmistamise I etappnaiste rahvarõivad	Raplamaa Perenaiste Selts "Pauliine"	MTÜ	5 325,00	4 789,54
2013	Rapla naise ja Juuru mehe rõivakomplekti ning Rapla naise vööde valmistamine	Raplamaa Perenaiste Selts "Pauliine"	MTÜ	1 752,00	1 576,80
2012	Raamatu "Lau küla lood" koostamine	Ingliste Arendusselts	MTÜ	3 720,00	3 348,00
2012	Kehtna Valla lastekoorile ja pärimusmuusikutele rahvarõivaseelikute ostmise	Kehtna Kultuuriselts	MTÜ	3 900,00	3 510,00
2013	Kandlevalmistamise ja -mängu õpitubade läbiviimine	Kehtna Kultuuriselts	MTÜ	1 602,00	1 432,00
	KOHILA VALD - 4 projekti				
2010	Sutlema mõis ja küla 585 - pärimuse kogumine, infomaterjalide trükkimine ja suveteatri etenduse ning vanamuusika kontserdi korraldamine	Sutlema Väravatorni Sselts	MTÜ	5 282,78	4 587,81
2010	Kangakudumise traditsiooni jätkumise kindlustamine Raplamaal	Kohila Vallavalitsus	RA	1 756,67	1 580,96
2012	Kohila kodukandiaabitsa "Linnulennul üle kodu" trükkimine	Kohila Vallavalitsus	RA	4 200,00	3 780,00
2012	Kohila valla 6.-8. klassi rahvatantsurühmale "Rõõmupäkad" rahvariieete muretsemise	Kohila Tantsu, Laulu ja Mängu Selts	MTÜ	1 771,08	1 593,97
	KÄRU VALD - 2 projekti				
2010	Segarahvatantsurühma "Kärutajad" garderoobi täiendamine	Käru Tuletõrje Selts	MTÜ	2 684,29	2 415,86
2013	Käru valla rahvatantsurühmade riieete täiendamine ja Europeade juubelifestivalil osalemine.	Käru Vallavalitsus	RA	2 924,00	2 631,60
	MÄRJAMAA VALD - 17 projekti				
2009	Hõimurahvaste sõprussuhted	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	2 305,37	1 509,25
2011	Õpitubade läbiviimine projekti "Käsitööoskused põlvest põlve" raames	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	2 237,45	1 998,55

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2013	Hoiame oma piirkonna pärimuskultuuri	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	2 081,00	1 870,51
2009	Rahvusvahelise folkloorifestivali Märjamaa Folk lastepäev	Märjamaa Vallavalitsus	RA	2 201,37	1 981,27
2010	Märjamaa folgi lõõtspillipäev	Märjamaa Vallavalitsus	RA	2 355,30	2 119,69
2012	Rahvarõivaste uuendamine Märjamaa rahvatantsurühmale Hopsani	Märjamaa Vallavalitsus	RA	3 820,00	3 438,00
2013	Läänemaa meeste kuued rahvatantsurühmale Hopsani	Märjamaa Vallavalitsus	RA	4 040,00	3 636,00
2009	"Õpin läbi juurte"	Eve Burmeister	S/E	1 597,80	1 589,49
2011	Pärimus poeb hinge - rahvusliku käsitöö õpitubade läbiviimine	MTÜ Wäega Wärk	MTÜ	2 771,67	2 402,10
2012	Teppo tüüpi lõõtspilli meisterdamise koolitus	MTÜ Wäega Wärk	MTÜ	6 555,90	5 900,31
2013	Pärimus poeb hinge	MTÜ Wäega Wärk	MTÜ	2 700,00	2 430,00
2014	Pärimus poeb hinge - õpitoad ja juurtega lood	MTÜ Wäega Wärk	MTÜ	3 297,22	2 830,98
2010	Rahvariietatud Märjamaa naised	Märjamaa Valla Külavanemate Ühendus	MTÜ	3 677,99	3 310,14
2010	"Pärimus läbi mälu, käe ja tantsu" pärimustraditsioonide arendamine Märjamaa vallas Veski külas	Vello Vaarma	S/E	1 310,19	1 310,19
2011	Pärimus läbi mälu, käe ja tantsu II	Vello Vaarma	S/E	2 754,97	2 754,97
2010	Küla elab läbi laulude	MTÜ Naistevalla Küla Sslts	MTÜ	1 725,60	1 552,99
2012	Raamat "Etnograafiliste kangakirjade kogu"	MTÜ Iida Kursused	MTÜ	4 916,78	4 425,10
	RAPLA VALD - 10 projekti				
2009	Määrja koori rahvariieete valmistamine II etapp	MTÜ Määrja Koor	MTÜ	3 186,63	2 751,27
2009	Projekti "Imepuu - käsitöö õpituba" elluviimine Valtu külas	Külakorda MTÜ	MTÜ	1 775,32	1 420,05
2009	"Linda tuba kutsub"	Rapla Haridusselts	MTÜ	2 735,14	885,82

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2009	Raimond Vālgre elu ja loomingut kajastava pūsiekspositsiooniga toa loomine	Rapla Vallavalitsus	RA	5 992,35	4 327,33
2009	Riinimanda kooristuudio uued riided	Riinimanda Kooristuudio	MTÜ	1 885,39	1 597,80
2011	Segakoorile "August 07" rahvariiete ostmine	Riinimanda Kooristuudio	MTÜ	3 948,05	3 553,25
2009	Kūlapāev Uuskūla esmamainimise 600. aastapāeva tāhistamiseks	MTÜ Uuskūla Uus Elu	MTÜ	1 775,32	1 597,78
2009	Kogūmik tōōpealkirjaga "Uuskūla 600"	MTÜ Uuskūla Uus Elu	MTÜ	1 988,42	1 789,51
2010	Hagudi folklooripāevad	MTÜ Hagudi Hakkajad	MTÜ	2 792,94	2 410,12
2011	Rapla Vesiroosi Gūmnaasiumi pārimussuunal tegutseva segarahvatantsurūhma tūtaralaste Rapla rahvariiete soetamine	MTÜ Vesiroosi Kool	MTÜ	5 319,09	4 787,18
	VIGALA VALD - 10 projekti				
2009	Linaste rōivaste ostmine Vigala folklooriseltsile	FS Kiitsharakad	MTÜ	2 939,93	2 645,87
2010	Pikkkuubede ostmine Vigala folklooriseltsile Kiitsharakad	FS Kiitsharakad	MTÜ	1 636,14	1 472,51
2011	Vigala meeste rahvariiete ostmine				
	FS Kiitsharakad	MTÜ	2 211,84	1 990,66	
2009	Kivi-Vigala pōhikooli II ja III astme õpilaste rahvarōivaste soetamine.	Vigala Vallavalitsus	RA	2 512,49	2 261,04
2009	Laste folklooripāeva korraldamine Vigalas	Vigala Vallavalitsus	RA	3 499,99	3 150,02
2010	Rahvariide vōode, kannelde ja rahvuslike riiete soetamine Kivi-Vigala Pōhikoolile	Vigala Vallavalitsus	RA	1 562,18	1 405,93
2010	Laste folklooripāevade korraldamine Vigalas				
	Vigala Vallavalitsus	RA	3 295,48	2 965,95	
2011	Laste folkloorilaager Vigalas	Vigala Vallavalitsus	RA	3 795,14	3 415,62
2009	Vana-Vigalasse savipōletusahju ehitamine ning kultuuri õpperaja voldiku tōlkimine ja trūkkimine.	MTÜ Jātkusuutlik Vana-Vigala	MTÜ	2 514,93	1 631,62

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2009	"Kerāamika suvekool"				
	Astra Pōlma	S/E	1 643,82	1 583,40	
	MAAKONNAÜLESED - 6 projekti				
2010	Rapla maakonna laulu- ja tantsupeo "Veere, veere, pāevakene" lābiviimine 29.05.2010 Rapla Tammemāel	MTÜ Eesti Europeade Komitee	MTÜ	5 501,92	4 951,67
2011	Raplamaa esindus XI Noorte Laulu- ja Tantsupeol "Maa ja Ilm"	Rapla Rahvakultuuri Selts	MTÜ	2 478,26	2 230,44
2011	Kodulookonverents Vaimulikkus, vaimsus ja vaimne pārand ja selle materjalide jāādvustamine	MTÜ Koduloolane	MTÜ	4 962,33	4 361,01
2013	Ajalookonverents "Ümber suure ilma" ja ringsōit kultuuripārandiobjektidega tutvumiseks	MTÜ Koduloolane	MTÜ	2 470,15	2 221,82
2013	Raplamaa rahvarōivaste valmistamise kursuse lābiviimine	Raplamaa Perenaiste Selts "Pauliine"	MTÜ	4 991,40	4 086,87
2013	Raplamaa laulu- ja tantsupeo "Rapla-maa lātted ja loitsud" korraldamine ja lābiviimine	MTÜ Kultuurirahvas Raplamaal	MTÜ	3 968,00	3 569,82
	KOKKU 58 PROJEKTI	SUMMA		179 643,46	157 065,35

MEEDE 4.1 „Asulate füüsilise elukeskkonna pārendamine“

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
	JUURU VALD 10 projekti				
2009	Jārlepa kūlaplatsi rekonstrueerimine	Jārlepa Kodukultuuri Selts	MTÜ	32 828,29	28 885,38
2012	Jārlepa Haridus- ja Kultuurikeskuses seltsiruumide sisustamine kultuuri- ja sporditegevuse lābiviimiseks vajalike vahenditega	Jārlepa Kodukultuuri Selts	MTÜ	23 743,69	21 358,51
2009	Juuru noortetoa ja jõu-aeroobikasaali renoveerimine	Juuru Vallavalitsus	RA	70 302,10	59 323,34
2010	Mahtra Seltsimaja rekonstrueerimine	Mahtra Haridusselts	MTÜ	36 655,76	31 955,82

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2011	Mahtra Seltsimaja rekonstrueerimine	Mahtra Haridusselts	MTÜ	22 120,54	19 003,73
2011	Pirgu küla terviseraja projekteerimine	MTÜ Pirgu Küla	MTÜ	3 480,00	3 132,00
2012	Pirgu küla terviseraja II etapp	MTÜ Pirgu Küla	MTÜ	48 871,72	43 657,30
2013	Pirgu Küla Terviseraja III etapp	MTÜ Pirgu Küla	MTÜ	9 714,71	8 743,24
2012	Juuru pastoraadi restaureerimise põhiprojekti koostamine	EELK Juuru Mihkli Kogudus	MTÜ	24 480,00	22 032,00
2013	Veevõtukoha rajamine	MTÜ Atla Mõisa Kool	MTÜ	23 020,80	20 460,00
	KAIU VALD - 13 projekti				
2009	Kaiu jahimeeste sauna juurdeehitus	Kaiu Jahindusklubi	MTÜ	33 051,17	28 620,85
2010	Karitsa Jahispordi- ja puhkebaasi renoveerimine	Kaiu Jahindusklubi	MTÜ	36 883,41	31 955,81
2012	Karitsa Jahibaasi arendamine	Kaiu Jahindusklubi	MTÜ	7 334,00	6 600,60
2013	Määstiku hooldustehnika soetamine	Kaiu Jahindusklubi	MTÜ	8 360,00	7 524,00
2009	Kaiu tervisespordiraja projekteerimine	Kaiu Vallavalitsus	RA	3 469,12	2 645,94
2009	Kaiu Tervisespordiraja ehitamine	Kaiu Vallavalitsus	RA	53 240,51	47 916,42
2011	Kuimetsa küla spordi- ja mänguplatsi projekteerimine	Kaiu Vallavalitsus	RA	2 844,07	2 559,65
2010	Vahastu seltsimaja rekonstrueerimisprojekti tegemine	Vahastu Küla Selts	MTÜ	8 282,95	7 454,65
2012	Vahastu Trehvamise Tare	Vahastu Küla Selts	MTÜ	90 302,00	53 910,00
2013	Vahastu rahvamaja Trehvamise Tare	Vahastu Küla Selts	MTÜ	69 970,17	62 973,15
2010	MTÜ Tolla Küla külalplatsi geodeetilise alusplaani koostamine ja maa-ala planeeringu tegemine	MTÜ Tolla Küla	MTÜ	1 789,53	1 610,57
2011	Muusikariistade ja helitehnika soetamine	MTÜ Tolla Küla	MTÜ	11 751,32	10 576,19
2012	Kuimetsa krossiraja stardiväljaku ja vihmutusüsteemi rajamine	Spordiklubi Laansoo Motokrossi Team	MTÜ	37 894,80	34 105,32
	KEHTNA VALD 18 peojekti				
2009	Laste ja noorte mitmefunktsionaalne minimänguväljaku ehitamine Kaerepere alevikus	Kehtna Vallavalitsus	RA	21 102,78	18 675,97
2011	Kehtna keskväljaku rekonstrueerimise I etapp	Kehtna Vallavalitsus	RA	77 725,14	48 570,36

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2012	Kehtna keskväljaku rekonstrueerimise II etapp	Kehtna Vallavalitsus	Riigiasutus	34 524,83	31 072,35
2013	Kehtna keskväljaku rekonstrueerimise III etapp	Kehtna Vallavalitsus	Riigiasutus	20 100,00	18 090,00
2009	Käbiküla külalplatsi inventari soetamine ja platsi korrastamine	Külakorda MTÜ	MTÜ	9 984,29	8 851,73
2010	Käbiküla küla taluviitade vahetamine ja külalplatsi ehitamise II etapp	Külakorda MTÜ	MTÜ	9 618,26	8 603,94
2009	Valtu Jahimeeste Seltsi lasketiiru ehitamine	Valtu Jahimeeste Selts	MTÜ	35 445,40	29 318,89
2009	Valtu Jahimeeste Seltsi laskemaja II etapp	Valtu Jahimeeste Selts	MTÜ	33 515,26	30 163,74
2010	Valtu Jahimeeste Seltsi jahi- ja laskemaja kontorite sisustuse soetamine	Valtu Jahimeeste Selts	MTÜ	11 588,46	9 435,66
2011	MTÜ Valtu JMS lasketiiru heakord, haljastus ja kaarrada	Valtu Jahimeeste Selts	MTÜ	28 638,30	25 477,47
2009	Ohekatku külakeskuse "Mõisakuuri" rajamine	Othengati Külaselts	MTÜ	26 384,14	22 382,57
2009	Eidapere mõisast multifunktsionaalse külakeskuse rajamine - II korruse renoveerimise viimane järk	MTÜ Elupuu	MTÜ	32 504,83	29 207,39
2011	Valtu-Nurme külalplatsi arendamine	Arendusselts Koduaseme	MTÜ	25 855,07	23 269,57
2011	Valtu-Nurme külalplatsi arendamine	Arendusselts Koduaseme	MTÜ	18 769,66	16 892,69
2011	Keava aleviku multifunktsionaalse väljaku ehitusprojekti koostamine	MTÜ Keava Haridus- JA Kultuuriselts	MTÜ	3 840,00	3 456,00
2012	Inglise mõisa ait-kuivati teatrisaali toolide ostmise	Inglise Arendusselts	MTÜ	16 700,00	15 030,00
2012	Inglise Mõisa ait-kuivati ehitamine V etapp, koolitustöökoja ehitamine	Inglise Arendusselts	MTÜ	44 281,20	34 714,98
2013	Inventari soetamine maadlusklubile	Maadlusklubi Hammerloock	MTÜ	4 125,20	3 712,24
	KOHILA VALD 13 projekti				
2009	Sutlema mõisakompleksi väljaarendamine I etapp	Sutlema Väravatorni Selts	MTÜ	35 506,51	31 942,36

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2009	Hageri muuseumi veranda renoveerimine	Hageri Haridusselts	MTÜ	23 556,83	21 176,20
2011	Heli ja valgustehnika soetamine	Hageri Haridusselts	MTÜ	12 676,00	11 407,64
2012	Hageri külasauna renoveerimistööd II etapp	Hageri Haridusselts	MTÜ	22 263,36	20 037,02
2009	Kohila kiriku katuse renoveerimine	EAÕK Angerja Issanda Taevaminemise Kogudus	MTÜ	17 096,16	15 372,74
2010	Angerja-Pähkla multifunktsionaalse külakeskuse põhiprojekti koostamine	Angerja-Pähkla Haridusselts	MTÜ	12 654,51	11 389,05
2011	Kohila avaliku sauna renoveerimine	Kohila Saun MTÜ	MTÜ	32 716,08	19 629,65
2011	Kohila valla käsitöölisele õmblus- ja kudumismasinade soetamine	MTÜ Kovanäpsel	MTÜ	4 742,71	4 268,44
2012	Spordivahendite soetamine	MTÜ Seikluspisik	MTÜ	8 904,74	8 014,25
2012	Kohila Rannavollekeskuse renoveerimine	Kohila Võrkpalliklubi	MTÜ	39 973,83	35 050,63
2012	Kohila Rannavollekeskuse inventari soetamine	Kohila Võrkpalliklubi	MTÜ	6 870,00	6 183,00
2013	Kohila Rannavollekeskuse laiendamine Talvekeskuseks ning inventari soetamine	Kohila Võrkpalliklubi	MTÜ	20 224,32	6 618,24
2013	Kohila valla multifunktsionaalse ja mobiilse kontsertlava soetamine	Kohila Vallavalitsus	RA	32 996,03	29 696,43
	KÄRU VALD 7 projekti				
2009	Käru terviseraja ehitamise I etapp	Käru Vallavalitsus	RA	71 593,19	50 413,25
2010	Käru terviseraja ehitamise II etapp	Käru Vallavalitsus	RA	42 756,89	31 955,83
2011	Käru terviseraja valmishitamine	Käru Vallavalitsus	RA	61 714,23	49 586,55
2012	Kädva Setsimaja 2. korruse sisustus	Kädva Külaselts	MTÜ	10 120,00	9 008,93
2012	Käru Pritsumaja rekonstrueerimine-ehitusprojekti koostamine	Käru Tuletõrje Selts	MTÜ	12 048,00	10 843,20
2012	Käru Pritsumaja rekonstrueerimine	Käru Tuletõrje Selts	MTÜ	84 735,19	53 911,00
2013	Käru Pritsumaja rekonstrueerimine-II etapp	Käru Tuletõrje Selts	MTÜ	74 973,60	63 900,00
	MÄRJAMAA VALD 33 projekti				
2009	Projekti "Märjamaa vald nähtavaks" infostendide ostmine ja paigaldamine	Märjamaa Vallavalitsus	RA	55 846,31	31 000,14

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2009	Märjamaa avatud noortekeskuse projekteerimine	Märjamaa Vallavalitsus	RA	9 075,45	8 167,91
2011	Märjamaa lauluväljaku maa-ala ettevalmistustööd ja istepinkide pigaldamine	Märjamaa Vallavalitsus	RA	14 326,00	12 893,40
2012	Märjamaa valla keskväljaku detailplaneeringu koostamine ja ehitusprojekteerimine	Märjamaa Vallavalitsus	RA	3 900,00	3 510,00
2012	Märjamaa ujula söefiltrite ja põhjapuhastusroboti ostmine	Märjamaa Vallavalitsus	RA	8 264,16	7 437,74
2013	Märjamaa bussijaama hoone ehitamine	Märjamaa Vallavalitsus	RA	84 842,37	64 000,00
2009	Valgu Külakeskuse rajamine.	Valgu Külaselts	MTÜ	4 864,31	4 377,89
2010	Valgu Külakeskuse rajamise II etapi I järk	Valgu Külaselts	MTÜ	33 989,43	30 590,49
2012	Valgu Külakeskuse rajamise teise etapi teine järk	Valgu Külaselts	MTÜ	65 344,02	58 809,33
2009	Russalu külakeskuse köögi ja tualettruumide sisustus ja saali esitlustehnika soetamine	Russalu Külade Ühendus	MTÜ	9 714,58	8 676,86
2009	Välisfassaadi rekonstrueerimine ja panduse ehitamine	Russalu Külade Ühendus	MTÜ	32 794,34	29 514,91
2009	Sulu külasse ANAGAMA tüüpi puupõletusahju ehitamine ja talgutööde tegemine	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	12 548,99	11 095,83
2009	Sulu Külakeskuse juurde sauna ehitamine ja muruniiduki ostmine	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	25 225,29	22 445,11
2011	Sulu küla- ja keraamikakeskuse arendamine	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	10 123,55	9 110,70
2012	Sulu käsitöömaja ehitusprojekt	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	1 776,00	1 598,40
2009	Vana-Märjamaa mõisapargi korrastamine ja puhkeala ning Rangu külakoja projekteerimine	MTÜ Alt Merjama	MTÜ	12 807,90	11 527,12
2010	Rangu külakeskuse puhkeala rajamise I etapp	MTÜ Alt Merjama	MTÜ	35 300,67	29 699,42
2009	Märjamaa Metsanurga võimla ventilatsioonisüsteemi ehitamine	Märjamaa Spordiklubi	MTÜ	35 154,24	31 638,82

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2010	Märjamaa Metsanurga võimla uue küttesüsteemi ehitamine	Märjamaa Spordiklubi	MTÜ	29 532,81	26 579,48
2011	Inventari soetamine jõutõstmise spordiala arendamiseks Märjamaa Spordiklubis	Märjamaa Spordiklubi	MTÜ	8 835,91	7 952,32
2009	Naistevalla Seltsimaja ehitamine I etapp	MTÜ Naistevalla Küla Selts	MTÜ	36 317,86	31 955,82
2010	Naistevalla seltsimaja II etapp	MTÜ Naistevalla Küla Selts	MTÜ	35 653,49	26 316,65
2012	Tuletõrje veevõtukoha ehitamine	MTÜ Naistevalla Küla Selts	MTÜ	3 827,03	3 444,33
2010	Tolli külamaja projekteerimine	MTÜ Külade Ühendus TOKK	MTÜ	9 433,36	8 490,02
2010	Noored arvutite tagant õue	MTÜ Külade Ühendus TOKK	MTÜ	7 432,93	6 671,82
2010	Maadlusklubi Juhan jõusaali seadmete ostmine	Maadlusklubi Juhan	MTÜ	11 093,91	9 984,54
2010	Keraamika kõrgkuumusahju soetamine	MTÜ Wäega Wärk	MTÜ	3 678,37	3 310,56
2011	Muuseumitoa ehitus	MTÜ Haimre Kultuuriselts	MTÜ	8 063,04	7 148,74
2012	Varbola küla spordi ja mänguväljaku rajamine	MTÜ Varbola Külaselts	MTÜ	35 800,00	32 220,00
2012	Märjamaa alevi uue SKATE-pargi ehitamine	Rapla Lastekaitse Ühing	MTÜ	43 183,20	38 862,72
2012	Märjamaa avaliku sauna rekonstrueerimine	MTÜ Märjamaa Saun	MTÜ	65 520,00	34 632,00
2013	Märjamaa avaliku sauna rekonstrueerimise – II etapp	MTÜ Märjamaa Saun	MTÜ	35 460,00	21 276,00
2012	Velise Seltsimaja ehitusprojekti ja geodeetilise alusplaani koostamine	MTÜ Iida Kursused	MTÜ	7 380,00	6 642,00
	RAIKKÜLA VALD 6 projekti				
2009	Uku Masing'u muuseumitoa väljaehitamine, sisustamine ja avamine	Raikküla Vallavalitsus	RA	15 363,05	11 680,71
2012	Noorte vaba aja sisustamise võimaluste laiendamine Raikküla vallas	Raikküla Vallavalitsus	RA	6 542,11	5 887,89

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2012	Raikküla valla külade märgistamine/viidastamine	Raikküla Vallavalitsus	RA	15 338,00	9 800,44
2010	Turvahalli projekteerimine	MTÜ Lipa Liiklus- ja Ohutuskeskus	MTÜ	11 580,79	10 422,72
2011	Purculi tegevuseks vajaliku inventari soetamine	MTÜ Purculi	MTÜ	4 344,87	3 910,36
2013	Purku küla mänguväljak	MTÜ Purculi	MTÜ	5 005,96	4 505,36
	RAPLA VALD 17 projekti				
2009	Valtu küla Öökulli paisjärve puhkeala renoveerimine	MTÜ Valtu Küla	MTÜ	8 616,71	7 740,76
2010	Valtu Külaplatsi rekonstrueerimine: vabaõhulava püstitamise	MTÜ Valtu Küla	MTÜ	20 343,26	16 091,82
2010	Rapla Määrja-Magdaleena Kiriku tualettruumi ja veevarustuse ehitus koos vee- ja kanalisatsiooni välitrassi ehitamisega	EELK Rapla Määrja-Magdaleena Kogudus	MTÜ	18 926,40	11 489,94
2011	Rapla vana võimla rekonstrueerimisprojekti koostamine	MTÜ Rapla Korvpallikool	MTÜ	9 610,00	8 649,00
2012	Rapla vana võimla rekonstrueerimine 1. etapp	MTÜ Rapla Korvpallikool	MTÜ	17 556,80	15 801,12
2013	Rapla vana võimla rekonstrueerimine 2. etapp	MTÜ Rapla Korvpallikool	MTÜ	74 824,00	64 000,00
2011	Sõudeergomeetrite ostmine	ATO Spordiklubi	MTÜ	5 860,03	5 274,03
2012	Sulgpallivarustuse ostmine	ATO Spordiklubi	MTÜ	2 518,80	2 266,92
2011	Suusarajamasina ostmine	Raplamaa Rattaklubi	MTÜ	15 671,00	13 995,89
2012	Treeningvahendite ostmine	Raplamaa Rattaklubi	MTÜ	45 162,00	40 645,80
2011	Rapla Vesiroosi terviseraja ehitamine	Rapla Vallavalitsus	RA	73 619,52	63 911,46
2011	Kuusiku-Nõmme küla taluviitade paigaldamine ja külaplatsi inventari soetamine	Kuusiku-Nõmme Külaselts	MTÜ	5 485,63	4 937,07
2011	Saalihoki portede ostmine	Rapla Jooksuklubi	MTÜ	11 126,02	10 013,42
2011	Uusküla tervisepargi maastikukujunduse projekteerimine	MTÜ Uusküla Uus Elu	MTÜ	3 984,00	3 585,60
2012	Oela külaseltsile murutraktori soetamine	Oela Külaselts	MTÜ	3 800,00	3 420,00

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2012	Rapla jalgpalliväljaku varustuse ostmine	Rapla Jalgpalliklubi Atli	MTÜ	11 206,34	10 085,71
2013	Vesiroosi terviseraja hooldustehnika soetamine	SA Rapla Spordirajatised	SA	10 188,34	4 075,33
	VIGALA VALD 9 projekti				
2009	Kivi-Vigala keskväljaku puhkeala ehitamine	Vigala Vallavalitsus	RA	98 255,02	63 911,65
2009	Vana-Vigala rahvamaja rekonstrueerimise projekteerimine	Vigala Vallavalitsus	RA	20 611,51	16 200,00
2010	"Vigala viiad" Vana-Vigala ja Kivi-Vigala asula tänavanimede siltide, Vigala valla teede ja ettevõtete suunaviitade soetamine ja paigaldamine	MTÜ Jätkusuutlik Vana-Vigala	MTÜ	7 137,46	4 282,45
2010	Vigala Jahimeeste Seltsi jahimaja rekonstrueerimine	Vigala Jahimeeste Selts	MTÜ	36 298,16	31 955,82
2010	Vigala külade keskusele inventari ostmine	Vigala Külade Ümarlaud	MTÜ	11 502,82	10 352,54
2011	Mõisapargi maaüksusel asuva laululava ja selle ümbruse korrastamine	Vigala Külade Ümarlaud	MTÜ	16 354,42	12 356,11
2013	Külade keskuse lava sisustamine	Vigala Külade Ümarlaud	MTÜ	2 817,72	2 535,95
2011	Vigala kiriku välikäimla ehitamine	EELK Vigala Maarja Kogudus	MTÜ	3 504,00	3 153,60
2011	Murutraktori soetamine heakorrastustöödeks	EELK Vigala Maarja Kogudus	MTÜ	4 176,96	3 500,00
	MAAKONNAÜLESED 2 projekt				
2009	Infotahvlite valmistamine ja paigaldamine objektidele	Raplamaa Turism	MTÜ	2 551,63	2 296,47
2013	Raplamaa staadionite jalgpalli inventar	MTÜ Raplamaa Jalgpallikool	MTÜ	10 917,60	9 825,84
	KOKKU 128 projekti				
	SUMMA		3 151 126,11	2 558 477,28	

MEEDE 4.2 „Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse edendamine“

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
	JUURU VALD - 4 projekti				
2010	Koolitussari "Tugev kogukond-õnnelik rahvas"	Järlepa Kodukultuuri Selts	MTÜ	3 603,34	3 184,91
2010	Juuru VIII kihelkonnapäevad	EELK Juuru Mihkli Kogudus	MTÜ	5 451,02	4 901,59
2011	Juuru käsitöötuba	MTÜ Juuru Vesi	MTÜ	3 655,79	3 290,13
2012	Mahtra külapäev KYLAKESA 2012	Mahtra Haridusselts	MTÜ	2 112,00	1 900,80
	KAIU VALD - 5 projekti				
2010	Tolla, Vana-Kaiu ja Toomja küla ühis tegevuse aktiveerimine ja koostöö loomine	MTÜ Tolla Küla	MTÜ	2 064,23	1 855,47
2010	Meelelahutuslik külapäev kõigile	MTÜ Tolla Küla	MTÜ	2 089,92	1 877,97
2012	Kaks meelelahutuslikku päeva				
	MTÜ Tolla Küla	MTÜ	4 055,40	3 649,86	
2012	Kogukonna hoidjad- kool ja haridus				
	MTÜ Kaiu Koos	MTÜ	2 597,60	2 337,84	
2013	Kuimetsa Superkross 2013	SK Laansoo Motoklossi Team	MTÜ	5 983,62	5 385,26
	KEHTNA VALD - 8 projekti				
2010	Othengkandi mõisapäev "Retk hobustega aastasse 1800"	Othengati Külaselts	MTÜ	3 550,67	3 194,98
2012	Õpetlikud perepäevad Ohekatkus				
	Othengati Külaselts	MTÜ	4 059,00	3 638,66	
2011	Ingliste pargiala heakorrastus, Lau ja Ingliste külade aastapäevade tähistamine	Ingliste Arendusselts	MTÜ	6 947,51	6 225,16
2012	IX Juuru kihelkonnapäevad 12-14 juuli 2013	Ingliste Arendusselts	MTÜ	6 168,00	5 550,48
2012	Kaarepere 600.aasta tähistamine				
	Arendusselts Koduaseme	MTÜ	6 371,04	5 733,43	
2012	Kehtna mõisapäeva pargikontsert ja näitus	Raplamaa Perenaiste Selts "Pauliine"	MTÜ	2 020,00	1 818,00
2012	Kehtna mõisapäeva kontsertetendus	Raplamaa Perenaiste Selts "Pauliine"	MTÜ	5 244,64	4 716,57

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2013	Kehtna külade kevadpäeva läbiviimine				
	Kehtna Kultuuriselts	MTÜ	2 342,92	2 108,63	
	KOHILA VALD - 4 ptojekti				
2010	Jaanist Jõulu Raplamaal	EAÕK Angerja Issanda Täeväminemise Kogudus	MTÜ	3 361,63	2 425,75
2012	Kogupere vabaõhu muusikal "Veterahva needus"	MTÜ Raplamaa Noored	MTÜ	5 992,81	5 393,53
2013	Rabivere külade külapäev	Rita Torgo	S/E	1 440,00	1 440,00
2013	Aespa külakeskuse arendamise koolitustegevused	MMTÜ Aespa Kodu	MTÜ	2 854,00	2 568,60
	MÄRJAMAA VALD - 10 projekti				
2010	Rangu-Päädeva külade ühisüritused ja talgud Rangu külas	MTÜ Alt Merjama	MTÜ	2 162,96	1 946,61
2010	Märjamaa Valla külaliikumise aktiivsust edendavad üritused	Märjamaa Valla Külavanemate Ühendus	MTÜ	4 330,00	3 897,02
2012	Märjamaa valla ja Kehtna valla külavanemate sätteinimestele 2-päevane õppereis Hiiumaale	Märjamaa Valla Külavanemate Ühendus	MTÜ	1 492,00	1 342,00
2010	Suvelaager vähemkindlustatud perede lastele	Valgu Külaselts	MTÜ	2 469,15	2 214,07
2010	Valgu piirkonna külapäeva korraldamine	Valgu Külaselts	MTÜ	5 823,41	5 183,24
2010	Ühised tegevused Sulu piirkonnas	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	4 229,05	3 759,92
2012	Perepäev Sulul	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	2 966,84	2 670,16
2013	Hoiame ja arendame oma kogukonda	Velise Kultuuri ja Hariduse Selts	MTÜ	3 500,40	3 150,36
2012	Põlli küla elanike õppereis Hiiumaale	MTÜ Põlli	MTÜ	2 569,78	2 176,11
2012	XVI Märjamaa päevade läbiviimine	Ene Klaus	S/E	6 021,92	6 019,98
	RAPLA VALD - 2 projekti				
2010	Rapla valla külade piirkondade arengukavade koostamine	Ülle Laasner	S/E	3 385,27	3 385,27

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2012	Rapla valla külaelu edendamine	MTÜ Rapla Valla Külade Ühendus	MTÜ	7 073,00	6 365,70
	VIGALA VALD - 1 projekt				
2010	Vana-Vigala küla kauniks ja tuntuks	MTÜ Jätkusuutlik Vana-Vigala	MTÜ	4 680,88	3 995,25
	MAAKONNAÜLESED - 3 projekti				
2011	Külade arengukavade koostamise koolitus	MTÜ Raplamaa Külade Liit	MTÜ	4 061,45	3 655,30
2012	Külade omaalgatuse ja sotsiaalse aktiivsuse arendamine	MTÜ Raplamaa Külade Liit	MTÜ	5 579,12	4 286,80
2012	Külade liit - 20; X Maapäev saaremaal	MTÜ Raplamaa Külade Liit	MTÜ	6 847,18	6 162,46
	KOKKU 37 PROJEKTI	SUMMA		149 157,55	133 407,87

MEEDE 5.1 „Inimressursi ja sotsiaalse kapitali arengu toetamine“

Aasta	Projekti üldnimetus_	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
	KAIU VALD - 1 projekt				
2013	Kuimetsa ja Raplamaa noorte seminar- õppepäev Kuimetsa krossirajal	SK Laansoo Motokrossi Team	MTÜ	4 290,00	2 553,32
	KEHTNA VALD - 7 projekti				
2009	Rapla ja Kehtna valla laste ja noorte iluvõimlejate treeninglaager	Arendusselts Koduaseme	MTÜ	2 845,74	2 501,83
2012	Noorte huvilaagrid	Arendusselts Koduaseme	MTÜ	4 291,79	3 862,61
2009	Eidapere piirkonna noorte kaasamine kogukonna ellu vabatahtlikus päästeteenistuses osalemise kaudu	Lokuta Vabatahtlik Tuletõrje Selts	MTÜ	2 486,16	2 236,91
2010	Muusikafestival Lelle Alternatiiv 2010	MTÜ Lelle Alternatiiv	MTÜ	4 970,99	4 473,82
2011	Kehtna noorte õppereis Saksamaale	Kehtna Vallavalitsus	RA	5 754,52	5 179,06
2012	Minifirmade õppeprogramm Kehtna valla noortele	MTÜ Noored Ise	MTÜ	3 561,49	1 231,02
2013	Kehtna-Märjamaa noortelaager „Väsinute suvepuhkus“	MTÜ Kiiduväärt	MTÜ	5 330,40	4 797,36
	KOHILA VALD - 4 projekti				

Aasta	Projekti üldnimetus_	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2011	Loovuslabor	MTÜ Raplamaa Noored	MTÜ	6 191,00	5 253,73
2012	Kogupere vabaõhu muusikal "Veterahva needus"	MTÜ Raplamaa Noored	MTÜ	5 999,52	4 780,86
2011	Rockkontserdi "Kapa Rock 2011" korraldamine	MTÜ Vabakond	MTÜ	3 539,69	3 185,72
2013	Muinasjutt-muusikali "Tuhkatriinu" heli- ja valgustehniline teenindamine	MTÜ Gaudeo	MTÜ	4 000,00	3 600,00
	MÄRJAMAA VALD - 2 projekti				
2012	Märjamaa valla laste suvepäevade läbiviimine Hobulaiul	Märjamaa Vallavalitsus	RA	2 154,40	1 938,96
2013	Märjamaa valla laste suvepäevade korraldamine Hobulaiul	Märjamaa Vallavalitsus	RA	2 489,28	2 240,35
	RAIKKÜLA VALD - 1 projekt				
2013	Suvi täis seiklusi	Raikküla vallavalitsus	RA	3 247,21	2 800,83
	RAPLA VALD - 1 projekt				
2009	Rapla valla õpilasmaleva ühisürituse "Rapla malev seikleb" korraldamine ja läbiviimine	Rapla Vallavalitsus	RA	5 614,45	2 485,57
	VIGALA VALD - 1 projekt				
2010	"Vigala ettevõtluse tulevik" ettevõtlusalase koolituse korraldamine Vigala noortele	MTÜ Jätkusuutlik Vana-Vigala	MTÜ	4 972,32	4 473,82
	MAAKONNAÜLESED - 21 projekti				
2009	Raplamaa Noortekoja 20 aasta tegevuse ja info ülestäheldamine ning koda tutvustav materjal tulevastele ettevõtlikele noortele inimestele	MTÜ JCI Rapla	MTÜ	5 879,87	5 240,75
2009	HUVITREFF-vabaajamess ja töötoad noortele	SA Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskus	SA	2 460,61	1 368,52
2010	Karjääri- ja õpitubade päevad "Miks ma mida teen 2010"	SA Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskus	SA	4 812,17	4 330,90
2011	Karjääri- ja õpitubade päevade "Miks Ma Mida Teen 2011" läbiviimine	SA Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskus	SA	3 875,37	3 487,83
2011	Tulevikulinna mängu läbiviimine Raplamaal	SA Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskus	SA	1 555,00	1 399,50

Aasta	Projekti üldnimetus_	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
2012	Raplamaa noorteportaali uuendamine	SA Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskus	SA	1 756,80	1 581,12
2012	Karjääri- ja õpitubade päevad "Miks Ma Mida Teen 2012?!"	SA Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskus	SA	2 667,00	2 310,12
2013	Karjääri- ja õpitubade päevad "Miks Ma Mida Teen 2013?!"	SA Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskus	SA	5 500,00	4 950,00
2009	Noortelehe Skriim väljaandmine	MTÜ Skriim	MTÜ	6 391,16	5 598,01
2010	Jätkuprojekt: noortelehe Skriim väljaandmine	MTÜ Skriim	MTÜ	6 519,02	5 752,02
2011	Noortelehe SKRIIM väljaandmine	MTÜ Skriim	MTÜ	6 391,16	5 752,00
2010	Rapla maakondliku terviseedendusliku projekti "Miks? Seks!" läbiviimine	Eesti Tervisedenduse Ühing	MTÜ	4 970,87	4 171,42
2010	Rapla maakonna koolõpilaste uimastikasutuse uuring 2010	Eesti Tervisedenduse Ühing	MTÜ	1 600,80	1 439,74
2011	Raplamaa noorte kaasaráákimine ja tegutsemine tervise teemal	Eesti Tervisedenduse Ühing	MTÜ	4 434,96	3 991,46
2012	Tervisesaated Tre raadios	Eesti Tervisedenduse Ühing	MTÜ	2 263,92	2 037,53
2010	XVIII Rapla Kirikumuusika Festivali meistrite kool	EELK Rapla Maarja-Magdaleena Kogudud	MTÜ	2 485,47	2 236,90
2011	Noortekeskuste monitooring Rapla maakonnas	MTÜ Noored Ise	MTÜ	2 515,00	2 263,50
2012	Raplamaa "Noore pere säästukool" õppeprogrammi läbiviimine	MTÜ Hagudi Hakkajad	MTÜ	4 997,00	4 497,30
2012	Raplamaa kooliteatrite festival 2013-kevadkoolitus	Hageri Haridusselts	MTÜ	3 462,60	3 116,34
2012	XX Rapla Kirikumuusika Festivali suvekool	MTÜ Rapla Kirikumuusika Festival	MTÜ	4 544,00	4 089,60
2013	Raplamaa Võrkpallilaagri noorte alternatiivne huvitegevus	Kohila Võrkpalliklubi	MTÜ	4 732,00	4 258,80
	KOKKU 38 PROJEKTI	SUMMA		155 553,74	131 469,13

MEEDE 6.1

Aasta	Projekti üldnimetus	Taotleja	Ettevõtlusvorm	Abikõlblik maksumus	Väljamakstud summa
	MTÜ RAPLAMAA PARTNERLUSKOGU – 2 projekti				
2011	CULTrips	MTÜ Raplamaa Partnerluskogu	MTÜ	42 375,00	37 638,74
2011	Ettevõtjate kohtumised - uued koostöövõimalused	MTÜ Raplamaa Partnerluskogu	MTÜ	4 000,00	3 600,00
	KOKKU 2 projekti	SUMMA		46 375,00	41 238,74

LEADER program story in Rapla county 2007-2014

SUMMARY

The European Union rural development programme LEADER was introduced in Estonia since 2004 starting in south-east and west regions.

In 2006 the decree of Ministry of Agriculture set up the program in whole Estonia.

The LEADER program was created as one of the measures of State Rural Development Strategy (RDS) 2007-2013 and 10% of the total amount of RDS funding was foreseen for LEADER – 86,28 million euro.

Since April 2006 the LEADER local action groups (LAG) were established, total 26.

The LAG Raplamaa Partnership Association was created in Rapla on 9th of May by 63 local actors – municipality governments, NGO-s, private enterprises who came from 9 local municipalities.

The 9 member board was elected.

First task of the new LAG was to work out the Plan of Activities 2007-2008, which was accepted by Ministry of Agriculture in January 2007. In April 2007 the Office of Raplamaa LAG was set up, which began to elaborate the LEADER strategy 2008-2013.

In the rural municipalities the local LEADER teams were founded by the members of LAG, lead by local LEADER coordinators.

In January 2009 the LAG Leader strategy and measures have been confirmed by Ministry of Agriculture and the budget fixed.

In April 2009 the first project tender was announced. The project applications were divided between five measures :

- contribution to micro enterprises (investments) ;
- improving of living environment of the villages (investments) ;
- preserving and developing of cultural heritage traditions (activities) ;
- promotion of village social activities;
- supporting of youth development activities.

In 2009-2010 there were organized 13 rounds of project tender, 2011-2013 21 rounds.

The application for tender has been since the beginning very active. In 2009-2013 there were presented 624 applications for funding, the total sum asked was 8 562 769 euro. 37% of projects were presented to the living environment improving measure, 27% to the micro enterprises contribution measure, 16% to the cultural heritage developing measure.

The project evaluation committees approved to finance 378 projects (60% of presented applications).

The Agricultural Registers and Information Board by the Ministry of Agriculture, which is responsible for financing of the LEADER programme, decided to finance 370 projects. The total amount of grants confirmed was 4,2 million euro.

In 2009-2014 the total amount of LEADER grants was divided between measures as follows: village investments 62%, private enterprise investments 27%, cultural traditions activities 4%, youth activities 4% and village social activities 3%.

In consideration of the areas of rural municipalities the most projects were presented from Märjamaa region (22% of all projects) , Kehtna region 15% and Rapla region 14%.

The highest sum of grants per capita of local residents was in Käru region (524 euro).

Among the projects of the measure Improving of living environment of the villages (investments) the projects divided as follows – reconstruction of village houses and culture halls 48% of total number of projects; construction and reconstruction of children playgrounds and village squares 23%, construction and reconstruction of sport courts, hiking roads, sport halls 27%, reconstruction of handicraft makers training premises 2%. The total number of finished projects 130

Among the projects of the measure Contribution to micro enterprises (investments) the projects divided as follows : investments into industrial enterprises 32%, investments into service sector enterprises 27%, investments into tourism enterprises 26%, activities for business promotion (training etc) 15%. The total number of finished projects 101.

Among the projects of the measure Preserving and developing of cultural heritage traditions activities the projects divided as follows: acquisition of national folk costumes 39%, organization of different events of folk culture, concerts, festivals 32%, arranging handicraft training courses and workshops, 16%, different publications 10%, renovation of premises 3%. The total number of finished projects 58.

Among the projects of the measure Promotion of village social activities, the projects divided as follows: village days and parish festivals 60%; training and study trips 30%, publications about village history 10%. The total number finished projects 39.

Among the projects of the measure Youth activities the projects divided as follows: training courses 31%, publications and media 23%, different common activities – camps, festivals etc. 46%. The total number of finished projects 42.

The LAG Raplamaa Partnership organized in 2008-2014 more than hundred seminars, workshops, training courses, meetings, study trips, exhibitions for LAG members, residents of rural area, rural villages associations, local enterprises and employees of municipalities.

LAG cooperates on national level with other Estonian LAG-s .

LAG established closed contacts to the LEADER groups in other EU countries, like Finland, Latvia, Lithuania, Poland, Hungary, Romania, Austria, Italy, Luxemburg. 8 study trips with seminars and workshops were organized.

LAG cooperated as partner in the transnational LEADER Project Cultrips.

JAAK VITSUR

Manager of LAG Raplamaa

Koostaja: Anne Kalf
Kujundaja/küljendaja: Toom Raudsep
Fotod: taotlejate kogudest

Väljaandja: MTÜ Raplamaa Partnerluskogu

Rapla
ma
a
Part
ner
lusk
ogu

LEADER

LEADER
EESTI

Europas Maailm
Arendus Põllumajanduslikud
Euroopa arendusprogrammi
maajätkundadesse

